

VIEŠOSIOS NUOMONĖS TYRIMO APIE 2014-2020 M. EUROPOS SAJUNGOS INVESTICIJAS ATASKAITA

VYKDYTOJAS: UAB „Factus Dominus“

Adresas: Gedimino g. 13, 44318

Kaunas

Tel.: (8~37) 73 40 50, *faksas:* (8~37) 20 81 08

El. paštas: info@factus.lt

Kaunas, 2015 m. gruodžio 14 d.

TURINYS

1. TYRIMO METODOLOGIJA	12
2. TYRIMO DALYVIAI.....	16
3. TYRIMO REZULTATŲ ANALIZĖ.....	20
3.1. Įmonių vadovų/darbdavių apklausos rezultatai.....	20
3.1.1. Požiūris į darbuotojo kvalifikaciją.....	20
3.1.2. Jaunimas darbo rinkoje	31
3.1.3. Bendradarbiavimas su švietimo institucijomis	37
3.1.4. Bendradarbiavimas su vietos bendruomene	44
3.1.5. Inovacijų naudojimas darbe	48
3.1.6. Sveikatos apsauga.....	49
3.1.7. Aplinkosauga.....	55
3.1.8. Įmonių plėtra.....	65
3.2. Įmonių darbuotojų/atstovų apklausos rezultatai.....	72
3.2.1. Inovacijų naudojimas darbe	72
3.2.2. Bendradarbiavimas su švietimo institucijomis	84
3.2.3. Aplinkosauga	90
3.3. Įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų nuomonių palyginimas.....	102
IŠVADOS	105

Paveikslų sąrašas

1 paveikslas. Respondentų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314	16
2 pav. Įmonių atstovų/darbuotojų pasiskirstymas pagal įmonės, kurioje dirba dydį, proc., N=1050	16
3 paveikslas. Respondentų pasiskirstymas pagal apskritį, proc., N=314.....	17
4 pav. Įmonių atstovų/darbuotojų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050.....	18
5 paveikslas. Respondentų pasiskirstymas pagal veiklos sritį, proc., N=314	18
6 pav. Įmonių atstovų/darbuotojų pasiskirstymas pagal įmonės, kurioje dirba veiklos sritį, proc., N=1050	19
7 paveikslas. Teiginio „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314	20
8 paveikslas. Teiginio „Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314	23
9 paveikslas. Teiginio „Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314.....	25
10 paveikslas. Teiginio „Darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314	27
11 paveikslas. Teiginių apie požiūrį į darbuotojo kvalifikaciją vertinimų vidurkiai, N=314.....	29
12 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	29
13 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar žinote apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 m.?“ pasiskirstymas proc., N=314	31
14 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai?“ pasiskirstymas proc., N=314	32
15 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	34
16 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	35
17 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	37
18 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad tik Jūsų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks Jūsų įmonės poreikius?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	39
19 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	40
20 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?“ pasiskirstymas proc., N=314	41
21 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	43
22 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	45
23 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas?“ pasiskirstymas proc., N=314	46
24 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	48
25 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga?“ pasiskirstymas proc., N=314	50
26 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra taikomos šios priemonės, skatinančios darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą?“ pasiskirstymas proc., N=314	52
27 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs per paskutinius 12 mėnesių informavote savo įmonės darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas?“ pasiskirstymas proc., N=314	53
28 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė diegia aplinkosaugos standartus?“ pasiskirstymas proc., N=105	55

29 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė yra įsidedusi bent vieną aplinkosauginį standartą (pavyzdžiui, Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS)?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	57
30 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą?“ pasiskirstymas proc., N=272.....	58
31 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	59
32 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	61
33 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	62
34 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis?“ pasiskirstymas proc., N=314.....	64
35 paveikslas. Teiginio „Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokestinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir pigesni kaštai)?“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314.....	65
36 paveikslas. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui?“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=171.....	67
37 paveikslas. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai?“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=171.....	69
38 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą užsienio rinkas?“ pasiskirstymas proc., N=284.....	71
39 pav. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas, proc., N=1050.....	74
40 pav. Atsakymų į klausimą „Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?“ pasiskirstymas, proc., N=1050.....	75
41 pav. Atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ proc., N=1050.....	77
42 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?“ proc., N=1050.....	79
43 pav. Atsakymų į klausimą „Kas, Jūsų manymu, yra atviri duomenys?“ proc., N=479.....	80
44 pav. Atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ proc., N=479.....	83
45 pav. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ proc., N=1050.....	85
46 pav. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?“ proc., N=1050..	87
47 pav. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?“ proc., N=1050.....	88
48 pav. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ proc., N=1050.....	92
49 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos priežasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)?“ proc., N=1050.....	94
50 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinės ar mažaatliekinės technologijos), jų kaina bei ekonomine nauda?“ proc., N=1050.....	94
51 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ proc., N=1050.....	96
52 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ proc., N=1050.....	98
53 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti?“ proc., N=340.....	100
54 pav. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ palyginimas tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų, proc., N=1364.....	102

55 pav. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?“ palyginimas tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų, proc., N=1363.....	103
56 pav. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?“ palyginimas tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų, proc., N=1364.....	103
57 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ palyginimas tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų, proc., N=1354	104

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Įmonės atstovų/ darbuotojų paskirstymas pagal įmonės dydį	13
2 lentelė. Įmonės vadovų/darbdavių paskirstymas pagal įmonės dydį	13
3 lentelė. Įmonės atstovų/ darbuotojų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė	13
4 lentelė. Įmonės vadovų/darbdavių pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė	13
5 lentelė. Įmonės atstovų/ darbuotojų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį.....	14
6 lentelė. Įmonės vadovų/darbdavių pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį	14
7 lentelė. Teiginio „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, dydį, proc., N=314.....	21
8 lentelė. Teiginio „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, veiklos sritį, proc., N=314.....	21
9 lentelė. Teiginio „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė, proc., N=300.....	22
10 lentelė. Teiginio „Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, dydį, proc., N=314	23
11 lentelė. Teiginio „Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, veiklos sritį, proc., N=314	24
12 lentelė. Teiginio „Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė, proc., N=300.....	25
13 lentelė. Teiginio „Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, dydį, proc., N=314	26
14 lentelė. Teiginio „Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, veiklos sritį, proc., N=314	26
15 lentelė. Teiginio „Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė, proc., N=300	26
16 lentelė. Teiginio „Darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, dydį, proc., N=314.....	27
17 lentelė. Teiginio „Darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos“ pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, veiklos sritį, proc., N=314.....	28
18 lentelė. Teiginio „Darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė, proc., N=300.....	28
19 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=311	30
20 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=311.....	30
21 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=297.....	30
22 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 m.?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314	31
23 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 m.?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314	32
24 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 m.?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300	32
25 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314.....	33
26 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314	33
27 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300.....	33

28 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=312	34
29 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=312.....	34
30 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=289	35
31 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314	36
32 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314.....	36
33 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300.....	36
34 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=313	37
35 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=313.....	38
36 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=299	38
37 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad tik Jūsų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks Jūsų įmonės poreikius?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=311.....	39
38 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad tik Jūsų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks Jūsų įmonės poreikius?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=311	39
39 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad tik Jūsų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks Jūsų įmonės poreikius?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=297.....	40
40 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=313	40
41 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=313	41
42 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=299	41
43 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314.....	42
44 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314.....	42
45 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300.....	42
46 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314	43
47 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314.....	44
48 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300.....	44
49 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314	45
50 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314.....	45
51 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300.....	46
52 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=309	46

53 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=309	47
54 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=295	47
55 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314.....	48
56 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314.....	49
57 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300.....	49
58 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314.....	50
59 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314.....	51
60 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300	51
61 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs per paskutinius 12 mėnesių informavote savo įmonės darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1040	53
62 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs per paskutinius 12 mėnesių informavote savo įmonės darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1040	54
63 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs per paskutinius 12 mėnesių informavote savo įmonės darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1040	54
64 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė diegia aplinkosaugos standartus?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=105.....	55
65 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė diegia aplinkosaugos standartus?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=103.....	56
66 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė yra įsidiegusi bent vieną aplinkosauginį standartą (pavyzdžiui, Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS)?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314	56
67 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė yra įsidiegusi bent vieną aplinkosauginį standartą (pavyzdžiui, Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS)?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314.....	57
68 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė yra įsidiegusi bent vieną aplinkosauginį standartą (pavyzdžiui, Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS)?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300.....	57
69 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=272.....	58
70 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=272.....	58
71 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=262	59
72 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=312.....	60
73 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=312	60
74 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=298.....	60
75 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314.....	61

76 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314.....	61
77 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300.....	62
78 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=312.....	62
79 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=312.....	63
80 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=298.....	63
81 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=311.....	64
82 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=311.....	64
83 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=297.....	65
84 lentelė. Teiginio „Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokesstinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir pigesni kaštai)?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=300.....	66
85 lentelė. Teiginio „Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokesstinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir pigesni kaštai)?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=300.....	66
86 lentelė. Teiginio „Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokesstinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir pigesni kaštai)?“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=287.....	66
87 lentelė. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=171.....	67
88 lentelė. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=171.....	68
89 lentelė. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui?“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=158.....	69
90 lentelė. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=171.....	69
91 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=171.....	70
92 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=158.....	70
93 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą į užsienio rinkas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=274.....	71
94 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą į užsienio rinkas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=.....	71
95 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą į užsienio rinkas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=267.....	72
96 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050.....	73
97 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050.....	74
98 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050.....	75
99 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1044.....	76
100 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1044.....	76

101 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1044.....	76
102 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1047.....	77
103 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1047.....	78
104 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1047.....	78
105 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050.....	79
106 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050.....	80
107 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050.....	80
108 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kas, Jūsų manymu, yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=479.....	81
109 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kas, Jūsų manymu, yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=479.....	81
110 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kas, Jūsų manymu, yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=479.....	82
111 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=479.....	83
112 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=479.....	84
113 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=479.....	84
114 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050.....	85
115 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050.....	86
116 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050.....	86
117 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050.....	87
118 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050.....	87
119 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050.....	88
120 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050.....	89
121 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050.....	89
122 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050.....	89
123 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1034.....	90
124 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1034.....	91
125 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1034.....	91
126 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos priežasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas,	

nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1049.....	92
127 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1049	93
128 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1049.....	93
129 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinės ar mažaatliekinės technologijos), jų kaina bei ekonomine nauda?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1043	94
130 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinės ar mažaatliekinės technologijos), jų kaina bei ekonomine nauda?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1043	95
131 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinės ar mažaatliekinės technologijos), jų kaina bei ekonomine nauda?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1043	95
132 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1043.....	96
133 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1043	97
134 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1043	97
135 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1040.....	98
136 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1040	99
137 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1040	99
138 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=335	100
139 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=335	101

1. TYRIMO METODOLOGIJA

Tyrimo tikslas – nustatyti pradines, preliminarias planuojamų 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicinių komunikacijos rodiklių, už kuriuos atsakinga Ūkio ministerija, reikšmes.

Tyrimo metodas – anketinė apklausa, pagal tyrėjų parengtą ir su užsakovu suderintą klausimyną, laikantis WAPOR (ang. World Association for Public Opinion Research) taisyklėmis bei laikantis visų socialinių tyrimų kokybės standartų.

Tyrimo metodas – apklausa telefonu ir internetu.

Tikslinė grupė – įmonių, kurios pagal teisinę formą priklausė uždarajai akcinei bendrovei, akcinei bendrovei, individualiajai įmonei bei mažajai bendrijai, vadovai/ darbdaviai ir įmonių atstovai/ darbuotojai.

Tyrimo imtis – 300 įmonių vadovų/darbdavių ir 1000 įmonių atstovų/darbuotojų.

Tyrimo imtis pagal tikslines grupes ir respondentų atrankos principai

300 įmonių vadovų/darbdavių ir 1000 įmonių atstovų/darbuotojų nuomonei įvertinti buvo apskaičiuota reprezentatyvi imtis atsižvelgiant į įmonės dydį, apskritis bei įmonės veiklos sritį.

Skaičiuojant imtį buvo atsižvelgta į Statistikos departamento prie LR ministerijos pateikiamus duomenis „Veikiantys ūkio subjektai 2015 metų pradžioje“. Bendrąją populiaciją sudarė įmonės, kurios pagal teisinę formą priklausė uždarajai akcinei bendrovei, akcinei bendrovei, individualiajai įmonei bei mažajai bendrijai. Atsižvelgiant į Statistikos departamento ūkio subjektų skirstymą pagal veiklos sritį, gamybai buvo priskiriamos įmonės, kurios pagal skirstymą pakliuvo į kategoriją apdirbamoji gamyba. Prekybai priskiriamos įmonės, kurios pagal skirstymą pakliuvo į kategoriją didimėninė ir mažmeninė prekyba, o paslaugoms – apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla, administracinė ir aptarnavimo veikla, žmonių veikatos priežiūra ir socialinis darbas bei kita aptarnavimo veikla. Kitos veiklos pagal Statistikos departamento ūkio subjektų skirstymą, buvo priskirtos veiklai - „kita“.

Apskaičiuotos tyrimo imtys reprezentuoja bendrą Lietuvos uždarytų akcinių bendrovių, akcinių bendrovių, individualiųjų įmonių ir mažųjų bendrijų proporcinį pasiskirstymą pagal įmonių dydį, apskritis ir veiklos sritį. Visgi, reiktų paminėti, kad siekiant tyrimo duomenų palyginamumo pagal numatytas imčių grupes, kai kurie imčių klasteriai (lizdai) buvo padidintos iki 20 bei 30 respondentų. Atsižvelgiant į užsakovą dominančią veiklos sritį proporcingai padidintos gamybos, paslaugų ir prekybos įmonių imtys sumažinant įmonių užsiimančių kita veikla skaičių. Atsižvelgiant į imties dydžius, įmonių atstovų/darbuotojų bendrų atsakymų

paklaida su 95 proc. tikimybe neviršija 3 proc., įmonių vadovų/darbdavių atsakymų paklaida su 95 proc. tikimybe neviršija 5 proc.

Tyrimo imties pasiskirstymas pateikiamas 1-6 lentelėse.

1 lentelė. Įmonės atstovų/ darbuotojų paskirstymas pagal įmonės dydį

Įmonės dydis	Pasiskirstymas bendroje populiacijoje, proc.	Pasiskirstymas tyrimo imtyje
Labai maža įmonė (1-9 darbuotojai)	80,2	777
Maža įmonė (10-49 darbuotojai)	16,3	163
Vidutinė įmonė (50-249 darbuotojai)	3,0	30
Didelė įmonė (250 darbuotojų ir daugiau)	0,5	30

2 lentelė. Įmonės vadovų/darbdavių paskirstymas pagal įmonės dydį

Įmonės dydis	Pasiskirstymas bendroje populiacijoje, proc.	Pasiskirstymas tyrimo imtyje
Labai maža įmonė (1-9 darbuotojai)	80,2	191
Maža įmonė (10-49 darbuotojai)	16,3	49
Vidutinė įmonė (50-249 darbuotojai)	3,0	30
Didelė įmonė (250 darbuotojų ir daugiau)	0,5	30

3 lentelė. Įmonės atstovų/ darbuotojų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė

Apskritis	Pasiskirstymas bendroje populiacijoje, proc.	Planuotas pasiskirstymas tyrimo imtyje
Alytaus apskritis	3,2	32
Kauno apskritis	19,9	194
Klaipėdos apskritis	11,6	113
Marijampolės apskritis	2,7	30
Panevėžio apskritis	5,6	56
Šiaulių apskritis	6,6	66
Tauragės apskritis	2,1	30
Telšių apskritis	3,4	34
Utenos apskritis	2,5	30
Vilniaus apskritis	42,4	415

4 lentelė. Įmonės vadovų/darbdavių pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė

Apskritis	Pasiskirstymas bendroje populiacijoje, proc.	Pasiskirstymas tyrimo imtyje
Alytaus apskritis	3,2	20
Kauno apskritis	19,9	50
Klaipėdos apskritis	11,6	35
Marijampolės apskritis	2,7	20
Panevėžio apskritis	5,6	20
Šiaulių apskritis	6,6	20
Tauragės apskritis	2,1	20
Telšių apskritis	3,4	20
Utenos apskritis	2,5	20
Vilniaus apskritis	42,4	75

5 lentelė. Įmonės atstovų/ darbuotojų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį

Įmonės veiklos sritis	Pasiskirstymas bendroje populiacijoje, proc.	Pasiskirstymas tyrimo imtyje
Gamyba	14,0	340
Prekyba	2,3	173
Paslaugos	17,4	374
Kita	66,3	113

6 lentelė. Įmonės vadovų/darbdavių pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį

Įmonės veiklos sritis	Pasiskirstymas bendroje populiacijoje, proc.	Pasiskirstymas tyrimo imtyje
Gamyba	14,0	105
Prekyba	2,3	30
Paslaugos	17,4	115
Kita	66,3	50

Pirminis apklausos etapas apėmė respondentų apklausą internetu. Kadangi paprastai atsakomumas šios apklausos metu apklausiant verslo sektoriaus atstovus, remiantis įmonėms patirtimi bei kitais statistiniais duomenimis yra 4-10 proc., kvietimų dalyvauti tyrime tikslinės grupės tiriamiesiems buvo išsiųsta dešimt kartų daugiau nei numatyta kvotose. Kvietime dalyvauti apklausoje buvo aiškiai apibrėžta, kas turėtų atsakyti įmonės vadovo/darbdavio ir įmonių atstovo/darbuotojo klausimynus. Antrame apklausos etape, siekiant išpildyti apskaičiuotas imties kvotas, įmonių vadovai ir atstovai buvo apklausiami telefonu.

Reiktų pažymėti, kad siekiant išpildyti tyrimo imtį, pirminio etapo metu, kai kuriuose imties lizduose gautas didesnis nei numatyta tiriamųjų skaičius, t.y. bendra imtis gauta didesnė nei planuota (viršytas kai kurių tyrimo imties lizdų apklaustųjų skaičius). Nors didesnės imtys ir mažina pasikliautinojo intervalo ilgį ir mažina paklaidos tikimybę, siekiant išpildyti anksčiau numatytą ir su užsakovu suderintą imtį bei jos proporcijas, užsakovo pageidavimu, imties lizdai, kuriuose buvo stebimas viršytas respondentų skaičius buvo sumažinti panaudojant atsistiktinių skaičių generatorių. Papildomi bendrų atsakymų pasiskirstymų skaičiavimai parodė, kad tiek didesnės imties atveju, tiek sumažintos išlaikant numatytas proporcijas atsakymų pasiskirstymas neviršija 1 proc.

Tyrimo instrumentai. Įmonių vadovų/darbdavių apklausą sudarė – 34 klausimų klausimynas. Pateikiami klausimai suskirstyti į devynias atskiras dalis pagal tyrimo objektą:

- Požiūris į darbuotojo kvalifikaciją;
- Jaunimas darbo rinkoje;
- Bendradarbiavimas su švietimo institucijomis;
- Inovacijų naudojimas darbe;
- Bendradarbiavimas su vietos bendruomenėmis;
- Sveikatos apsauga;

- Aplikosauga;
- Įmonių plėtra;
- Respondentų duomenys.

Įmonių atstovų/darbuotojų apklausą sudarė 18 klausimų klausimynas. Pateikiami klausimai suskirstyti į keturias dalis pagal tyrimo objektą:

- Inovacijų naudojimas darbe;
- Bendradarbiavimas su švietimo institucijomis;
- Aplikosauga;
- Respondentų duomenys.

Į galutinę statistinių duomenų skaitmeninę bylą buvo įtraukiami tik tie užpildyti klausimynai, kuriuose neatsakytų klausimų skaičius neviršija 20 proc. nuo bendro pirminių apklausos indikatorių skaičiaus.

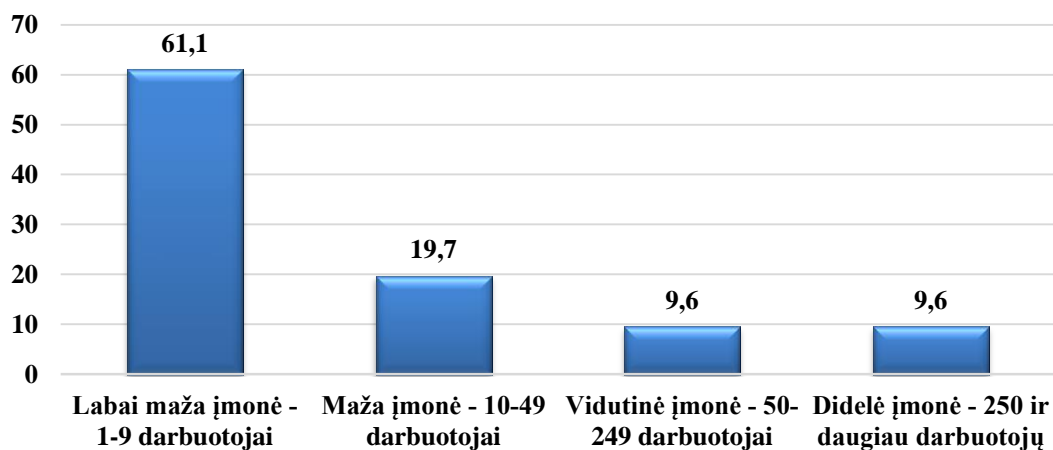
Duomenų analizės būdai

Duomenys buvo analizuojami pasitelkiant IBM SPSS Statistics programos 21 versiją. Duomenų analizė buvo atliekama panaudojant aprašomosios bei daugiamačės statistikos metodus. Iš aprašomosios statistikos metodų buvo naudojami šie statistiniai dydžiai: dažniai, procentiniai dažniai ir vidurkiai. Siekiant palyginti tyrimo rezultatus tarp skirtingų įmonių demografinių charakteristikų buvo naudojamas Chi kvadrat (χ^2) kriterijus poriniams palyginimams naudojant Boneferoni korekciją. Kruskall Wallis kriterijus buvo naudojamas, kuomet duomenų pasiskirstymas nepinais atitiko Chi kvadrat reikalavimus ar norint patikslinti šiuo kriterijumi gautus rezultatus. Esant skirtumams tarp grupių taip pat buvo naudojamas porinių palyginimų Mann-Whitney kriterijus. Pasirinktas reikšmingumo lygmuo $\alpha=0,05$. Norint vaizdžiau pateikti gautus rezultatus buvo naudojama MS Excel programa.

Reiktų pažymėti, kad analizuojant bendrą tyrimo atsakymų pasiskirstymą nebuvo naudota svėrimo procedūra. Dažniausiai ši procedūra naudojama imties subalansavimui atsižvelgiant į vieną ar du kintamuosius, kuomet imtyje atlikti nedideli pokyčiai, tačiau taikant tris ir daugiau kyla grėmė, kad svėrimas gali iškreipti tyrimo rezultatus, ypač tuomet, jei dėl palyginamumo dalis duomenų pakeisti didesne proporcija (Tabashnick, Fidell, 2006). Šios procedūros taip pat buvo atsisakyta, nes sudėtinga būtų identifikuoti duomenų svorius, kadangi Statistikos departamentas nepateikia ūkio subjektų duomenų pasiskirstymo atsižvelgiant į keturis lygius: teisinę formą, įmonės dydį, apskritį bei veiklos sritį.

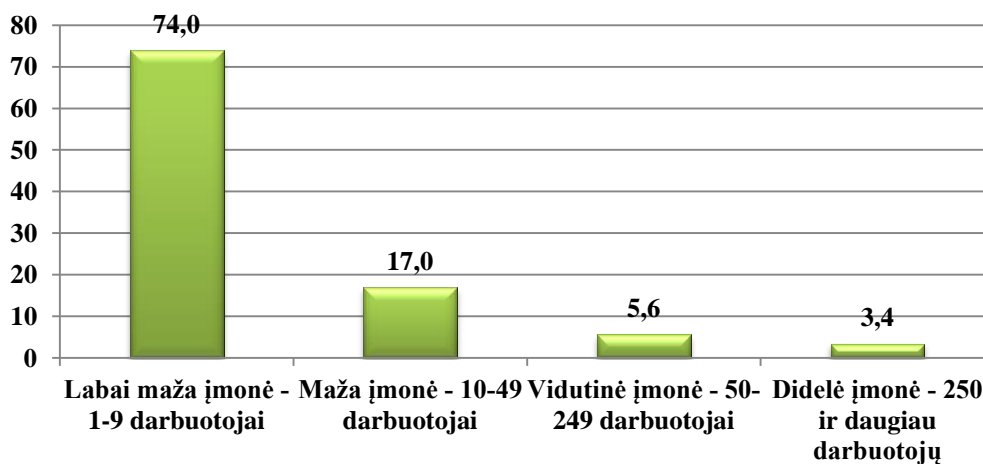
2. TYRIMO DALYVIAI

Tyrimė dalyvavo 314 įmonių vadovų/darbdavių ir 1050 įmonių atstovų/darbuotojų. Kiek daugiau nei pusė (61,1 proc.) apklausoje dalyvavusių įmonių vadovų nurodė, vadovaujantys labai mažoms įmonėms, kurių kolektyvą sudaro 1-9 darbuotojai (žr. 1 pav.). Tyrimo metu buvo apklausta beveik penktadalis (19,7 proc.) mažų ir beveik dešimtadalis (9,6 proc.) – vidutinių įmonių vadovų. Didelių įmonių vadovai sudarė beveik dešimtadalį respondentų (9,6 proc.).

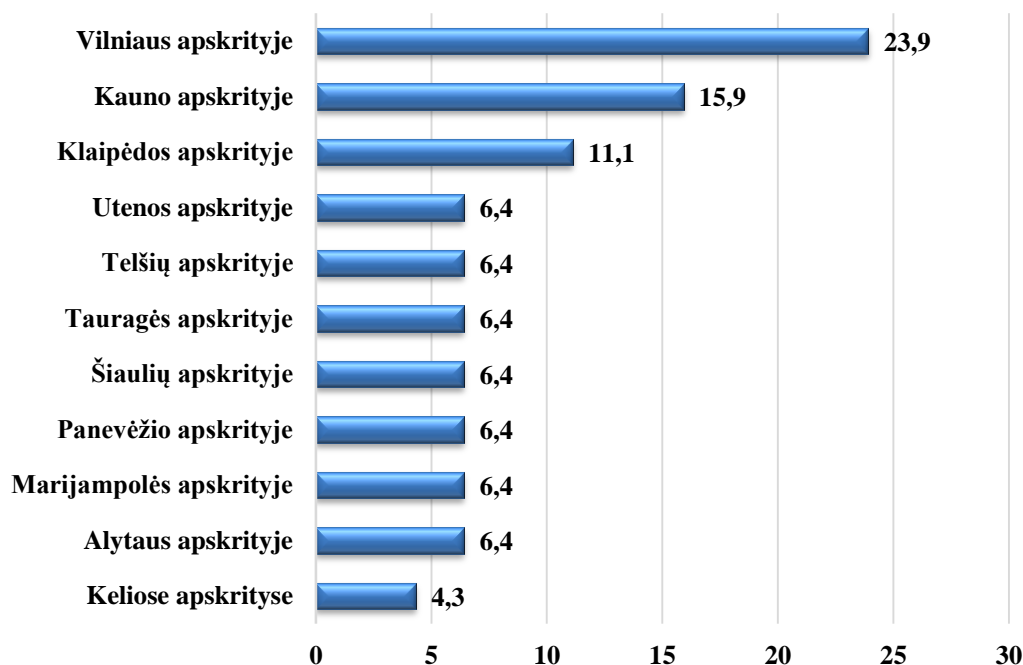
1 paveikslas. Respondentų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

Kaip galima matyti iš 2 paveikslo, beveik trys ketvirtadaliai (74,0 proc.) apklaustų darbuotojų atstovavo labai mažas įmones, kuriose dirba ne daugiau kaip 9 darbuotojai, mažas įmones (nuo 10 iki 49 darbuotojų) atstovavo 17,0 proc., vidutines (nuo 50 iki 249 darbuotojų) – 5,6 proc., o dideles, kuriose dirba ne mažiau kaip 250 darbuotojų – 3,4 proc. respondentų.

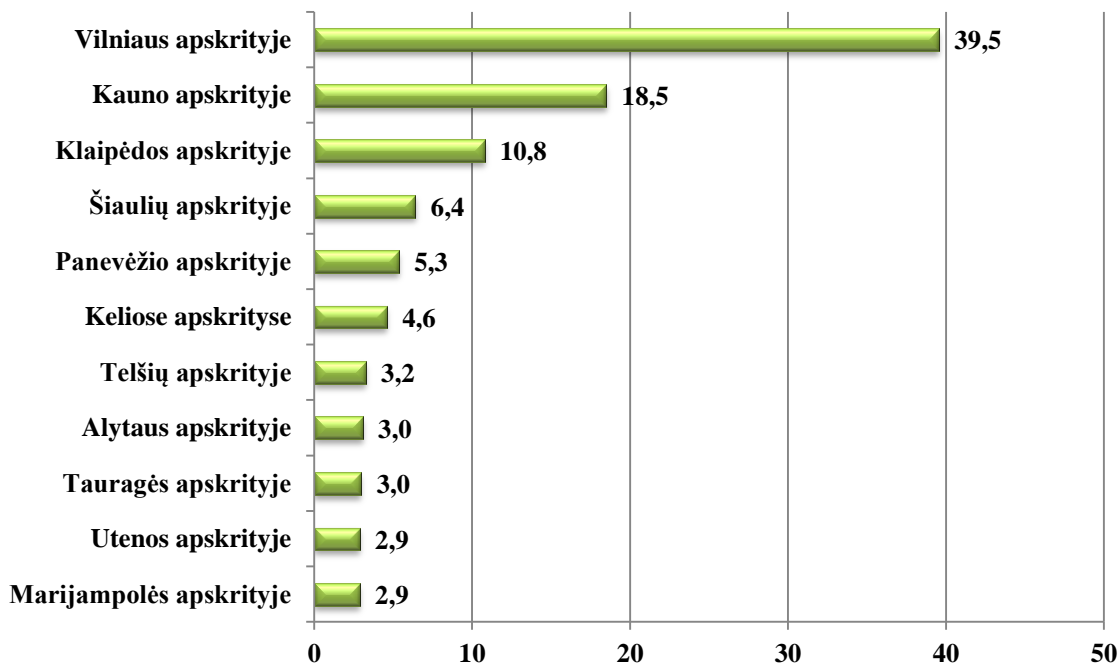
2 pav. Įmonių atstovų/darbuotojų pasiskirstymas pagal įmonės, kurioje dirba dydį, proc., N=1050

Kiek daugiau nei penktadalį (23,9 proc.) apklaustų įmonių vadovų sudarė Vilniaus apskrities respondentai, o kiek daugiau nei dešimtadalį – Kauno (15,9 proc.) ir Klaipėdos (11,1 proc.) apskrityse veikiančių įmonių vadovai. Kitose apskrityse (Šiaulių, Panevėžio, Telšių, Alytaus, Tauragės, Utenos ir Marijampolės) ir keliose apskrityse veikiančių įmonių atstovai sudarė nuo 4,3 iki 6,4 proc. imties respondentų. Plačiau žr. 3 paveikslą.

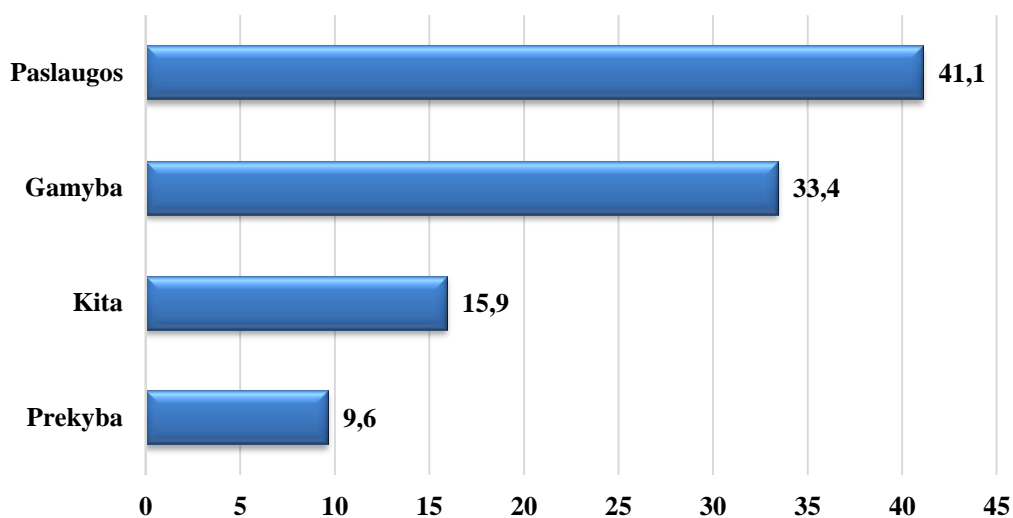
3 paveikslas. Respondentų pasiskirstymas pagal apskritį, proc., N=314

Vertinant įmonių atstovų pasiskirstymą pagal apskritis, didžiausią dalį (39,5 proc.) sudarė įmonių atstovai iš Vilniaus apskrities, beveik penktadalis apklaustųjų (18,5 proc.) atstovavo Kauno apskrityje veikiančias įmones, kiek daugiau nei dešimtadalis (10,8 proc.) – Klaipėdos apskrityje veikiančias įmones. Kitose apskrityse (Šiaulių, Panevėžio, Telšių, Alytaus, Tauragės, Utenos ir Marijampolės) ir keliose apskrityse veikiančių įmonių atstovai sudarė nuo 2,9 iki 6,4 proc. imties respondentų (žr. 4 pav.).

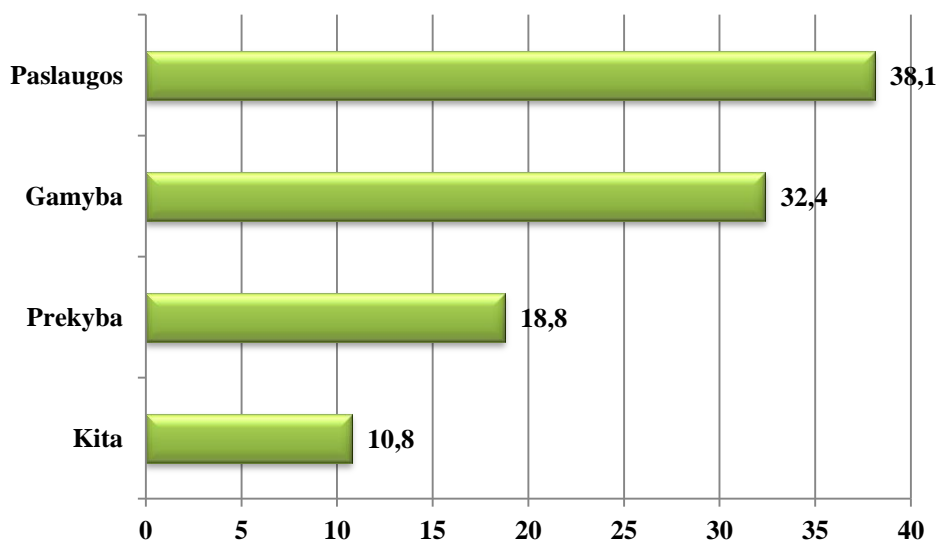
4 pav. Įmonių atstovų/darbuotojų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050

Kiek daugiau nei du penktadaliai (41,1 proc.) įmonių vadovų nurodė atstovaujantys paslaugų, o trečdalis (33,4 proc.) – gamybos sektorių (žr. 5 pav.). Beveik dešimtadalis (9,6 proc.) įmonių vadovų nurodė vadovaujantys prekybos sektoriui priskiriamoms įmonėms. 15,9 proc. apklaustųjų nurodė kitas veiklos sritis atstovaujančias įmones. Šį atsakymo variantą pasirinkę tyrimo dalyviai nurodė vadovaujantys įmonėms, kurių veikla apima: *tiesiogiai gamybą, tiesiogiai prekybą, gamybą ir paslaugas, arba, ir gamybą ir prekybą ir paslaugas*. Taip pat buvo respondentų atstovaujančių *draudimą, finansus, geodezinius matavimus, azartinių lošimų organizavimą, transportą, laivų projektavimą bei konstravimą, leidybą, miškininkystę, statybą, turizmą, telekomunikacijas, žiniasklaidą, projektavimą*.

5 paveikslas. Respondentų pasiskirstymas pagal veiklos sritį, proc., N=314

Įmonių atstovų/darbuotojų pasiskirstymas pagal pagrindinę įmonės veiklos sritį pateikiamas 6 paveiksle. Didžiausia dalis (38,1 proc.) respondentų atstovavo paslaugų, beveik trečdalis (32,4 proc.) – gamybos, kiek mažiau nei penktadalis (18,8 proc.) – prekybos sektorių, o dar maždaug dešimtadalis (10,8 proc.) respondentų nurodė, kitą įmonės veiklos sritį. Tarp kitą įmonės veiklos sritį nurodžiusių, buvo teigiančių, kad jų įmonės veikla apima *tiek gamybą, tiek prekybą, gamybą ir paslaugas, arba, ir gamybą ir prekybą ir paslaugas*. Taip pat buvo teigiančių, kad jų įmonė užsiima *architektūra, aplinkosauga, investicijomis, IT sprendimais, kailinių žvėrelių auginimu, leidyba, logistika, NT vystymu ir nuoma, projektavimu, statyba, transportu, vandens tiekimu ir nuotėkų tvarkymu, atstovauja autoservisą, energetikos, finansų sektorius*.

6 pav. Įmonių atstovų/darbuotojų pasiskirstymas pagal įmonės, kurioje dirba veiklos sritį, proc., N=1050

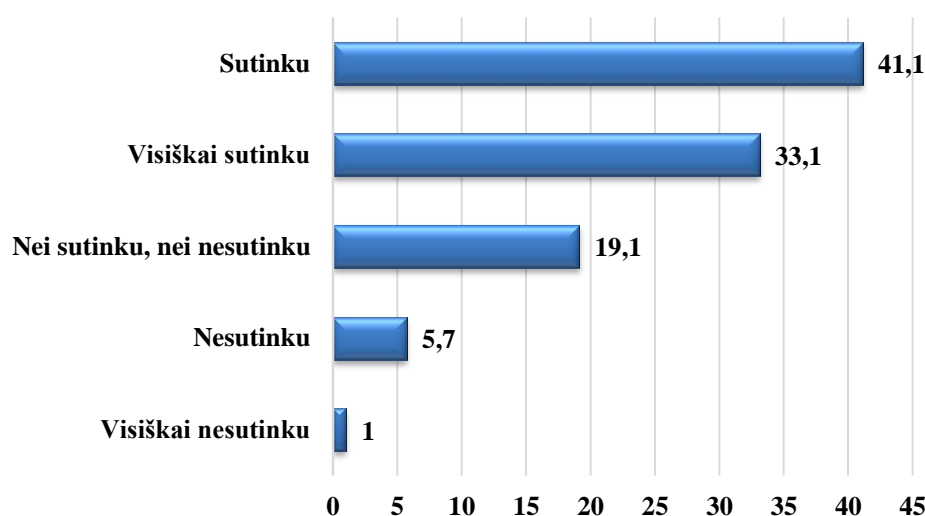
3. TYRIMO REZULTATŲ ANALIZĖ

3.1. Įmonių vadovų/darbdavių apklausos rezultatai

Šiame skyriuje pateikiami įmonių vadovų/darbdavių apklausos duomenys, kurie, atsižvelgiant į klausimų turinį, yra išskirstyti į atskirus poskyrius. Aptariamas darbdavių požiūris į darbuotojo kvalifikaciją, jaunimą darbo rinkoje, bendradarbiavimą su švietimo institucijomis ir vietos bendruomenėmis bei inovacijų naudojimą darbe. Taip pat analizuojama įmonių vadovų nuomonė sveikatos apsaugos, aplinkosaugos ir įmonių plėtros klausimais.

3.1.1. Požiūris į darbuotojo kvalifikaciją

Tyrimo metu įmonių vadovų 1-5 balų skalėje, kur 1 – „visiškai sutinku“, o 5 – „visiškai nesutinku“, buvo prašoma įvertinti teiginį, kad „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“. Tyrimo rezultatai rodo, jog didesnę dalis respondentų (74,2 proc.) buvo linkę pritarti šiam teiginiui. Priešingai manė vos 6,7 proc. įmonių vadovų. Plačiau žr. 7 paveikslą.

7 paveikslas. Teiginio „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314

Analizuojant tyrimo rezultatų pasiskirstymą, atsižvelgiant į įmonės demografines charakteristikas, 5 balų Likerto skalėje vertinami teiginiai dėl nedidelės atsakymų į klausimus sklaidos bei siekiant sumažinti paklaidą mažinant skirtingų palyginimų kiekį, buvo apjunti į tris kategorijas: „visiškai sutinku/sutinku“, „nei sutinku, nei nesutinku“ ir „visiškai nesutinku/nesutinku“.

Iš 7 lentelės duomenų galima matyti, jog didelių (86,7 proc.) bei vidutinių (83,3 proc.) įmonių vadovai dažniau nurodė sutinkantys su teiginiu, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis, nei labai mažų ar mažų įmonių vadovai. Visgi, skirtingas įmonės (pagal įmonės dydį) atstovaujančių įmonių vadovų vertinimai nebuvo statistiškai reikšmingi ($p>0,05$).

Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparimetriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino išvadą, kad teiginio vertinimo skirtumų, atsižvelgiant į įmonės, kuriai atstovauja vadovas dydį – nėra ($p>0,05$).

7 lentelė. Teiginio „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	73,1	67,2	86,7	83,3	74,2
Nei sutinku, neinesutinku	20,7	21,3	13,3	10,0	19,1
Visiškai nesutinku/ nesutinku	6,2	11,5	0	6,7	6,7
Iš viso	100	100	100	100	100

Su analizuojamu teiginiu taip pat dažniau buvo linkę sutikti prekybos sektorių (90,0 proc.) atstovaujantys įmonių vadovai, nei gamybos (73,3 proc.), paslaugų (73,6 proc.) ar kitą veiklos sritį (68 proc.) atstovaujantys respondentai, tačiau šio teiginio vertinimo skirtumai tarp imties grupių statistiškai reikšmingai nesiskyrė ($p>0,05$) (žr. 8 lentelę.).

Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparimetriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino išvadą, kad teiginio vertinimo skirtumų, atsižvelgiant į įmonės, kuriai atstovauja vadovas dydį – nėra ($p>0,05$).

8 lentelė. Teiginio „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	73,6	73,3	90,0	68,0	74,2
Nei sutinku, neinesutinku	18,6	21,0	3,3	26,0	19,1
Visiškai nesutinku/ nesutinku	7,8	5,7	6,7	6,0	6,7
Iš viso	100	100	100	100	100

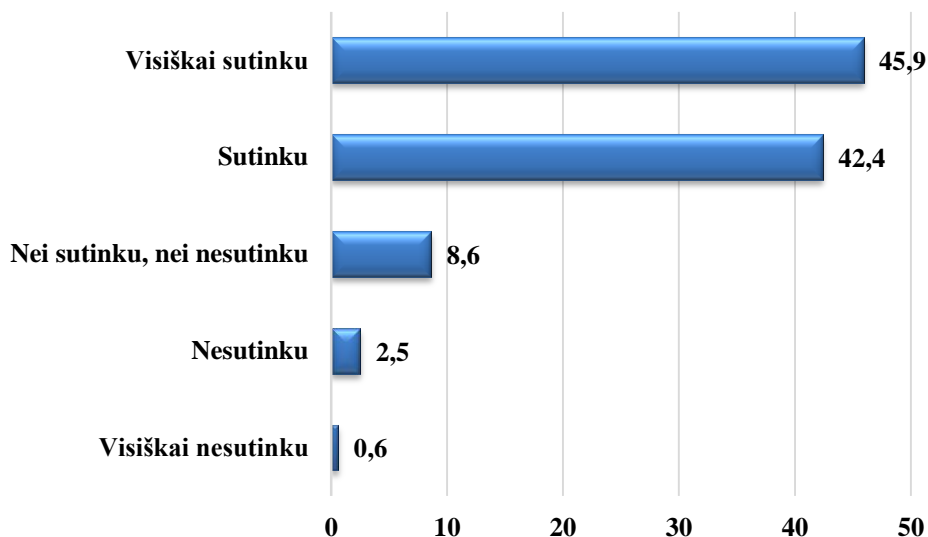
Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos teiginio „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“ vertinimų sklaidos, vertinant šių vertinimų pasiskirstymą pagal apskritis, atsakymai nepilnai tenkina Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, labiausiai su šiuo teiginiu linkę sutikti Utenos, Alytaus ir Telšių apskrityse veikiančių įmonių, o kiek mažiau Klaipėdos ir Tauragės apskrityse veikiančių įmonių vadovai (žr. 9 lentelę.).

Papildomai buvo atlikta vertinimų vidurkių palyginimų analizė neparimetriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Kriterijus parodė statistiškai reikšmingus skirtumus tarp grupių. Papildomi poriniai palyginimai Mann-Whitney kriterijumi atskleidė, kad Utenos apskrities įmonių vadovai labiau sutinka su analizuojamu teiginiu, nei Klaipėdos ar Tauragės įmones atstovaujantys darbdaviai ($p < 0,05$).

9 lentelė. Teiginio „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis?“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	85,0	74,0	60,0	75,0	80,0	75,0	60,0	85,0	90,0	73,3	74,3
Nei sutinku, neinesutinku	10,0	22,0	25,7	25,0	10,0	20,0	25,0	10,0	10,0	21,3	19,3
Visiškai nesutinku/ nesutinku	5,0	4,0	14,3	0	10,0	5,0	15,0	5,0	0	5,3	6,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Didžioji dauguma (88,3 proc.) įmonių vadovų buvo linkę sutikti su teiginiu, jog darbuotojų profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų. Beveik dešimtadalis (8,6 proc.) apklaustųjų buvo neapsisprendę, o vos 3,5 proc. manė priešingai (žr. 8 pav.).

8 paveikslas. Teiginio „Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314

Kaip galime matyti iš 10 lentelės, vidutinių įmonių vadovai šiek tiek labiau, nei didelių, mažų ar labai mažų įmonių vadovai buvo linkę sutikti, jog darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų, tačiau šie vertinimų skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparametriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino išvadą, kad teiginio vertinimo skirtumų, atsižvelgiant į įmonės, kuriai atstovauja vadovas dydį – nėra ($p > 0,05$).

10 lentelė. Teiginio „Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	87,6	87,6	96,7	86,0	88,2
Nei sutinku, neinesutinku	8,5	10,5	0	10,0	8,6
Visiškai nesutinku/ nesutinku	3,9	1,9	3,3	4,0	3,2
Iš viso	100	100	100	100	100

Nors stebima, kad analizuojamam teiginiui šiek tiek daugiau pritaria vadovai iš kita veikla, nei gamyba, prekyba ar paslaugomis užsiimančių įmonių, tačiau skirtumai atsižvelgiant į įmonės veiklos sritį nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 11 lentelę).

Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparimetriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino išvadą, kad teiginio vertinimo skirtumų, atsižvelgiant į įmonės, kuriai atstovauja vadovas dydį – nėra ($p > 0,05$).

11 lentelė. Teiginio „Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	89,6	85,2	80,0	93,3	88,2
Nei sutinku, neinesutinku	7,3	11,5	13,3	6,7	8,6
Visiškai nesutinku/ nesutinku	3,1	3,3	6,7	0	3,2
Iš viso	100	100	100	100	100

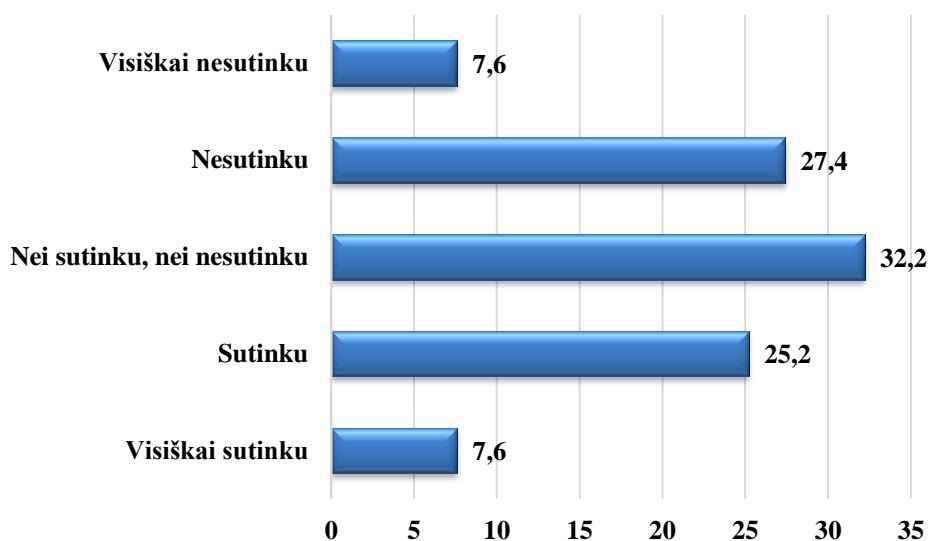
Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos teiginio „ Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų “ vertinimų sklaidos, vertinant šių vertinimų pasiskirstymą pagal apskirtis, atsakymai nepilnai tenkina Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, analizuojamam teiginiui labiau pritaria įmonių, veikiančių Kauno, Alytaus, Marijampolės, Panevėžio bei Utenos, nei kitose apskrityse. Plačiau žr. 12 lentelę.

Papildomai buvo atlikta vertinimų vidurkių palyginimų analizė neparimetriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Remiantis kriterijaus rezultatais, teiginio vertinimo skirtumų, atsižvelgiant į įmonės, kuriai atstovauja vadovas dydį – nėra ($p > 0,05$).

12 lentelė. Teiginio „Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	90,0	92,0	88,6	90,0	90,0	85,0	85,0	80,0	90,0	85,3	87,7
Nei sutinku, neinesutinku	5,0	8,0	8,6	10,0	10,0	15,0	5,0	10,0	5,0	10,7	9,0
Visiškai nesutinku/ nesutinku	5,0	0	2,9	0	0	0	10,0	10,0	5,0	4,0	3,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Beveik trijų dešimtadalių (27,4 proc.) įmonių vadovų, nuomone, formali profesinė kvalifikacija neparodo tikrojo kompetencijos lygio (žr. 9 pav.). Tačiau kiek daugiau nei ketvirtadalis (25,2 proc.) respondentų mano priešingai. O beveik trečdalis (32,2 proc.) nebuvo apsisprendę ar formali profesinė kvalifikacija gali parodyti tikrą kompetencijos lygį.

9 paveikslas. Teiginio „Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314

Tyrimo rezultatai rodo, jog teiginio vertimai nesiskiria priklausomai nuo įmonės, kurią atstovauja respondentas dydžio ($p > 0,05$). Plačiau žr. 13 lentelę.

13 lentelė. Teiginio „Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/sutinku	34,7	31,1	30,0	26,7	32,8
Nei sutinku, neinesutinku	30,6	32,8	46,7	26,7	32,2
Visiškai nesutinku/nesutinku	34,7	36,1	23,3	46,7	35,0
Iš viso	100	100	100	100	100

Statistiškai patikimi skirtumai analizuojant minėto teiginio vertinimus nebuvo stebimi nei atsižvelgiant į įmonės, kuriai atstovauja respondentai, veiklos sritį, nei į apskritį, kurioje veikia įmonė ($p>0,05$). Plačiau žr. 14 ir 15 lenteles.

14 lentelė. Teiginio „Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, veiklos sritį, proc., N=314

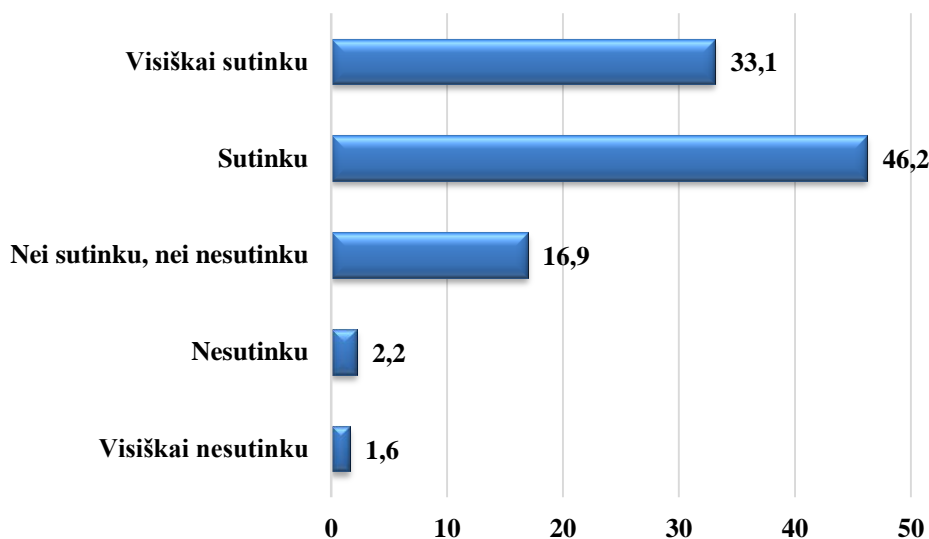
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/sutinku	30,2	34,3	46,7	28,0	32,8
Nei sutinku, neinesutinku	33,3	28,6	23,3	42,0	32,2
Visiškai nesutinku/nesutinku	36,4	37,1	30,0	30,0	35,0
Iš viso	100	100	100	100	100

15 lentelė. Teiginio „Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Visiškai sutinku/sutinku	55,0	26,0	42,9	35,0	25,0	20,0	35,0	45,0	45,0	28,0	33,7
Nei sutinku, neinesutinku	35,0	34,0	20,0	35,0	35,0	40,0	20,0	30,0	30,0	37,3	32,3
Visiškai nesutinku/nesutinku	10,0	40,0	37,1	30,0	40,0	40,0	45,0	25,0	25,0	34,7	34,0
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Beveik pusė (46,2 proc.) tyrimo dalyvių sutiko, jog darbuotojų mokymasis yra ne išlaidos, o investicijos (žr. 10 pav.). Su šiuo teiginiu visiškai sutiko beveik trečdalis (33,1 proc.) tyrime dalyvavusių įmonių vadovų. Beveik du dešimtadaliai (16,9 proc.) nebuvo apsisprendę ar darbuotojų mokymasis gali būti traktuojamas ne kaip išlaidos, o investicijos. Aptariamam

teiginiui visiškai nepritariantys ar nepritariantys respondentai sudarė vos 3,8 procentinius punktus.

10 paveikslas. Teiginio „Darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314

Tyrimo duomenys rodo, kad vidutinių bei didelių įmonių vadovai buvo kiek labiau linkę, nei mažų ir labai mažų įmonių vadovai, sutikti su teiginiu, jog darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos, tačiau minėti skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 16 lentelę).

Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparimetriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino išvadą, kad teiginio vertinimo skirtumų, atsižvelgiant į įmonės, kuriai atstovauja vadovas dydį – nėra ($p > 0,05$).

16 lentelė. Teiginio „Darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	76,2	77,0	93,3	90,0	79,3
Nei sutinku, neinesutinku	18,7	19,7	6,7	10,0	16,9
Visiškai nesutinku/ nesutinku	5,2	3,3	0	0	3,8
Iš viso	100	100	100	100	100

Atsižvelgus į įmonių veiklos sritį respondentų nuomonės vertinant teiginį reikšmingai nesiskyrė ($p > 0,05$). Plačiau žr. 17 lentelę.

Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparimetriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino išvadą, kad teiginio vertinimo skirtumų, atsižvelgiant į įmonės, kuriai atstovauja vadovas dydį – nėra ($p > 0,05$).

17 lentelė. Teiginio „Darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos“ pasiskirstymas pagal įmonės, kuriai atstovauja vadovas, veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	80,6	78,1	76,7	80,0	79,3
Nei sutinku, neinesutinku	14,7	18,1	16,7	20,0	16,9
Visiškai nesutinku/ nesutinku	4,7	3,8	6,7	0	3,8
Iš viso	100	100	100	100	100

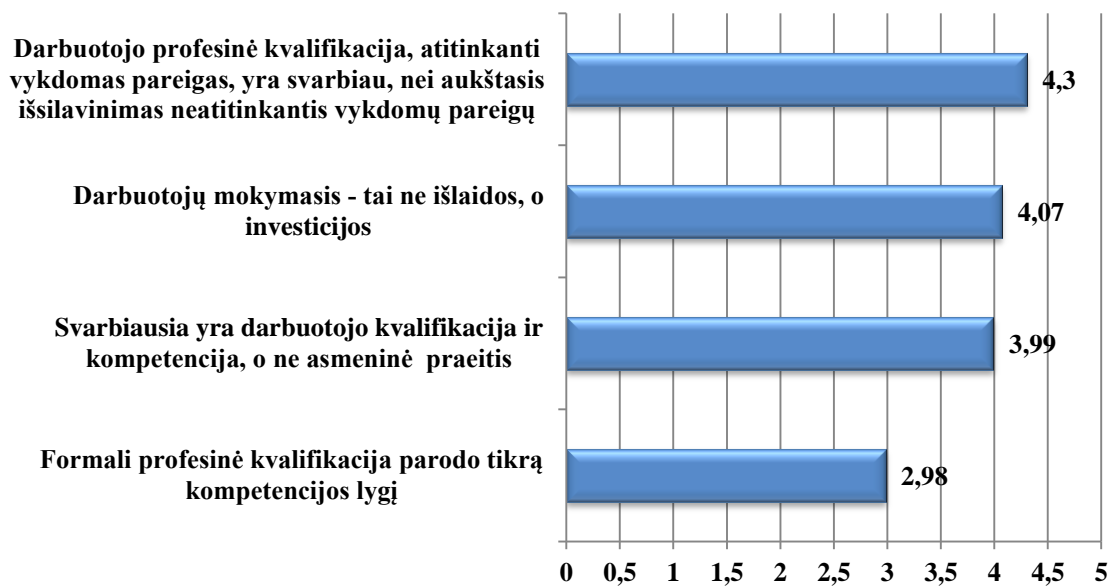
Atsižvelgus į regioną, kuriame veikia įmonė, galima matyti, jog Vilniaus apskrities įmonių vadovai dažniau, nei Tauragės apskrityje veikiančių įmonių darbdaviai nurodo, jog darbuotojų mokymasis tai ne išlaidos, o investicijos ($p < 0,05$). Plačiau žiūrėti 18 lentelę. Dėl mažos tyrimo rezultatų sklaidos, siekiant patikslinti Chi kvadrat kriterijaus rezultatus, papildomai atlikta Kruskall Wallis analizė, poriniams palyginimams tarp grupių naudojant Mann-Whitney kriterijų, kuri patvirtino gautus rezultatus.

18 lentelė. Teiginio „Darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritį, kurioje veikia įmonė, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	85,0	74,0	77,1	75,0	65,0	70,0	60,0	85,0	90,0	90,7	79,3
Nei sutinku, neinesutinku	15,0	26,0	14,3	25,0	25,0	25,0	25,0	5,0	10,0	8,0	16,7
Visiškai nesutinku/ nesutinku	0	0	8,6	0	10,0	5,0	15,0	10,0	0	1,3	4,0
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

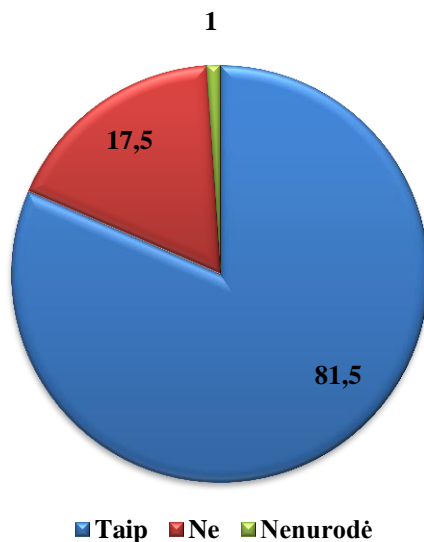
Visų teiginių vertinimo vidurkių palyginimai pateikiami 11 paveiksle. Kaip galime matyti iš šio paveikslo duomenų, labiausiai pritariama teiginiui, kad darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų

pareigų bei tam, jog darbuotojų mokymas – tai ne išlaidos, o investicijos. Mažiausiai pritariama teiginiui, kad formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį.

11 paveikslas. Teiginių apie požiūrį į darbuotojo kvalifikaciją vertinimų vidurkiai, N=314

Tyrime dalyvavusių įmonių vadovų buvo teiraujama ar jų nuomone, darbuotojų mokymas darbo vietose yra pažangios įmonės standartas. Tyrimo duomenys rodo, jog didžioji dalis (81,5 proc.) apklaustųjų mano, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje gali būti laikoma pažangios įmonės standartu (žr. 12 pav.). Priešingai tvirtino kiek mažiau nei du dešimtadaliai (17,5 proc.).

12 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?“ pasiskirstymas proc., N=314

Atsižvelgus į įmonių veiklos sritis galima pastebėti, kad kitas veiklos sritis atstovaujantys įmonių vadovai (96,0 proc.) dažniau nei prekybos (76,7 proc.), gamybos (79,6 proc.) atstovai

manė, jog darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas ($p < 0,05$) (žr. 19 lentelę.).

19 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=311

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	80,5	79,6	76,7	96,0	82,3
Ne	19,5	20,4	23,3	4,0	17,7
Iš viso:	100	100	100	100	100

Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp skirtingo dydžio įmones atstovaujančių įmonių vadovų nuomonių analizuojamo klausimo atžvilgiu nestebima, ($p > 0,05$) (žr. 20 lentelę).

20 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=311

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	79,7	83,1	90,0	90,0	82,3
Ne	20,3	16,9	10,0	10,0	17,7
Iš viso:	100	100	100	100	100

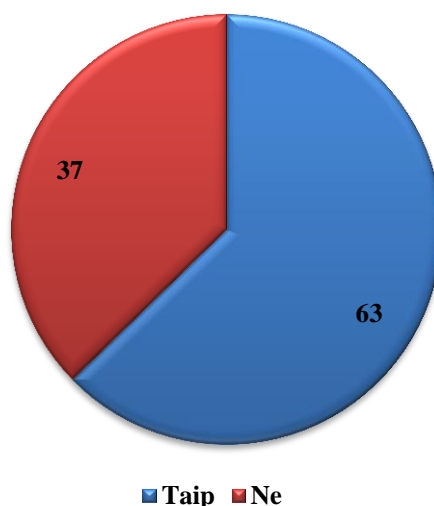
Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos atsakymų į klausimą „Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?“ vertinimų sklaidos, vertinant šių vertinimų pasiskirstymą pagal apskritis, atsakymai nepilnai tenkina Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas dažniausiai mano Alytaus ir Klaipėdos apskričių įmones atstovaujantys darbdaviai. Kiek mažiau tam pritaria Marijampolės apskričių įmonių vadovai. Plačiau žr. 21 lentelę.

21 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=297

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	90,0	89,8	85,7	65,0	84,2	80,0	75,0	73,7	85,0	82,7	82,5
Ne	10,0	10,2	14,3	35,0	15,8	20,0	25,0	26,3	15,0	17,3	17,5
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.1.2. Jaunimas darbo rinkoje

Įmonių vadovų tyrimo metu buvo klausiama ar pastarieji žino apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 metų. Apie tokio pobūdžio paramą nurodė žinantys kiek daugiau nei pusė (63 proc.) apklaustųjų (žr. 13 pav.). Nežinantys teigė kiek daugiau nei trečdalis (37 proc.) įmonių vadovų.

13 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar žinote apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 m.“ pasiskirstymas proc., N=314

Analizuojant duomenis pagal įmonės dydį pastebėta, kad mažų bei didelių įmonių vadovai dažniau, nei labai mažų teigė žinantys apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 metų ($p < 0,05$) (žr. 22 lentelę).

22 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 m.“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	54,4	82,0	60,0	80,0	62,7
Ne	45,6	18,0	40,0	20,0	37,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

Apie minėtąją paramą kiek dažniau nežinantys teigė prekybos, nei gamybos, paslaugų ar kitų veiklos sričių atstovai, tačiau šie skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$). Plačiau žr. 23 lentelę.

23 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 m.“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

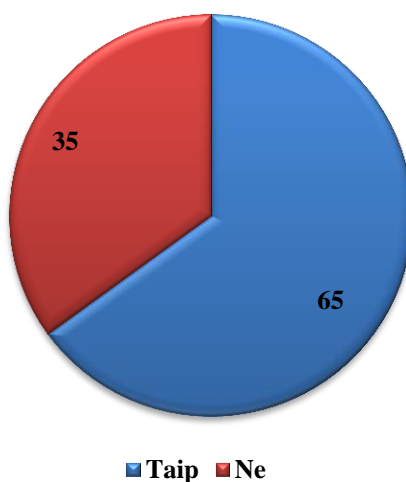
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	61,2	68,6	53,3	60,0	62,7
Ne	38,8	31,4	46,7	40,0	37,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

Apie valstybės paramą kiek dažniau nežino Kauno bei Telšių, nei kitas apskritis atstovaujantys respondentai, tačiau šie nuomonių skirtumai atsižvelgus į regioną, nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$). Plačiau žr. 24 lentelę.

24 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 m.“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	75,0	54,0	57,1	65,0	80,0	65,0	70,0	55,0	70,0	60,0	62,7
Ne	25,0	46,0	42,9	35,0	20,0	35,0	30,0	45,0	30,0	40,0	37,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Įmonių vadovų pasiteiravus ar jie priima jaunimą praktikai savo įmonėse, daugiau kaip pusė (65 proc.) jų atsakė teigiamai (žr. 14 pav.). Priešingai teigė kiek daugiau nei trečdalis (35 proc.) respondentų.

14 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai?“ pasiskirstymas proc., N=314

Iš 25 lentelėje pateikiamų duomenų galima matyti, jog didelių įmonių vadovai dažniau, nei labai mažų yra linkę priimti jaunimą praktikai ($p < 0,05$). Mažų ir vidutinių įmonių vadovai nurodė rečiau priimantys jaunimą praktikai nei didelių įmonių vadovai, tačiau dažniau nei labai mažų įmonių darbdaviai ($p < 0,05$).

25 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	56,5	73,8	76,7	90,0	65,0
Ne	43,5	26,5	23,3	10,0	35,0
Iš viso:	100	100	100	100	100

Iš 26 lentelės galime matyti, kad praktikos atlikimui jaunimą kiek dažniau linkę priimti prekybos bei gamybos, nei kitų veiklos sektorių įmonės, tačiau šie skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$). Taip pat nestebima, kad vienu apskričių atstovai linkę labiau priimti jaunimą praktikai, nei kitų ($p > 0,05$). Plačiau žr. 26 ir 27 lenteles.

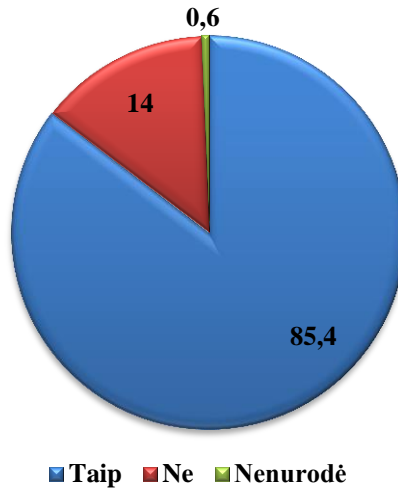
26 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	61,2	71,4	70,0	58,0	65,0
Ne	38,8	28,6	30,0	42,0	35,0
Iš viso:	100	100	100	100	100

27 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	65,0	56,0	62,9	65,0	70,0	75,0	70,0	75,0	75,0	58,7	64,3
Ne	35,0	44,0	37,1	35,0	30,0	25,0	30,0	25,0	25,0	41,3	35,7
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo rezultatai parodė, jog didžioji dalis (85,4 proc.) apklaustų įmonių vadovų buvo linkę teigti, kad jų įmonės darbuotojai, turintys patirties, perduoda praktinius įgūdžius jaunimui. Kiek daugiau nei dešimtadalis (14 proc.) atsakė neigiamai, kad vyresni darbuotojai, jų įmonėje įgūdžių jaunimui neperduoda (žr. 15 pav.).

15 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?“ pasiskirstymas proc., N=314

Atsižvelgus į įmonės dydį pastebėta, kad didelių įmonių vadovai buvo labiau linkę teigti, kad jų įmonės darbuotojai turintys patirties perduoda praktinius įgūdžius jaunimui, nei labai mažų įmonių vadovai ($p < 0,05$) (žr. 28 lentelę).

28 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=312

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	80,6	93,4	90,0	100	85,9
Ne	19,4	6,6	10,0	0	14,1
Iš viso:	100	100	100	100	100

Kiek daugiau pritariančių, kad jų įmonėje turintys patirties darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui buvo gamybos sektoriuje, nei paslaugų, prekybos ar kitų veiklos sektorių atžvilgiu. Visgi, minėti skirtumai tarp atsakymų į klausimą atsižvelgiant į įmonės, kurią atstvauja respondentas dydį, nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$). Plačiau žr. 29 lentelę.

29 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=312

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	81,4	92,2	80,0	88,0	85,9
Ne	18,6	7,8	20,0	12,0	14,1
Iš viso:	100	100	100	100	100

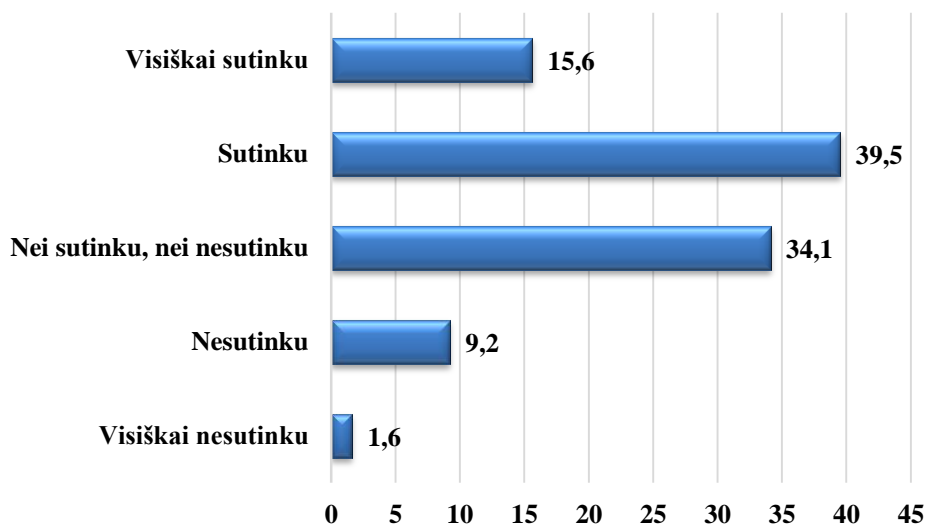
Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos klausimo „Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?“ atsakymų vertinimų sklaidos, analizuojant šių vertinimų pasiskirstymą pagal apskirtis, atsakymai nepilnai tenkina Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius

pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Tyrimo rezultatai rodo, kad Marijampolės, Panevėžio, Tauragės ir Telšių apskrityse stebimas kiek didesnis pritarimas tam, jog turintys patirties įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui, nei kitose apskrityse. Plačiau žr. 30 lentelę.

30 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=289

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	85,0	82,0	91,2	80,0	80,0	84,2	80,0	80,0	95,0	88,0	85,2
Ne	15,0	18,0	8,8	20,0	20,0	15,8	20,0	20,0	5,0	12,0	14,8
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Beveik du penktadaliai (39,5 proc.) įmonių vadovų buvo linkę sutikti, jog jaunimo praktika jų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos (žr. 16 pav.). Tačiau kiek daugiau nei trečdalis (34,1 proc.) apklaustųjų dvejojo ir nei sutiko, nei nesutiko su tuo, jog jaunimo praktika jų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos. Teiginiui, kad jaunimo praktika jų įmonėje yra investicijos, o ne išlaidos, nepritarė apie dešimtadalis (nesutinku – 9,2 proc., visiškai nesutinku – 1,6 proc.) apklaustųjų. Bendras teiginio vertimo vidurkis 5 balų skalėje, kur 5 rodo pritarimą teiginiui, o 1 – nepritarimą, – 3,58.

16 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos?“ pasiskirstymas proc., N=314

Didelių įmonių vadovai dažniau, nei labai mažų sutiko su teiginiu, kad jaunimo praktika jų įmonėse, tai ne išlaidos, o investicijos ($p < 0,05$). Vidutinių ir mažų įmonių atstovai su

analizuojamu teiginiu sutiko rečiau nei dielių įmonių darbdaviai, tačiau dažniau nei labai mažų įmonių darbdaviai ($p < 0,05$) (žr. 31 lentelę). Kruskall Wallis kriterijus patvirtina chi kvadrat kriterijumi gautus rezultatus.

31 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/sutinku	49,2a	60,7ab	56,7ab	80,0b	55,1
Nei sutinku, neinesutinku	38,9	26,2	36,7	16,7	34,1
Visiškai nesutinku/nesutinku	11,9	13,1	6,7	3,3	10,8
Iš viso	100	100	100	100	100

Statistiškai patikimi skirtumai analizuojant atsakymų į klausimą pasiskirstymus nebuvo stebimi nei atsižvelgiant į įmonės, kurioje dirba įmonių vadovai, veiklos sritį, nei į apskritį, kurioje veikia įmonė ($p > 0,05$). Kruskall Wallis kriterijus patvirtina Chi kvadrat kriterijumi gautus rezultatus. Plačiau žr. 32 ir 33 lenteles.

32 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

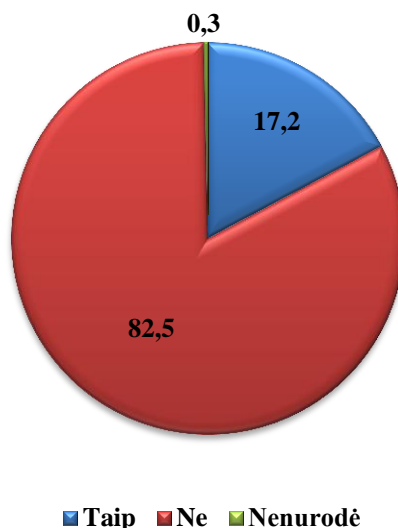
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/sutinku	54,3	55,2	60,0	54,0	55,1
Nei sutinku, neinesutinku	35,7	32,4	30,0	36,0	34,1
Visiškai nesutinku/nesutinku	10,1	12,4	10,0	10,0	10,8
Iš viso	100	100	100	100	100

33 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Visiškai sutinku/sutinku	65,0	46,0	48,6	50,0	65,0	50,0	50,0	55,0	65,0	61,3	55,3
Nei sutinku, neinesutinku	25,0	52,0	40,0	45,0	20,0	35,0	35,0	20,0	35,0	25,3	34,0
Visiškai nesutinku/nesutinku	10,0	2,0	11,4	5,0	15,0	15,0	15,0	25,0	0	13,3	10,7
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.1.3. Bendradarbiavimas su švietimo institucijomis

Kaip rodo tyrimo rezultatai, didžioji dalis (82,5 proc.) įmonių vadovų nurodė nedalyvaujantys profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis (žr. 17 pav.). Jog šių programų rengime dalyvauja jų įmonė teigė tik beveik penktadalis (17,2 proc.) apklausos dalyvių.

17 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?“ pasiskirstymas proc., N=314

Tyrimo duomenimis, didelės, vidutinės bei mažos įmonės dažniau, nei labai mažos dalyvauja profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis ($p < 0,05$) (žr. 34 lentelę).

34 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=313

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	9,4	27,9	26,7	36,7	17,3
Ne	90,6	72,1	73,3	63,3	82,7
Iš viso:	100	100	100	100	100

Kaip rodo tyrimo rezultatai, profesinio mokymo programų rengime kiek dažniau dalyvauja prekybos bei gamybos, nei kitų veiklos ar paslaugų sektorių įmonės. Visgi, minėti skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 35 lentelę).

35 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=313

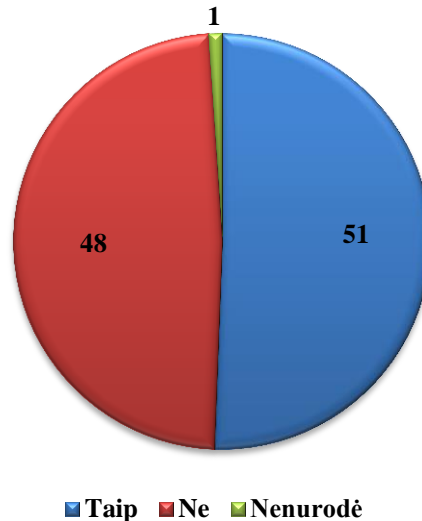
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	13,3	21,9	23,3	14,0	17,3
Ne	86,7	78,1	76,7	86,0	82,7
Iš viso:	100	100	100	100	100

Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos atsakymų į klausimą „Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?“ sklaidos, atsakymai nepilnai tenkina Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip galime matyti iš 36 lentelės, Marijampolės ir Utenos apskričių atstovai kiek dažniau, nei kitų apskričių apklaustieji nurodė dalyvaujantys profesinio mokymo programų rengime. Kiek rečiau programų rengime su profesinio mokymo įstaigomis dalyvauja Klaipėdos apskrities įmonės ir jų atstovai.

36 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=299

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	25,0	10,0	2,9	30,0	25,0	25,0	10,0	20,0	31,6	18,7	17,7
Ne	75,0	90,0	97,1	70,0	75,0	75,0	90,0	80,0	68,4	81,3	82,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo dalyvių pasiteiravus ar jie sutinka, su teiginiu, kad tik jų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks įmonės poreikius, teigiamai atsakė daugiau nei pusė įmonių vadovų (51 proc.) (žr. 18 pav.). Prieingai manė 48 procentai darbdavių.

18 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad tik Jūsų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks Jūsų įmonės poreikius?“ pasiskirstymas proc., N=314

Analizuojant duomenis pagal įmonių demografines charakteristikas galima matyti, kad respondentai atstovaujantys dideles įmones buvo labiau linkę sutikti, su teiginiu, kad tik jų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks jų įmonių poreikius nei vidutinių, mažų ar labai mažų įmonių atstovai. Visgi, minėti atsakymų skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 37 lentelę).

37 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad tik Jūsų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks Jūsų įmonės poreikius?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=311

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	47,1	58,3	50,0	63,3	51,1
Ne	52,9	41,7	50,0	36,7	48,9
Iš viso:	100	100	100	100	100

Respondentų nuomonės reikšmingai nesiskyrė ir atsižvelgus į įmonės veiklos sritį bei apskritį, kurioje ji veikia ($p > 0,05$). Plačiau žr. 38 ir 39 lenteles.

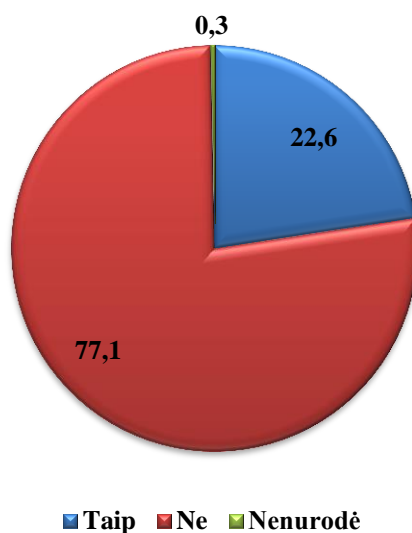
38 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad tik Jūsų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks Jūsų įmonės poreikius?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=311

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	46,1	60,6	46,7	46,9	
Ne	53,9	39,4	53,3	53,1	48,9
Iš viso:	100	100	100	100	100

39 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad tik Jūsų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks Jūsų įmonės poreikius?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=297

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	55,0	52,0	31,4	40,0	57,9	55,0	52,6	50,0	78,9	52,0	51,2
Ne	45,0	48,0	68,6	60,0	42,1	45,0	47,4	50,0	21,1	48,0	48,8
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Kaip rodo tyrimo rezultatai, net 77,1 proc. įmonių vadovų nurodė nežinantys apie informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt. Šį portalą teigė žinantys tik kiek daugiau nei penktadalis (22,6 proc.) respondentų. Plačiau žr. 19 paveikslą

19 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?“ pasiskirstymas proc., N=314

Tyrimo rezultatai rodo, jog respondentai buvo labiau linkę teigti, jog nežino informacinio portalo www.e-mokslovertai.lt nepriklausomai nuo įmonės dydžio bei veiklos srities ($p > 0,05$) (žr. 40 ir 41 lenteles).

40 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=313

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	22,4	26,2	23,3	16,7	22,7
Ne	77,6	73,8	76,7	83,3	77,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

41 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=313

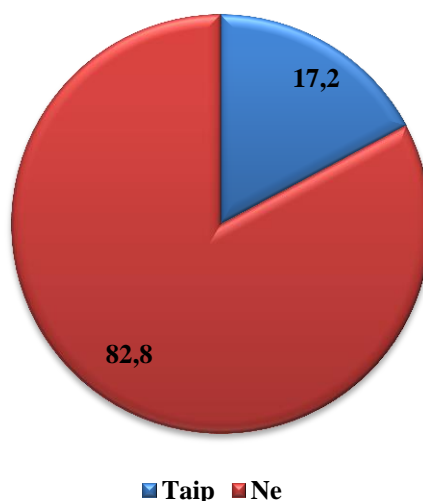
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	21,1	22,9	20,0	28,0	22,7
Ne	78,9	77,1	80,0	72,0	77,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

Nors informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt kiek dažniau žinantys teigė Panevėžio, Marijampolės bei Tauragės, nei kitų apskričių įmonių vadovai, tačiau šis portalo žinojimo skirtumas nėra statistiškai reikšmingas ($p>0,05$). Plačiau žr. 42 lentelę.

42 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=299

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	25,0	24,0	20,6	30,0	35,0	20,0	30,0	10,0	25,0	20,0	23,1
Ne	75,0	76,0	79,4	70,0	65,0	80,0	70,0	90,0	75,0	80,0	76,9
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Didžioji dalis (82,8 proc.) tyrimo dalyvių nurodė nežinantys ir informacinio portalo www.mita.lt. Šį portalą žino mažiau nei penktadalis (17,2 proc.) įmonių vadovų (žr. 20 pav.).

20 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ pasiskirstymas proc., N=314

Tyrimo rezultatai rodo, kad daugiau įmonių vadovų nežino apie informacinį portalą www.mita.lt, nei žino nepriklausomai nuo įmonių dydžio ir apskrities, kurioje įmonė veikia ($p>0,05$). Plačiau žr. 43 ir 44 lenteles.

43 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	15,5	23,0	16,7	16,7	17,2
Ne	84,5	77,0	83,3	83,3	82,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

44 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

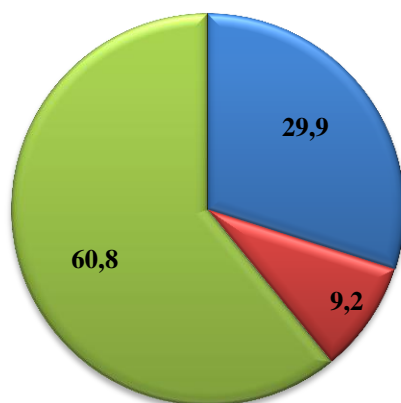
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	17,1	14,3	16,7	24,0	17,2
Ne	82,9	85,7	83,3	76,0	82,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ sklaidos, vertinant jų pasiskirstymą pagal apskritis, atsakymai nepilnai tenkina Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, informacinį portalą www.mita.lt daugiausiai žino Marijampolės (35,0 proc.) bei Tauragės (35,0 proc.) apskričių vadovai. Nei vienas iš Alytaus apskrityje dirbančių respondentų šio portalo nežinojo. Plačiau žr. 45 lentelę.

45 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	0	20,0	20,0	35,0	5,0	10,0	35,0	10,0	10,0	18,7	17,3
Ne	100	80,0	80,0	65,0	95,0	90,0	65,0	90,0	90,0	81,3	82,7
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Beveik trečdalis (29,9 proc.) įmonių vadovų nurodė teigiamai vertinantys įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis (žr. 21 pav.). Neigiamai bendradarbiavimą vertinantys teigė kiek mažiau nei dešimtadalis (9,2 proc.). Su mokslo ir studijų institucijomis bendradarbiauti netekę yra kiek daugiau nei pusei (60,8 proc.) respondentų.

■ Taip ■ Ne ■ Bendradarbiauti neteko

21 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas proc., N=314

Didelių įmonių vadovai dažniau, nei mažų linkę teigiamai vertinti jų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis ($p < 0,05$). Kiek dažniau bendradarbiauti nėra tekę labai mažoms įmonėms, nei vidutinėms ar didelėms ($p < 0,05$) (žr. 46 lentelę).

46 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	24,4	27,9	40,0	60,0	29,9
Ne	6,7	13,1	16,7	10,0	9,2
Bendradarbiauti neteko	68,9	59,0	43,3	30,0	60,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

Dažniau neigiamai bendradarbiavimą vertina įmonių vadovai atstovaujantys gamybos, nei paslaugų įmonių sektorių ($p < 0,05$). Prekybos ir kitų veiklos sričių atstovai bendradarbiavimą neigiamai vertina rečiau nei gamybos, tačiau dažniau nei paslaugų sektoriaus darbdaviai ($p < 0,05$). Tuo metu dažniau bendradarbiauti netekę yra prekybos sektoriaus atstovams, nei paslaugų, gamybos ar kitų veiklos sričių, o jei bendradarbiauti yra tekę, jis rečiau vertinamas teigiamai ($p < 0,05$) (žr. 47 lentelę).

47 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	29,5	34,3	13,3	32,0	29,9
Ne	3,9	15,2	10,0	10,0	9,2
Bendradarbiauti neteko	66,7	50,5	76,7	58,0	60,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

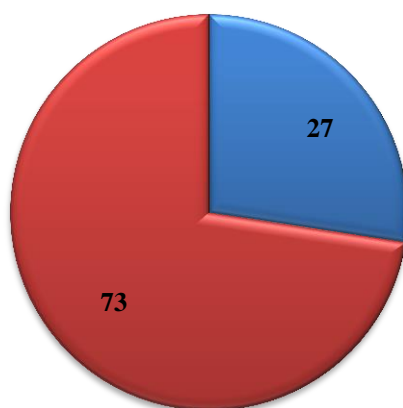
Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ sklaidos, vertinant jų pasiskirstymą pagal apskritis, atsakymai nepilnai tenkina Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, geriausiai bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis vertina Vilniaus ir Marijampolės apskričių darbdaviai. Neigiamai šį bendradarbiavimą kiek dažniau palyginti su kitomis apskritimis vertina Šiaulių apskrityje veikiančių įmonių vadovai. Plačiau žr. 48 lentelę.

48 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	30,0	34,0	34,3	35,0	35,0	20,0	25,0	15,0	10,0	37,3	30,3
Ne	0	10,0	8,6	0	10,0	25,0	5,0	15,0	10,0	8,0	9,0
Bendradarbiauti neteko	70,0	56,0	57,1	65,0	55,0	55,0	70,0	70,0	80,0	54,7	60,7
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.1.4. Bendradarbiavimas su vietos bendruomenėmis

Pasiteiravus respondentų ar jų atstovaujama įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas, didžioji dalis (73 proc.) įmonių vadovų atsakė neigiamai (žr. 22 pav.). Teigiamai atsakiusieji sudarė kiek daugiau nei ketvirtadalį (27 proc.) apklaustųjų.

■ Taip ■ Ne

22 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas?“ pasiskirstymas proc., N=314

Analizuojant duomenis pagal įmonės dydį galima pastebėti, kad vidutinių įmonių vadovai kiek dažniau, nei didelių, mažų ar labai mažų įmonių atstovai buvo linkę teigti, kad jų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas. Visgi, minėti skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 49 lentelę)

49 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	18,7a	31,1ab	60,0b	43,3b	27,4
Ne	81,3a	68,9ab	40,0b	56,7b	72,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Vietos bendruomenės socialinės problemos kiek aktualiesnės kitą veiklos sritį atstovaujančių įmonių vadovams, nei gamybos, prekybos ar paslaugų, tačiau aptariamais skirtumais nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 50 lentelę).

50 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

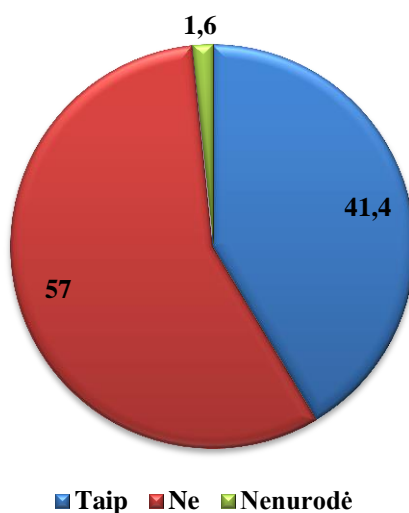
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	21,7	29,5	26,7	38,0	27,4
Ne	78,3	70,5	73,3	62,0	72,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Kiek dažniau vietos bendruomenių problemas nurodė sprendžiantys Alytaus, Panevėžio, Telšių ir Utenos, nei kitų apskričių įmonių vadovai ($p < 0,05$). Plačiau žiūrėti 51 lentelę.

51 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	45,0	18,0	20,0	30,0	45,0	20,0	25,0	45,0	40,0	16,0	26,0
Ne	55,0	82,0	80,0	70,0	55,0	80,0	75,0	55,0	60,0	84,0	74,0
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Daugiau nei pusės (57 proc.) įmonių vadovų, dalyvavusių apklausoje, manymu, įmonėms nenaudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas (žr. 23 pav.). Visgi, kiek daugiau nei du penktadaliai (41,4 proc.) respondentų nurodė, kad tokias iniciatyvas įmonėms remti naudinga.

23 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas?“ pasiskirstymas proc., N=314

Iš 52 lentelėje pateikiamų duomenų galima matyti, jog nepriklausomai nuo įmonės dydžio respondentų nuomonės pasiskirstė gana tolygiai, statistiškai patikimų nuomonių skirtumo, analizuojamo klausimo atžvilgiu, nepastebėta ($p > 0,05$), t.y. panašiai tiek pat skirtingo įmonių dydžio vadovų pritaria ir nepritaria teiginiui, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas.

52 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=309

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	55,8	61,7	62,1	60,0	57,9
Ne	44,2	38,3	37,9	40,0	42,1
Iš viso:	100	100	100	100	100

Gamybos bei kitas veiklos sritis atstovaujančių įmonių vadovai kiek labiau buvo linkę sutikti, kad įmonėms yra finansiškai naudinga remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas, nei prekybos ir paslaugų sektoriaus atstovai. Visgi, minėti skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 53 lentelę).

53 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=309

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	55,0	62,7	48,3	61,2	57,9
Ne	45,0	37,3	51,7	38,8	42,1
Iš viso:	100	100	100	100	100

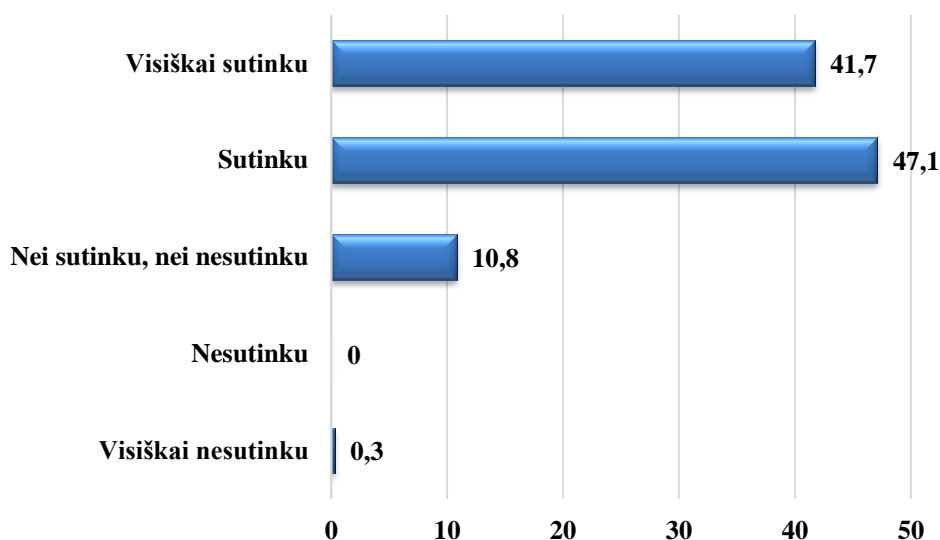
Analizuojamam teiginiui kiek daugiau pritariančių pastebima Panevėžio bei Utenos, nei kitose apskrityse, tačiau šie stebimi skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$). Plačiau žr. 54 lentelę.

54 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=295

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	45,0	65,3	50,0	60,0	80,0	63,2	45,0	57,9	70,0	56,8	59,0
Ne	55,0	34,7	50,0	40,0	20,0	36,8	55,0	42,1	30,0	43,2	41,0
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.1.5. Inovacijų naudojimas darbe

Įmonių vadovų pasiteiravus ar jie sutinka su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas dauguma buvo linkę atsakyti teigiamai (47,1 proc. jų sutiko, o 41,7 proc. nurodė visiškai sutinkantys) (žr. 24 pav.). Dešimtadalis (10,8 proc.) buvo neapsisprendę. Nesutinkančių su teiginiu buvo mažiau nei vienas procentas. Bendras teiginio vertimo vidurkis 5 balų skalėje, kur 5 rodo pritarimą teiginiui, o 1 – nepritaraimą, – 4,30.

24 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas proc., N=314

Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ sklaidos, atsakymai nepilnai tenkina Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygas, tad vertinant šio klausimo atsakymų pasiskirstymą pagal įmonių demografines charakteristikas, rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių.

Kaip rodo tyrimo rezultatai, didelių įmonių vadovai yra šiek tiek labiau linkę sutikti su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas, nei labai mažų, mažų ar vidutinių įmonių darbdaviai (žr. 55 lentelę).

55 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	89,1	86,9	86,7	93,3	88,9
Nei sutinku, neinesutinku	10,4	13,1	13,3	6,7	10,8
Visiškai nesutinku/ nesutinku	0,5	0	0	0	0,3
Iš viso	100	100	100	100	100

Kitą veiklos sritį, nei paslaugos, gamyba ar prekyba, atstovaujančių įmonių vadovai dažniau nurodė sutinkantys, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas (žr. 56 lentelę).

56 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	87,6	85,7	90,0	98,0	88,9
Nei sutinku, neinesutinku	12,4	14,3	6,7	2,0	10,8
Visiškai nesutinku/ nesutinku	0	0	3,3	0	0,3
Iš viso	100	100	100	100	100

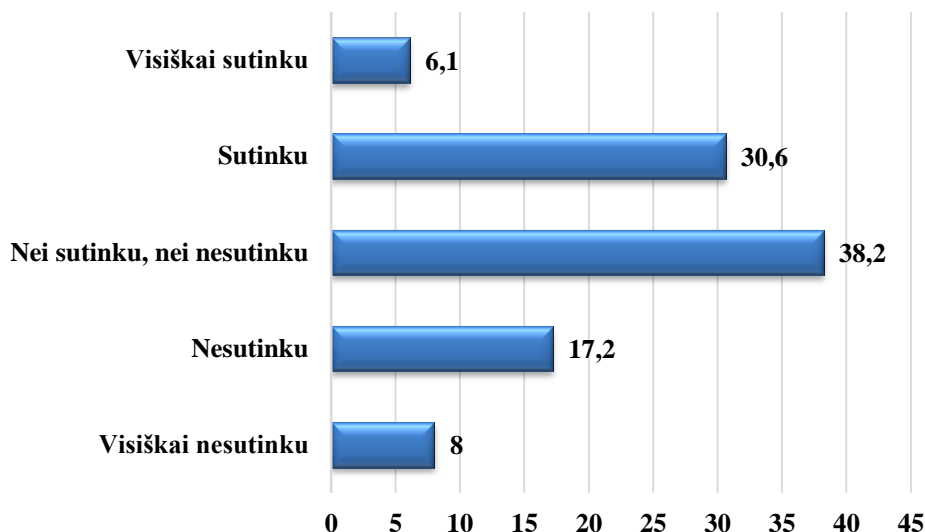
Visų apskričių atstovai buvo labiau linkę sutikti, nei nesutikti su teiginiu, kad kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas (žr. 57 lentelę).

57 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskirtyje	Kauno apskirtyje	Klaipėdos apskirtyje	Marijampolės apskirtyje	Panevėžio apskirtyje	Šiaulių apskirtyje	Tauragės apskirtyje	Telšių apskirtyje	Utenos apskirtyje	Vilniaus apskirtyje	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	85,0	96,0	80,0	90,0	95,0	90,0	80,0	85,0	90,0	90,7	89,0
Nei sutinku, neinesutinku	15,0	4,0	20,0	10,0	5,0	10,0	15,0	15,0	10,0	9,3	10,7
Visiškai nesutinku/ nesutinku	0	0	0	0	0	0	5,0	0	0	0	0,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.1.6. Sveikatos apsauga

Respondentų pasiteiravus, ar jie sutinka su teiginiu, jog gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga, kiek mažiau nei du penktadaliai (38,2 proc.) išreiškė dvejonas. Tačiau kiek daugiau nei trys dešimtadaliai (30,6 proc.) buvo labiau linkę sutikti su minėtuoju teiginiu. Priešingai manė beveik penktadalis (17,1 proc.) apklaustųjų. Plačiau žr. 25 paveiksle.

25 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga?“ pasiskirstymas proc., N=314

Analizuojant duomenis pagal įmonės dydį pastebėta, jog kiek dažniau didelių įmonių vadovai, nei vidutinių, mažų bei labai mažų sutiko ir kiek rečiau nesutiko su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga. Visgi, stebimi skirtumai tarp analizuojamų grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 58 lentelę). Bendras teiginio vertimo vidurkis 5 balų skalėje, kur 5 rodo pritarimą teiginiui, o 1 – nepritaramą, – 3,09.

58 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	33,2	37,7	43,3	50,0	36,6
Nei sutinku, neinesutinku	39,4	37,7	33,3	36,7	38,2
Visiškai nesutinku/ nesutinku	27,5	24,6	23,3	13,3	25,2
Iš viso	100	100	100	100	100

Analizuojamam teiginiui kiek daugiau pritariančių pastebima įmonių segmente, kurių veiklos sritis nurodoma kaip prekyba ar kita, nei gamybos ir paslaugų sričių atžvilgiu. Visgi, stebimi skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 59 lentelę).

59 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	31,8	38,1	40,0	44,0	36,6
Nei sutinku, neinesutinku	38,0	40,0	43,3	32,0	38,2
Visiškai nesutinku/ nesutinku	30,2	21,9	16,7	24,0	25,2
Iš viso	100	100	100	100	100

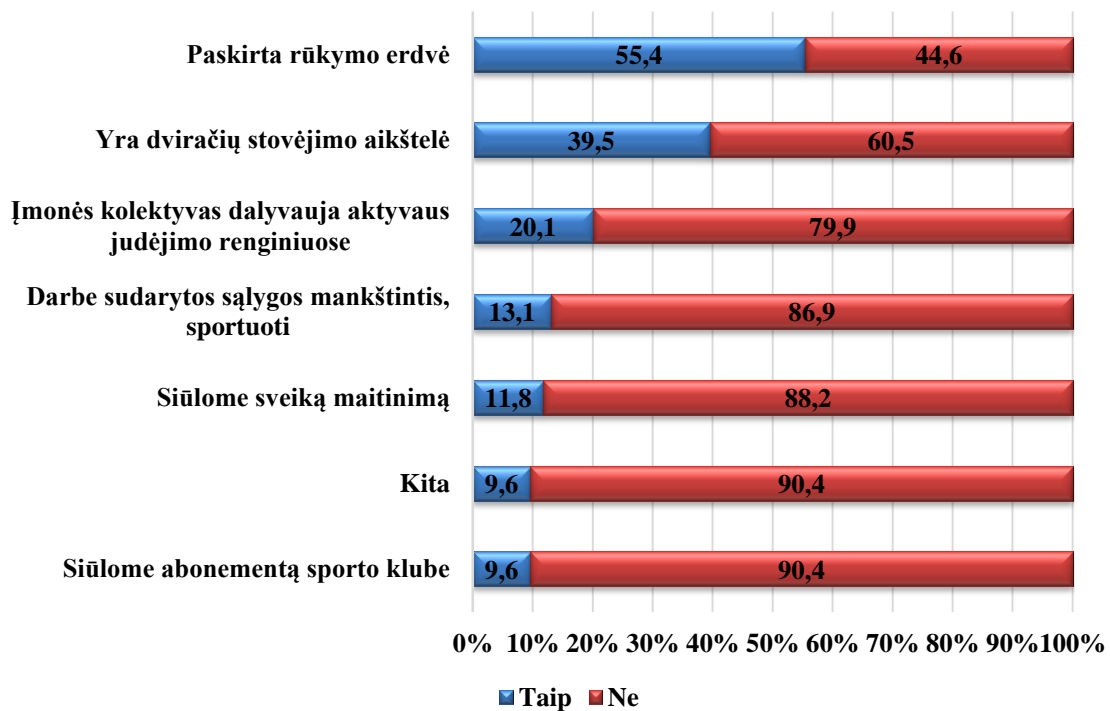
Respondentų nuomonės analizuojamo teiginio atžvilgiu reikšmingai skyrėsi tik atsižvelgus į regioną, kuriame įsikūrusios įmonės ($p < 0,05$). Gautieji duomenys rodo, jog Alytaus apskrityje veikiančių įmonių atstovai dažniau, nei Vilniaus nesutinka, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga ($p < 0,05$). Visų kitų apskričių įmonių vadovai dažniau nei Vilniaus, tačiau rečiau nei Alytaus nesutinka, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga. Plačiau žiūrėti 60 lentelėje.

57 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	15,0	48,0	48,6	15,0	30,0	45,0	30,0	25,0	30,0	38,7	36,0
Nei sutinku, neinesutinku	35,0	32,0	31,4	40,0	25,0	30,0	50,0	55,0	35,0	46,7	38,7
Visiškai nesutinku/ nesutinku	50,0	20,0	20,0	45,0	45,0	25,0	20,0	20,0	35,0	14,7	25,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo metu įmonių vadovų buvo teirujamasi, kokios priemonės, skatinančios darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą, yra taikomos jų įmonėse. Respondentai dažniausiai nurodė, jog įmonėje yra paskirta rūkymo vieta (55,4 proc.) (žr. 26 pav.). Dar viena priemonė skatinanti sveiką darbuotojų gyvenseną, kuri pakankamai dažnai buvo minima tyrimo dalyvių tai dviračių stovėjimo aikštelės (39,5 proc.). Respondentai rečiau minėjo, kad jų įmonės kolektyvas dalyvauja aktyvaus judėjimo renginiuose (20,1 proc.), jog darbe sudaromos sąlygos mankštintis, sportuoti (13,1 proc.), siūlomas sveikas maitinimas (11,8 proc.) ar siūlomas abonementas sporto klube (9,6 proc.). Respondentai nurodė ir kitas priemones, kuriomis įmonės kolektyvas skatinamas laikytis sveiko gyvenimo būdo (9,6 proc.). Šį atsakymą pasirinkę tyrimo dalyviai nurodė, jog jų įmonėje yra įrengti dušai, taip sudaromos sąlygos atvykus į darbą su dviračiu

nusiprausti. Taip pat įmonės skatina darbuotojų sveiką gyvenimą įrengdamos virtuves, kurios sudaro sąlygas maitintis sveikesniu maistu, pagamintu namuose. Sveika gyvenimo skatinama ir užsakant vaisių bent kartą per savaitę darbuotojams. Įmonių vadovai teigė organizuojantys šviečiamąją veiklą apiesveiką gyvenimo būdą, siūloma su tuo susijusi literatūra bei skiepai nuo gripo. Įmonės taip pat teikia sveikatos draudimą, kuris sudaro sąlygas įsigyti sveikatinimo priemonių ir paslaugų. Sveikos gyvenimo iniciatyvos skatinamos per darbo užmokesčio didinimą. Dažnai buvo minima, jog pats darbas yra fiziškai aktyvus ar dirbama gamtoje. Neretai buvo teigiama, jog darbuotojai skatinami nerūkyti bei nevirtoti svaigiųjų gėrimų.

26 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra taikomos šios priemonės, skatinančios darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą?“ pasiskirstymas proc., N=314

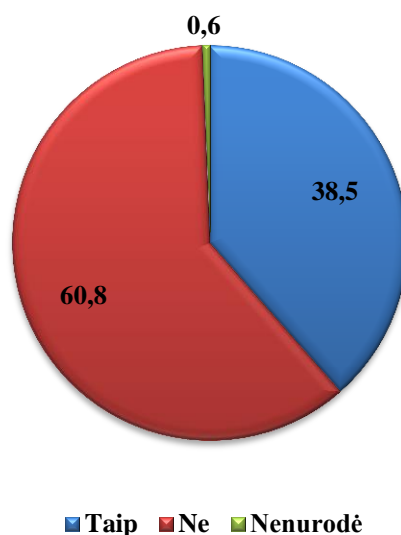
Gautieji duomenys rodo, jog abonementus į sporto klubus dažniau savo darbuotojams linkę siūlyti didelių bei vidutinių, nei mažų ir labai mažų įmonių vadovai ($p < 0,05$). Minėtųjų įmonių vadovai taip pat dažniau, nei mažų bei labai mažų įmonių vadovai nurodė įkūrę dviračių stovėjimo aikšteles savo įmonėse ($p < 0,05$). Didelių įmonių vadovai dažniau, nei mažų ir labai mažų nurodė, jog įmonės kolektyvas dalyvauja aktyvaus judėjimo renginiuose ($p < 0,05$). Priešingai mažų bei labai mažų įmonių vadovai dažniau, nei didelių nurodė nedalyvaujantys tokio pobūdžio renginiuose ($p < 0,05$). Didelių bei mažų įmonių vadovai buvo labiau linkę, nei labai mažų įmonių vadovai tvirtinti, jog jie įmonės darbuotojams yra paskyrę rūkymo vietas ($p < 0,05$). To nedarantys dažniau nurodė labai mažų įmonių vadovai, nei didelių ir mažųjų ($p < 0,05$) (žr. 3 priedą, 1 - 6 lenteles).

Gamybos bei prekybos įmonių vadovai dažniau, nei paslaugų sektoriaus atstovai nurodė įmonėje turintis rūkymo erdvę ($p < 0,05$) (žr. 3 priedą 7 lentelę). Visi kiti su vertinami sveikata

susiję aspektai nėra susiję su įmonių veiklos sritimi ir tarp skirtingų veiklos sričių vertinami panašiai ($p > 0,05$). Plačiau žr. (žr. 3 priedą 7-12 lenteles).

Tai, jog įmonėse yra paskirta rūkymo erdvė teigia panašiai vadovų, nepriklausomai nuo apskrities ($p > 0,05$) (žr. 3 priedą 18 lentelę). Kitų su sveiku gyvenimo būdu susijusių charakteristikų atsakymų pasiskirstymo sklaida yra per maža ir netenkina bendrą Chi kvadrat kriterijaus taikymo sąlygų, tad pateikiamas tik bendras atsakymų pasiskirstymas pagal apskritis, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Atsakymų pasiskirstymas pateikiamas 3 priede, 13-18 lentelėse.

Daugiau nei pusė (60,8 proc.) apklaustų įmonių vadovų nurodė per paskutinius 12 mėnesių neinformavę savo įmonės darbuotojų apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas. Tačiau beveik du penktadaliai (38,5 proc.) nurodė apie šias paslaugas informavę (žr. 27 paveikslą).

27 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs per paskutinius 12 mėnesių informavote savo įmonės darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas?“ pasiskirstymas proc., N=314

Tyrimo rezultatai rodo, kad vidutinių, didelių ir mažų įmonių vadovai, dažniau per paskutinius 12 mėn. informavo savo darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas, nei labai mažųjų įmonių vadovai ($p < 0,05$) (žr. 61 lentelę).

58 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs per paskutinius 12 mėnesių informavote savo įmonės darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1040

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	30,4	49,2	60,0	50,0	38,8
Ne	69,6a	50,8b	40,0b	50,0a,b	61,2
Iš viso:	100	100	100	100	100

Apie darbuotojams prieinamas sveikatos paslaugas per 12 paskutinių mėnesių kiek dažniau informavo gamybos, nei paslaugų ar prekybos bei kitos veiklos srities įmonių vadovai (žr. 62 lentelę). Visgi, minimi skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p>0,05$).

59 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs per paskutinius 12 mėnesių informavote savo įmonės darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1040

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	33,6	46,2	33,3	40,0	38,8
Ne	66,4	53,8	66,7	60,0	61,2
Iš viso:	100	100	100	100	100

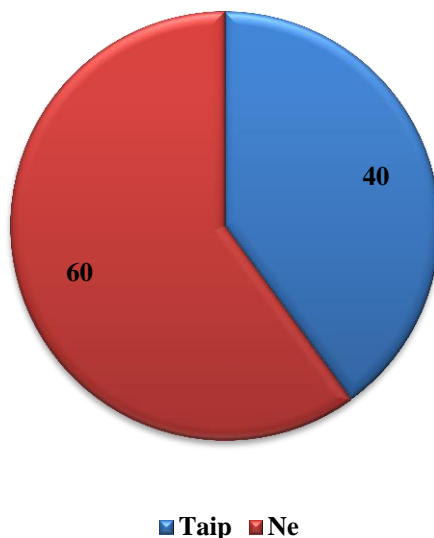
Informaciją apie darbuotojams prieinamas profesines sveikatos paslaugas per paskutinius 12 mėnesių kiek dažniau nurodė suteikę įmonių vadovai, kurių įmonės įsikūrusios Utenos, nei kitose apskrityje, nors skirtumai tarp apskričių nėra statistiškai reikšmingi ($p>0,05$). Plačiau žr. 63 lentelę.

60 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs per paskutinius 12 mėnesių informavote savo įmonės darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1040

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Tešų apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	45,0	32,0	34,3	10,5	52,6	45,0	40,0	45,0	65,0	36,0	38,6
Ne	55,0	68,0	65,7	89,5	47,4	55,0	60,0	55,0	35,0	64,0	61,4
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.1.7. Aplinkosauga

Du penktadaliai (40 proc.) gamybos veiklos sritį atstovaujančių įmonių vadovų nurodė, jog jų įmonėse yra diegiami aplinkosaugos standartai (žr. 28 pav.).

28 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė diegia aplinkosaugos standartus?“ pasiskirstymas proc., N=105

Gautieji duomenys rodo, jog vidutinių ir didelių gamybos įmonių vadovai dažniau nurodė, jog jų įmonėse yra diegiami aplinkosaugos standartai, negu mažųjų ar labai mažų gamybos įmonių vadovai ($p < 0,05$) (žr. 64 lentelę).

61 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė diegia aplinkosaugos standartus?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=105

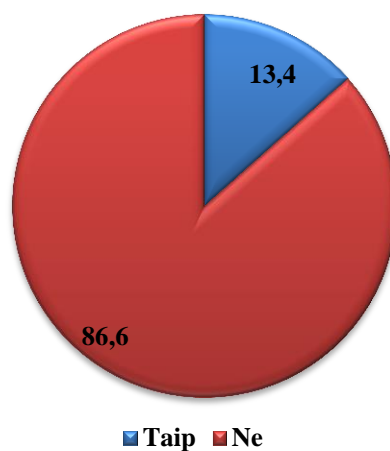
	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	32,4	28,2	71,4	60,0	40,0
Ne	67,6	71,8	28,6	40,0	60,0
Iš viso:	100	100	100	100	100

Dėl nedidelio imties dydžio (analizuojamos tik gamybos įmonės), kuris dar mažėja dėl analizės pagal tiriamus požymius, nepilnai yra tenkinamos Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygos. Tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, aplinkosaugos standartų diegimas yra kiek labiau būdingas Marijampolės ir Utenos, nei kitų apskričių gamybos įmonėms. Plačiau žr. 65 lentelę.

62 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė diegia aplinkosaugos standartus?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=103

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	50,0	43,8	33,3	80,0	33,3	41,7	25,0	37,5	66,7	25,0	38,8
Ne	50,0	56,3	66,7	20,0	66,7	58,3	75,0	62,5	33,3	75,0	61,2
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Vadovaujantis tyrimo duomenimis, tik kiek daugiau nei dešimtadalis įmonių (13,4 proc.) yra įsidięgę bent vieną aplinkosaugos standartą (žr. 29 pav.).

29 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė yra įsidięgusi bent vieną aplinkosauginį standartą (pavyzdžiui, Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS)?“ pasiskirstymas proc., N=314

Didelių bei vidutinių įmonių vadovai dažniau, negu mažų ir labai mažų įmonių vadovai nurodė įsidięgę bent vieną aplinkosauginį standartą ($p < 0,05$) (žr. 66 lentelę).

63 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė yra įsidięgusi bent vieną aplinkosauginį standartą (pavyzdžiui, Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS)?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	6,7	8,2	46,7	33,3	13,4
Ne	93,3	91,8	53,3	66,7	86,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Gamybos įmonių atstovai, kiek dažniau nei prekybos ar paslaugų įmonių vadovai nurodė esantys įsidiegę bent vieną aplinkosauginį standartą, tačiau minimi skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 67 lentelę).

67 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė yra įsidiegusi bent vieną aplinkosauginį standartą (pavyzdžiui, Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS)?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

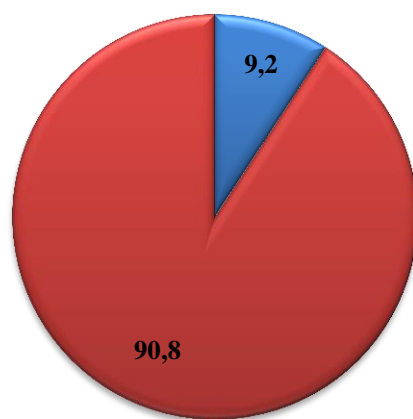
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	12,4	17,1	13,3	8,0	13,4
Ne	87,6	82,9	86,7	92,0	86,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Dėl nedidelio imties dydžio bei mažos atsakymų į analizuojamą klausimą sklaidos, nepilnai yra tenkinamos Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygos. Tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, kiek dažniau bent vieną aplinkosauginį standartą įsidiegė nurodė Alytaus ir Tauragės apskrityse veikiančių įmonių vadovai, o rečiau Kauno, Vilniaus ir Utenos respondentai (žr. 68 lentelę).

68 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė yra įsidiegusi bent vieną aplinkosauginį standartą (pavyzdžiui, Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS)?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	25,0	6,0	11,4	15,0	20,0	20,0	25,0	15,0	5,0	8,0	12,7
Ne	75,0	94,0	88,6	85,0	80,0	80,0	75,0	85,0	95,0	92,0	87,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Įmonių vadovų, kurie nurodė nesantys įmonėje įsidiegę nei vieno aplinkosauginio standarto, buvo teiraujama ar per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną iš minėtųjų standartų, t.y Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS. Tyrimo rezultatai atskleidė, jog didžioji dalis (90,8 proc.) neįdiegusių aplinkosauginio standarto įmonių ir toliau neplanuoja to daryti (žr. 30 pav.). Vos dešimtadalis (9,2 proc.) per artimiausią pusmetį tvirtino ketinantys įdiegti bent vieną aplinkosauginį standartą.

■ Taip ■ Ne

29 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą?“ pasiskirstymas proc., N=272

Iš 69 lentelės duomenų galima matyti, jog aplinkosaugos standartus kiek labiau linkę įsdiegti vidutinių, negu mažų, labai mažų ar didelių įmonių vadovai. Visgi, stebimi skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

69 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=272

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	7,2	8,9	25,0	15,0	9,2
Ne	92,8	91,1	75,0	85,0	90,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

Stebimos tendencijos, kad aplinkosauginius standartus kiek dažniau ketina įdiegti gamybos ir kitos veiklos srities, negu prekių, paslaugų ar kitų sektorių atstovai ($0,05 < p < 0,1$). Plačiau žr. 70 lentelę.

64 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=272

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	5,3	14,9	3,8	10,9	9,2
Ne	94,7	85,1	96,2	89,1	90,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

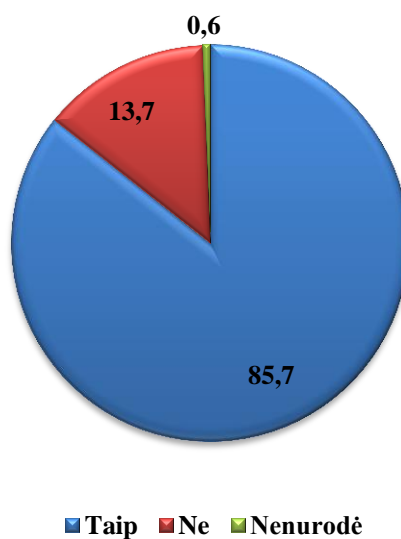
Dėl mažos atsakymų į analizuojamą klausimą sklaidos, nepilnai yra tenkinamos Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygos. Tad rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius atsakymų pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip

rodo tyrimo rezultatai, kiek daugiau planuojančių per artimiausią pusmetį įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą yra Utenos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių ir Telšių apskrityse (žr. 71 lentelę).

65 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=262

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	6,7	6,4	6,5	11,8	12,5	12,5	6,7	11,8	21,1	7,2	9,2
Ne	93,3	93,6	93,5	88,2	87,5	87,5	93,3	88,2	78,9	92,8	90,8
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Didžioji dalis (85,7 proc.) įmonių vadovų, dalyvavusių tyrime nurodė, jog jiems svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniams savo įmonės poreikiams (žr. 31 pav.). Priešingai nurodė kiek daugiau nei dešimtadalis (13,7 proc.).

30 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?“ pasiskirstymas proc., N=314

Atsižvelgus į įmonių dydį bei veiklos sritį, respondentų nuomonės, analizuojamo klausimo atžvilgiu, pasiskirstė gana tolygiai ir statistiškai reikšmingai nesiskyrė, t.y. dauguma vadovų buvo linkę sutikti, kad jiems svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams ($p > 0,05$) (žr. 72 ir 73 lenteles).

66 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=312

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	83,3	86,7	93,3	96,7	86,2
Ne	16,7	13,3	6,7	3,3	13,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

67 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=312

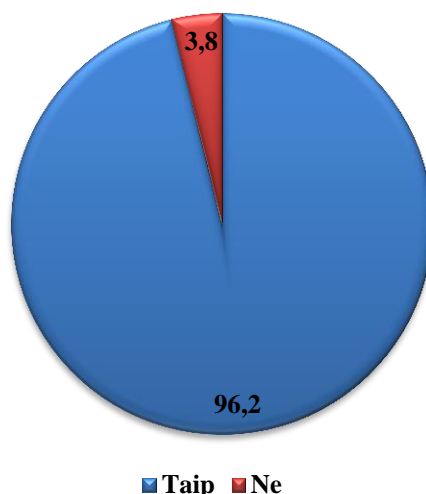
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	83,6	87,5	93,3	86,0	86,2
Ne	16,4	12,5	6,7	14,0	13,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

Dėl mažos atsakymų į analizuojamą klausimą sklaidos, nepilnai yra tenkinamos Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygos. Tad atsakymai į klausimą “Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?” atsižvelgiant į apskirtį, kurioje veikia įmonė, analizuojami tik palyginant bendruosius atsakymų pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Tyrimo duomenimis, analizuojamas aspektas kiek svarbesnis įmonių veikiančių Panevėžio, Utenos, Alytaus, Kauno ir Šiaulių, negu kitų apskričių įmonių vadovams. Plačiau 74 lentelėje.

68 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=298

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	90,0	90,0	73,5	75,0	95,0	90,0	85,0	84,2	95,0	86,7	86,2
Ne	10,0	10,0	26,5	25,0	5,0	10,0	15,0	15,8	5,0	13,3	13,8
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Didžiosios daugumos (96,2 proc.) įmonių vadovų nuomone yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui (žr. 32 pav.).

31 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui?“ pasiskirstymas proc., N=314

Dėl mažos atsakymų į analizuojamą klausimą sklaidos, nepilnai yra tenkinamos Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygos. Tad vertinant įmonių vadovų nuomonę apie atliekų rūšiavimo svarbą, atsižvelgiant į įmonių demografines charakteristikas, analizuojami tik bendri atsakymų pasiskirstymų dažniai, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip galime matyti iš 75, 76 ir 77 lentelių, atsakymai į šį klausimą pasiskirstė gana tolygiai, nepriklausomai nuo įmonių dydžio, veiklos srities bei regiono, kuriame jos įsikūrusios. Visais atvejais pritariančiųjų atliekų rūšiavimo svarbai yra daugiau nei 90 proc.

69 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	96,9	95,1	90,0	100,0	96,2
Ne	3,1	4,9	10,0	0	3,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

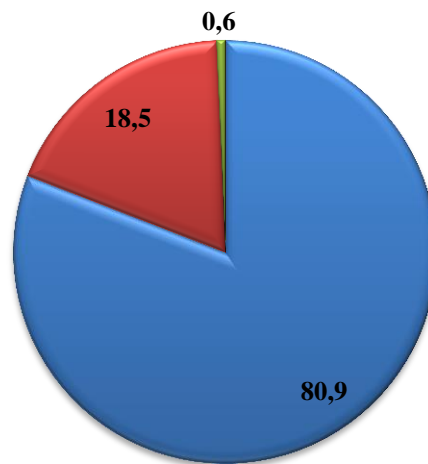
70 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	95,3	97,1	96,7	96,0	96,2
Ne	4,7	2,9	3,3	4,0	3,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

77 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar, Jūsų nuomone, yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telsių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	95,0	98,0	91,4	95,0	100,0	100,0	85,0	95,0	100,0	98,7	96,3
Ne	5,0	2,0	8,6	5,0	0	0	15,0	5,0	0	1,3	3,7
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Didžioji dalis (80,9 proc.) įmonių vadovų nurodė, jog per paskutinį pusmetį jų vadovaujamosiose įmonėse dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui (žr. 33 pav.). Neigiamai atsakė kiek mažiau nei du dešimtadaliai (18,5 proc.) respondentų.

■ Taip ■ Ne ■ Nenurodė

32 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?“ pasiskirstymas proc., N=314

Stebimos tendencijos, jog atliekos per paskutinį pusmetį dažniau buvo rūšiuojamos didelėse, nei labai mažose, mažose bei vidutinėse įmonėse ($0,05 < p < 0,1$) (žr. 78 lentelę).

78 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=312

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	77,5	85,2	83,3	96,7	81,4
Ne	22,5	14,8	16,7	3,3	18,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Atsižvelgus į įmonės veiklos sritį pagal atliekų rūšiavimą per paskutinį pusmetį, nepastebėta statistiškai patikimų skirtumų ($p > 0,05$). Plačiau žr. 79 lentelę.

79 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=312

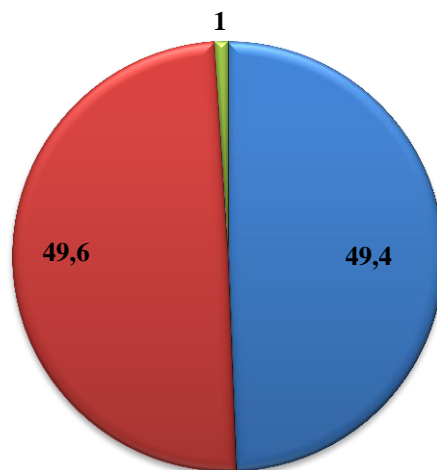
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	79,7	84,8	86,2	76,0	81,4
Ne	20,3	15,2	13,8	24,0	18,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?“ sklaidos, vertinant jų pasiskirstymą pagal apskirtis, atsakymai nepilnai tenkina Chi Kvadrat kriterijaus taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, daugumos atliekų rūšiavimas perdirbimui per paskutinį pusmetį dažniau buvo atliekamas įmonėse veikiančiose Marijampolės (95,0 proc.), Utenos (95,0 proc.) bei Panevėžio (94,0 proc.) apskrityse. Kiek mažiau atliekos buvo rūšiuojamos įmonėse įsikūrusiose Klaipėdos apskrityje (40 proc.). Plačiau žr. 80 lentelę.

71 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=298

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	90,0	70,0	60,0	95,0	94,7	90,0	85,0	85,0	95,0	82,4	81,5
Ne	10,0	30,0	40,0	5,0	5,3	10,0	15,0	15,0	5,0	17,6	18,5
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo dalyvių pasiteiravus ar per paskutinį pusmetį įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis pastebėta, jog respondentų nuomonės pasiskirstė gana tolygiai. Jog įmonėse dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis teigė 49,4 proc. įmonių vadovų ir panašiai tiek pat (49,6 proc.) nurodė, kad atliekų kiekis įmonėje nebuvo mažinamas (žr. 34 pav.).

■ Taip ■ Ne ■ Nenurodė

33 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis?“ pasiskirstymas proc., N=314

Didelių ir vidutinių įmonių vadovai buvo labiau linkę teigti, kad per paskutinį pusmetį jų įmonėse dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis, negu labai mažų ir mažų įmonių vadovai ($p < 0,05$) (žr. 81 lentelę).

72 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=311

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	44,7a	45,9a,b	66,7a,b	73,3b	49,8
Ne	55,3	54,1	33,3	26,7	50,2
Iš viso:	100	100	100	100	100

Atliekų kiekį per paskutinį pusmetį kiek dažniau nurodė mažinę prekybos, nei paslaugų, gamybos ar kitų veiklos sričių atstovai. Visgi, minėti skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 82 lentelę).

73 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=311

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	48,4	51,9	58,6	44,0	49,8
Ne	51,6	48,1	41,4	56,0	50,2
Iš viso:	100	100	100	100	100

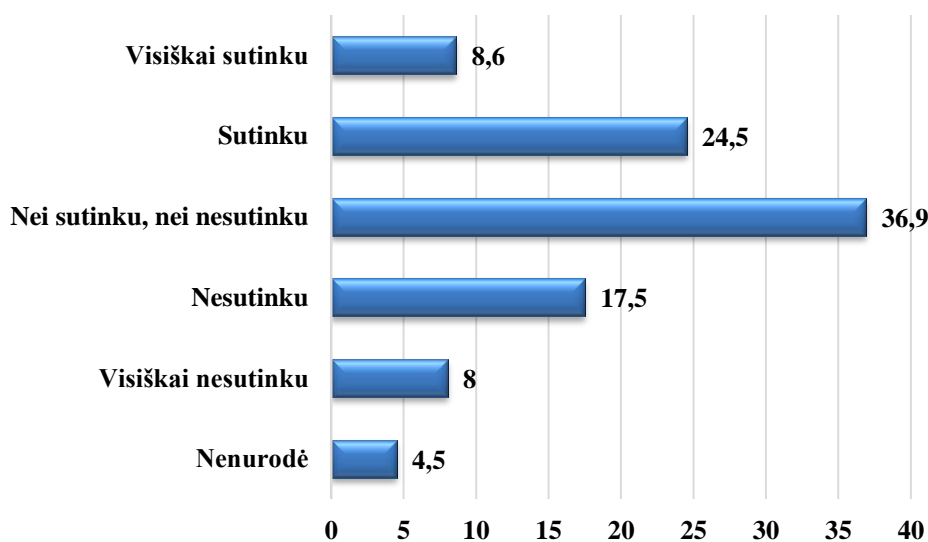
Kiek dažniau dėl aplinkosaugos priežasčių mažinę atliekų kiekį nurodė Panevėžio ir Utenos, negu kitų apskričių įmonių vadovai, nors minėti skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$). Plačiau žr. 83 lentelę.

74 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=297

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	50,0	44,0	50,0	35,0	73,7	60,0	50,0	55,0	60,0	44,6	49,8
Ne	50,0	56,0	50,0	65,0	26,3	40,0	50,0	45,0	40,0	55,4	50,2
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.1.8. Įmonių plėtra

Tyrimo dalyvių buvo teirujamasi ar, jų nuomone, regionai yra patraukli vieta verslui vystyti. Daugiau nei trečdalis (36,9 proc.) apklausoje dalyvavusių įmonių vadovų išsakė neapsisprendimą šiuo klausimu (žr. 35 pav.). Tačiau beveik ketvirtadalis (24,5 proc.) pritarė, jog regionai gali būti laikomi patrauklia vieta verslui vystyti. Su minėtu teiginiu nebuvo linkę sutikti beveik du dešimtadaliai (17,5 proc.) apklaustųjų. Bendras teiginio vertimo vidurkis 5 balų skalėje, kur 5 rodo pritarimą teiginiui, o 1 – nepritarimą, – 3,09.

34 paveikslas. Teiginio „Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokesstinės lengvatės, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir pigesni kaštai)“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=314

Jog regionai yra patraukli vieta verslui vystyti labiau linkę manyti vidutinių ir didelių, negu mažų ir labai mažų įmonių vadovai ($p < 0,05$) (žr. 84 lentelę).

75 lentelė. Teiginio „Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokestinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir pigesni kaštai)?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=300

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/tutinku	30,4	34,4	46,7	52,0	34,7
Nei sutinku, nei nesutinku	38,0	37,7	46,7	36,0	38,7
Visiškai nesutinku/nesutinku	31,5	27,9	6,7	12,0	26,7
Iš viso:	100	100	100	100	100

Kitų įmonių demografinių charakteristikų (įmonės veiklos srities, apskrities, kurioje veikia įmonė) atžvilgiu statistiškai reikšmingų skirtumų analizuojant atsakymus apie regionų patrauklumą verslui vystyti nepastebėta ($p>0,05$). Plačiau žr. 85 ir 86 lenteles.

76 lentelė. Teiginio „Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokestinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir pigesni kaštai)?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=300

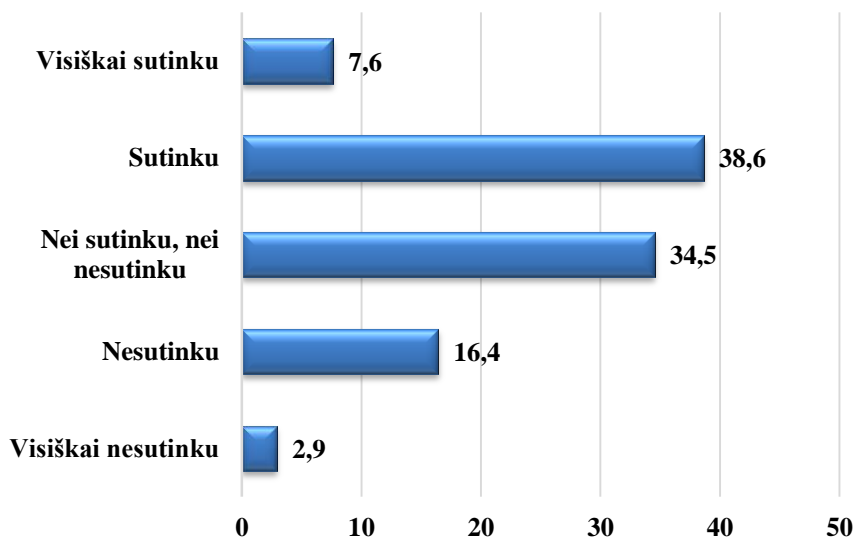
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/tutinku	32,5	34,3	31,0	42,9	34,7
Nei sutinku, nei nesutinku	37,5	37,3	51,7	36,7	38,7
Visiškai nesutinku/nesutinku	30,0	28,4	17,2	20,4	26,7
Iš viso:	100	100	100	100	100

77 lentelė. Teiginio „Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokestinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir pigesni kaštai)?“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=287

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Visiškai sutinku/tutinku	26,3	30,6	31,3	20,0	30,0	60,0	25,0	31,6	55,6	34,3	33,8
Nei sutinku, nei nesutinku	52,6	42,9	40,6	40,0	30,0	30,0	45,0	47,4	22,2	34,3	38,3
Visiškai nesutinku/nesutinku	21,1	26,5	28,1	40,0	40,0	10,0	30,0	21,1	22,2	31,4	27,9
Iš viso:	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Beveik du penktadaliai (38,6 proc.) Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje veikiančių įmonių vadovų sutiko, kad kompleksiskai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui. Priešingai manė 16,4 proc. įmonių vadovų. Kiek daugiau nei trečdalis (34,5 proc.) buvo neapsisprendę ar kompleksiskai

pertvarkytų tikslinių didžiųjų miestų teritorijų sąlygos tinkamos naujų verslų startui. Plačiau žr. 36 paveikslą. Bendras teiginio vertimo vidurkis 5 balų skalėje, kur 5 rodo pritarimą teiginiui, o 1 – nepritarimą, – 3,32.

35 paveikslas. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui?“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=171

Jog kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui labiau linkę sutikti vidutinių bei didelių, negu labai mažų ir mažų įmonių vadovai ($p < 0,05$) (žr. 87 lentelę).

Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparametriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino Chi kvadrat kriterijumi gautus rezultatus ($p > 0,05$).

87 lentelė. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=171

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/tutinku	40,8	47,8	72,7	64,7	46,2
Nei sutinku, nei nesutinku	33,3	43,5	27,3	35,3	34,5
Visiškai nesutinku/nesutinku	25,8	8,7	0	0	19,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

Tyrimo duomenimis, prekybos įmones atstovaujantys vadovai dažnai sutiko su teiginiu, kad kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos

naujų verslų startui, nei paslaugų, gamybos ar kitose veiklos srityse veikiančių įmonių vadovai ($p < 0,01$) (žr. 88 lentelę).

78 lentelė. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=171

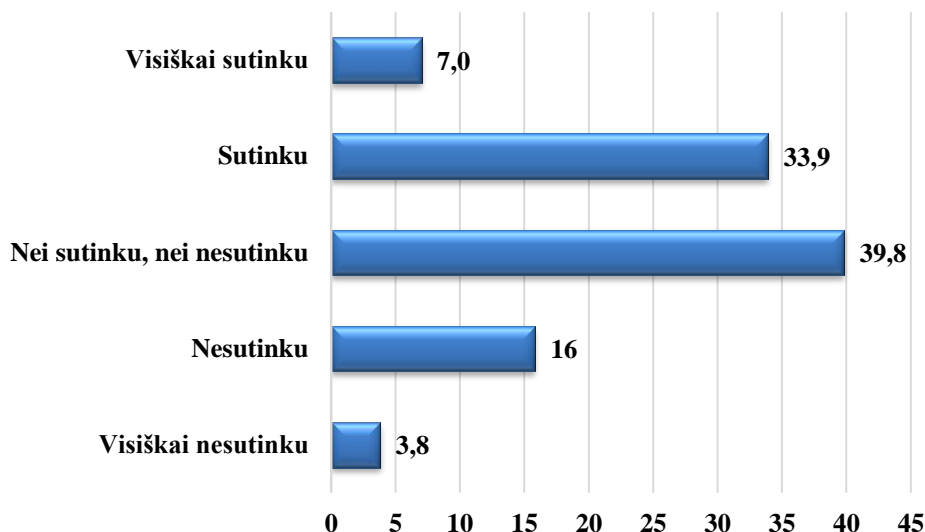
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/tutinku	40,5	43,4	72,7	54,5	46,2
Nei sutinku, nei nesutinku	35,1	39,6	27,3	27,3	34,5
Visiškai nesutinku/nesutinku	24,3	17,0	0	18,2	19,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

Atsižvelgus į apskritis, kuriose įsikūrusios įmonės, statistiškai reikšmingų skirtumų, analizuojamo klausimo atžvilgiu, nepastebėta ($p > 0,05$). Plačiau žiūrėti 89 lentelę.

89 lentelė. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui?“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=158

	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Visiškai sutinku/tutinku	48,8	28,6	36,4	57,9	45,8	44,3
Nei sutinku, nei nesutinku	36,6	42,9	18,2	21,1	39,0	35,4
Visiškai nesutinku/nesutinku	14,6	28,6	45,5	21,1	15,3	20,3
Iš viso:	100	100	100	100	100	100

39,8 proc. apklaustų Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje veikiančių įmonių vadovų buvo linkę dvejojti ar kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai (žr. 37 pav.). Tačiau pažymėtina, kad kiek daugiau nei trečdalis (33,9 proc.) buvo linkę sutikti, kad minėtosios miesto teritorijos tinkamos esamo verslo plėtrai. Su teiginiu nesutiko 15,8 proc. įmonių vadovų. Bendras teiginio vertimo vidurkis 5 balų skalėje, kur 5 rodo pritarimą teiginiui, o 1 – nepitarimą, – 3,25.

36 paveikslas. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai?“ vertinimų pasiskirstymas proc., N=171

Vertinant atsakymų į klausimą skirtumus atsižvelginat į įmonės, kuriai vadovauja respondentas dydį, statistiškai reikšmingų skirtumų nepastebėta ($p > 0,05$) (žr. 90 lentelę). Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparimetriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino Chi kvadrat kriterijumi gautus rezultatus ($p > 0,05$).

79 lentelė. Teiginio „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai?“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=171

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/tutinku	37,5	43,5	45,5	58,8	40,9
Nei sutinku, nei nesutinku	38,3	43,5	54,5	35,3	39,8
Visiškai nesutinku/nesutinku	24,2	13,0	0	5,9	19,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

Respondentų nuomonės reikšmingai skyrėsi jas analizuojant pagal įmonių veiklos sritį ($p < 0,05$). Prekybos atstovai dažniau, negu paslaugų ir gamybos nurodė, jog kompleksiskai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai ($p < 0,05$) (žr. 91 lentelę). Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparimetriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino Chi kvadrat kriterijumi gautus rezultatus ($p > 0,05$).

80 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=171

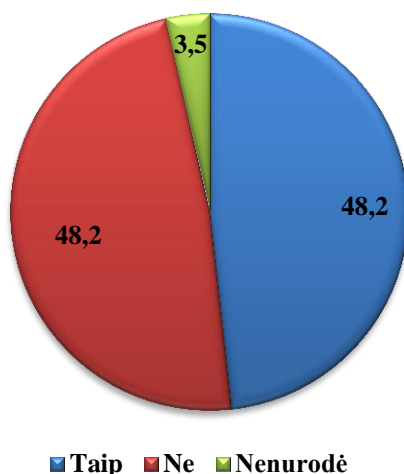
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/tutinku	35,1	37,7	81,8	45,5	40,9
Nei sutinku, nei nesutinku	36,5	47,2	18,2	42,4	39,8
Visiškai nesutinku/nesutinku	28,4	15,1	0	12,1	19,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

Analizuojant atsakymų pasiskirstymą pagal apskritis, tiek pritaikius Chi kvadrat, tiek Kruskall Wallis kriterijų, statistiškai patikimų skirtumų nestebima ($p > 0,05$). Plačiau žr. 92 lentelę.

81 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=158

	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Visiškai sutinku/tutinku	41,5	32,1	36,4	47,4	37,3	38,6
Nei sutinku, nei nesutinku	43,9	39,3	27,3	26,3	45,8	40,5
Visiškai nesutinku/nesutinku	14,6	28,6	36,4	26,3	16,9	20,9
Iš viso:	100	100	100	100	100	100

Labai mažų, mažų bei vidutinių įmonių vadovų buvo teiraujama ar jie galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarsto apie verslo plėtrą užsienio rinkose. Tyrimo duomenimis, tiek pat šių įmonių vadovų planuojant verslo plėtrą svarsto savo plėtrą į užsienio rinkas (48,2 proc.), bei tiek pat (48,2 proc.) – nesvarsto (žr. 38 pav.).

37 paveikslas. Atsakymų į klausimą „Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą į užsienio rinkas?“ pasiskirstymas proc., N=284

Nuomonės apie verslo plėtrą į užsienio rinkas pagal įmonės dydį pasiskirstė gana tolygiai ir statistiškai reikšmingų skirtumų analizuojant atsakymus nestebima ($p > 0,05$). Plačiau žr. 93 lentelę.

82 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą į užsienio rinkas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=274

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Iš viso:
Taip	50,0	51,7	46,7	50,0
Ne	50,0	48,3	53,3	50,0
Iš viso:	100	100	100	100

Tyrimo duomenimis, apie verslo plėtrą užsienio rinkose labiau linkę svarstyti gamybos, negu paslaugų sektoriaus atstovai ($p < 0,05$). Prekybos ir kitų veiklos sričių atstovai apie galimybę plėstis užsienyje svarsto dažniau negu paslaugų sričių atstovai, tačiau rečiau negu gamybos atstovai ($p < 0,05$) (žr. 94 lentelę).

83 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą į užsienio rinkas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	34,5	67,0	52,0	54,2	50,0
Ne	65,5	33,0	48,0	45,8	50,0
Iš viso:	100	100	100	100	100

Tyrimo duomenimis, užsienio rinkos labiau patrauklios atrodo Šiaulių, Kauno bei Vilniaus, negu kitų apskričių verslininkams ($p < 0,05$) (žr. 95 lentelę).

84 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą į užsienio rinkas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=267

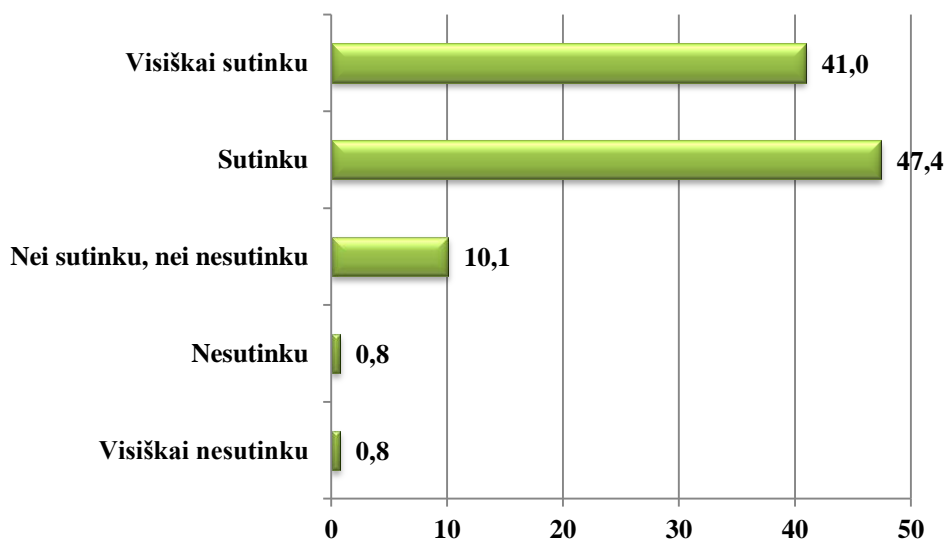
	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	31,3	62,5	41,9	35,0	31,6	68,8	52,6	41,2	31,6	58,1	49,1
Ne	68,8	37,5	58,1	65,0	68,4	31,3	47,4	58,8	68,4	41,9	50,9
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.2 Įmonių darbuotojų/atstovų apklausos rezultatai

Šiame skyriuje pateikiami įmonių darbuotojų/atstovų apklausos duomenys, kurie, atsižvelgiant į klausimų turinį, yra išskirstyti į atskirus poskyrius. Aptariamas darbuotojų požiūris į inovacijų naudojimą darbe, bendradarbiavimą su švietimo institucijomis. Taip pat analizuojama įmonių darbuotojų/atstovų nuomonė aplinkosaugos klausimais.

3.2.1. Inovacijų naudojimas darbe

Dauguma įmonių atstovų/darbuotojų (88,4 proc.) nurodė, kad pritaria teiginiui, jog investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas, nepritariančių buvo 1,6 proc., o dar dešimtadalis (10,1 proc.) neturėjo aiškios nuomonės. (žr. 39 pav.). Bendras teiginio vertimo vidurkis 5 balų skalėje, kur 5 rodo pritarimą teiginiui, o 1 – nepitarimą, – 4,27.

39 pav. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas, proc., N=1050

96 lentelėje pateikiami respondentų atsakymų į klausimą apie tai, ar sutinka, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas, pasiskirstymas pagal

atstovaujamos įmonės dydį. Dėl mažos atsakymų į klausimą sklaidos, gauti rezultatai nepilnai tenkina Chi Kvadrat taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai bus analizuojami tik palyginant bendrus pasiskirstymo procentinius dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių.

Kaip rodo tyrimo rezultatai, visų tipų įmonėse didžioji dauguma respondentų nurodė, kad su teiginiu sutinka (nuo 87,3 proc. respondentų, atstovaujančių labai mažas įmones iki 97,2 proc. atstovaujančių dideles įmones). Neapsisprendusiųjų dalis labai mažose įmonėse sudaro 11,5 proc., kuo įmonė didesnė, tuo neapsisprendusiųjų dalis mažesnė, o iš respondentų, atstovaujančių dideles įmones, neapsisprendusiųjų visai nėra.

Papildomai buvo atlikta vertinimų vidurkių palyginimų analizė neparametriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Kriterijus parodė statistiškai reikšmingus skirtumus tarp grupių. Papildomi poriniai palyginimai Mann-Whitney kriterijumi atskleidė, kad Didelių ir vidutinių įmonių atstovai dažniau sutiko su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas, nei labai mažų ar mažų įmonių atstovai ($p < 0,05$).

96 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	87,3	88,8	96,6	97,2	88,4
Nei sutinku, nei nesutinku	11,5	9,0	1,7	0	10,1
Visiškai nesutinku/ nesutinku	1,3	2,2	1,7	2,8	1,5
Iš viso	100	100	100	100	100

97 lentelėje pateikiami respondentų atsakymų į klausimą apie tai, ar sutinka, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas, pasiskirstymas pagal pagrindinę atstovaujamos įmonės veiklos sritį. Kaip rodo tyrimo rezultatai, visų tipų įmonėse, nepriklausomai nuo veiklos srities, didžioji dauguma respondentų nurodė, kad su teiginiu sutinka. Iš visų sričių mažiausiai pritarimą išreiškė prekybą atstovaujantys respondentai (82,3 proc.), o didžiausią – gamybos įmones atstovaujantys respondentai (91,8 proc.). Ir priešingai, iš visų sričių mažiausiai abejojančių gamybą atstovaujančių respondentų (7,1 proc.), o didžiausia dalis abejojančių – iš prekybos įmones atstovaujančių respondentų (15,2 proc.). Nurodyti skirtumai skirtingose respondentų grupėse yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$). Plačiau žr. 97 lentelę.

Atsižvelgiant į tai, kad lyginant grupes, nesutinkančių grupėje yra reikšmių mažesnių už 5, o tai gali turėti įtakos kriterijaus tikslumui, papildomai palyginti grupių vidurkiai neparametriniu (skirstinys nėra artimas normaliajam) Kruskall Wallis kriterijumi. Šis kriterijus patvirtino Chi kvadrat kriterijumi gautus rezultatus ($p > 0,05$).

97 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	88,0 ab	91,8 b	82,2 a	90,3 ab	88,4
Nei sutinku, nei nesutinku	10,3 ab	7,1 b	15,2 a	9,7 ab	10,1
Visiškai nesutinku/ nesutinku	1,8	1,2	2,5	0	1,5
Iš viso	100	100	100	100	100

Kaip tyrime dalyvavusių įmonių atstovų atsakymai į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstė pagal įmonių veiklos vietą, pateikiama 98 lentelėje. Dėl mažos atsakymų į klausimą sklaidos, gauti rezultatai nepilnai tenkina Chi Kvadrat taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai bus analizuojami tik palyginant bendrus pasiskirstymo procentinius dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių.

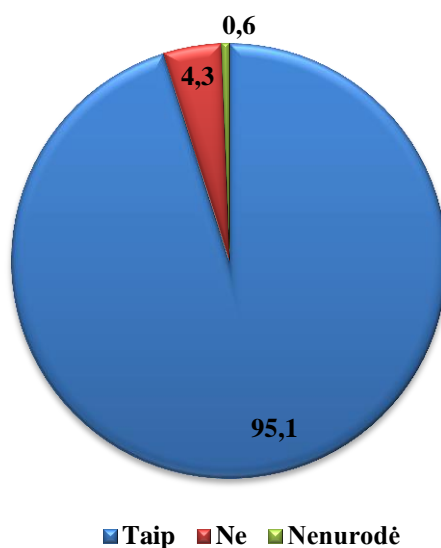
Didžiausią pritarimą analizuojamam teiginiui išreiškė Alytaus (93,8 proc.), Šiaulių (91,0 proc.) ir Kauno (90,7 proc.) apskričių įmonės, o mažiausią – Utenos (76,7 proc.), Panevėžio (78,6 proc.) ir Telšių (79,4 proc.) apskričių įmonės atstovaujantys respondentai. Aptariamu teiginiu mažiausiai abejojančių respondentų yra Alytaus apskrityje (6,3 proc.), keliose apskrityse (6,3 proc.) ir Vilniaus apskrityje (7,7 proc.) veikiančiose įmonėse, o didžiausia dalis abejojančių – iš Panevėžio (21,4 proc.), Telšių (20,6 proc.) ir Utenos (20,0 proc.) apskrityse veikiančių įmonių atstovų, dalyvavusių apklausoje.

Papildoma analizė panaudojant Kruskall Wallis kriterijų atskleidė statistiškai reikšmingus skirtumus tarp grupių ($p < 0,05$), tačiau vėliau porinis Mann-Whitney kriterijus dėl daugialypių palyginimų, jų nebeapčiuopė ($p > 0,05$).

98 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telsių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Visiškai sutinku/ sutinku	93,8	90,7	87,6	83,3	78,6	91,0	87,1	79,4	76,7	89,9	89,6	88,4
Nei sutinku, nei nesutinku	6,3	8,8	12,4	10,0	21,4	9,0	12,9	20,6	20,0	7,7	6,3	10,1
Visiškai nesutinku/ nesutinku	0	0,5	0	6,7	0	0	0	0	3,3	2,4	4,2	1,5
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Absoliuti dauguma įmonių atstovų (95,1 proc.) pritaria teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą, 4,3 proc. nurodė, kad tokiam teiginiui nepitaria, o dar 0,6 proc. – nepateikė atsakymo šiuo klausimu (žr. 40 pav.)

38 pav. Atsakymų į klausimą „Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?“ pasiskirstymas, proc., N=1050

Skirtingose respondentų grupėse tiek pagal įmonės dydį, tiek ir pagal veiklos sritį, atsakymai į klausimą „Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?“ pasiskirstė gana tolygiai (žr. 99 ir 100 lenteles) ir atitinka pasiskirstymą bendrojoje populiacijoje, o pastebimi skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

99 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1044

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	95,9	94,4	96,6	97,2	95,7
Ne	4,1	5,6	3,4	2,8	4,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

85 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1044

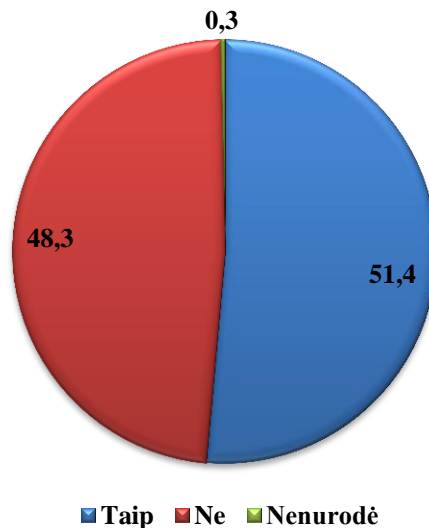
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	96,2	95,3	95,4	95,6	95,7
Ne	3,8	4,7	4,6	4,4	4,3
Iš viso:	100	100	100	100	100

Dėl nedidelio imties dydžio ir mažos atsakymų į naalizuojamą klausimą sklaidos, šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, Alytaus, Vilniaus ir Šiaulių apskrityse dirbantys respondentai sąlyginai dažniau nei kitose apskrityse nurodė, kad jie pritaria teiginiui, jog kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą. Žr. 101 lentelę.

86 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1044

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	100	94,8	94,7	90,0	92,9	97,0	93,3	94,1	90,0	97,3	95,8	95,7
Ne	0	5,2	5,3	10,0	7,1	3,0	6,7	5,9	10,0	2,7	4,2	4,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Daugiau nei pusė (51,4 proc.) tyrime dalyvavusių įmonių atstovų nurodė, kad viešosios e-paslaugos yra kasdienis įmonės darbo įrankis. Beveik pusė (48,3 proc.) nurodė, kad ne, o dar 0,3 proc. – nepateikė atsakymo šiuo klausimu (žr. 41 pav.).

39 pav. Atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ proc., N=1050

Analizuojant respondentų atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ pasiskirstymą pagal įmonės dydį (žr. 102 lentelę), pastebėta, kad vidutinių įmonių atstovai, lyginant su kitomis įmonėmis, dažniau nurodė, kad viešosios e-paslaugos yra kasdienis įmonės darbo įrankis, o didelių įmonių atstovų dauguma nurodė, kad tai nėra kasdienis jų darbo įrankis. Tačiau minėti skirtumai skirtingose respondentų grupėse nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

87 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1047

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	51,2	51,4	59,3	47,2	51,6
Ne	48,8	48,6	40,7	52,8	48,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

Analizuojant respondentų atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ pasiskirstymą pagal įmonės veiklos sritį (žr. 103 lentelę), pastebėta, kad gamybos įmonių atstovai, lyginant su paslaugų ir kitą veiklą vykdančiomis įmonėmis, rečiau nurodė, kad viešosios e-paslaugos yra kasdienis įmonės darbo įrankis (atitinkamai 44,2 proc. gamyboje, 54,9 proc. paslaugose ir 60,7 proc. kitoje srityje). Minėti skirtumai skirtingose respondentų grupėse yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

88 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1047

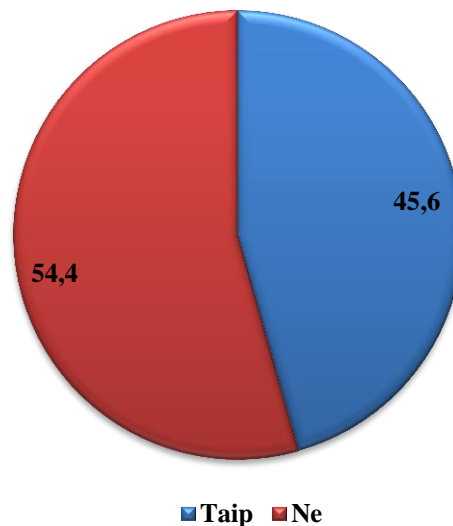
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	54,9	44,2	52,3	60,7	51,6
Ne	45,1	55,8	47,7	39,3	48,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

Statistiškai reikšmingi skirtumai ($p < 0,05$) dėl viešųjų e-paslaugų vartojimo pastebėti ir išanalizavus respondentų atsakymų pasiskirstymą pagal įmonės veiklos vietą (žr. 104 lentelę). Jei visų respondentų didesnė pusė nurodė, kad viešosios e-paslaugos yra kasdienis jų atstovaujamos įmonės darbo įrankis, tai analizuojant rezultatus pagal įmonių veiklos vietą pastebėta, kad daugiau kaip pusė respondentų viešosiomis e-paslaugomis naudojami šiose apskrityse veikiančiose įmonėse: Kauno (57,5 proc.), keliose apskrityse (56,3 proc.), Vilniaus (55,8 proc.) ir Marijampolės (53,3 proc.). Mažiausia dalis respondentų, kurie nurodė, kad viešosios e-paslaugos yra kasdienis jų atstovaujamos įmonės darbo įrankis yra iš Utenos (40,0 proc.) ir Telšių (41,2 proc.) apskričių.

89 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1047

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	43,8	57,5	48,7	53,3	41,8	45,8	41,9	41,2	40,0	55,8	56,3	51,6
Ne	56,3	42,5	51,3	46,7	58,2	54,2	58,1	58,8	60,0	44,2	43,8	48,4
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Daugiau nei pusė (54,4 proc.) tyrime dalyvavusių įmonių atstovų nurodė, kad nežino, kas yra atviri duomenys, 45,6 proc. teigia, kad žino, kas tai yra (žr. 42 pav.)

40 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?“ proc., N=1050

Analizuojant respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?“ pasiskirstymą pagal įmonės dydį (žr. 105 lentelę), veiklos sritį (žr. 106 lentelę) ir veiklos vykdymo vietą (žr. 107 lentelę), statistiškai reikšmingų skirtumų tarp skirtingų grupių nepastebėta ($p > 0,05$). Tyrimo rezultatai rodo, kad visose tiek pagal įmonės dydį, tiek ir pagal veiklos sritį išskirtose grupėse didesnė pusė respondentų nurodė, kad nežino, kas yra atviri duomenys. Nors, analizuojant atsakymus pagal įmonės veiklos vietą, galime matyti, kad daugiau kaip pusė Alytaus, Utenos, Telšių ir Tauragės apskrityse dirbančių respondentų nurodė, kad žino kas tai yra atviri duomenys, o Šiaulių, Panevėžio ir Marijampolės apskrityse taip teigė tik kiek daugiau kaip trečdalis respondentų, tačiau šie skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

90 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	45,0	49,4	42,4	44,4	45,6
Ne	55,0	50,6	57,6	55,6	54,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

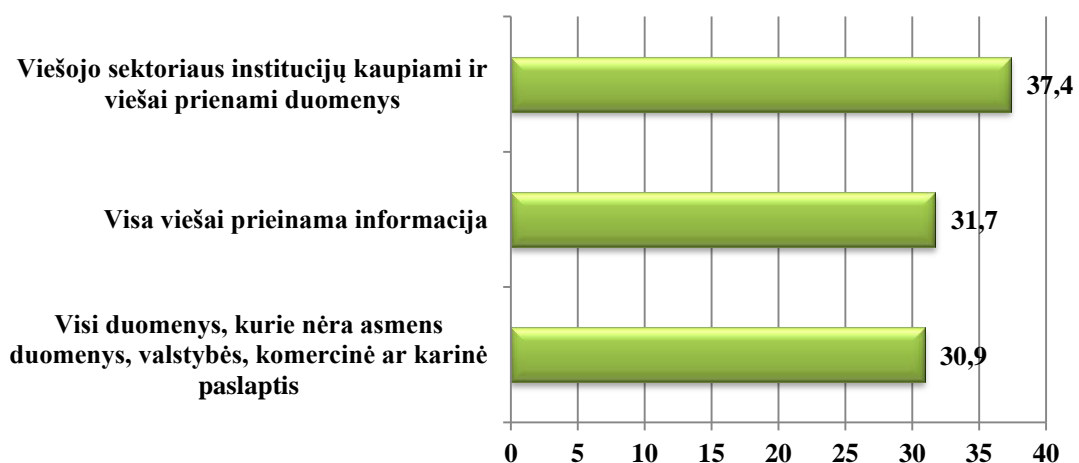
91 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	48,0	40,3	47,7	49,6	45,6
Ne	52,0	59,7	52,3	50,4	54,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

92 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	65,6	41,2	44,2	36,7	35,7	34,3	51,6	52,9	56,7	48,4	45,8	45,6
Ne	34,4	58,8	55,8	63,3	64,3	65,7	48,4	47,1	43,3	51,6	54,2	54,4
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Respondentų, kurie nurodė, kad žino, kas yra atviri duomenys, buvo prašoma detalizuoti, kas jų manymu yra atviri duomenys. Beveik du penktadaliai (37,4 proc.) respondentų nurodė, kad tai yra viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prieinami duomenys, beveik po trečdalį respondentų pasirinko atsakymus, kad tai visa viešai prieinama informacija - 31,7 proc. arba, kad tai visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, komercinė ar karinė paslaptis - 30,9 proc. (žr. 43 pav.)

41 pav. Atsakymų į klausimą „Kas, Jūsų manymu, yra atviri duomenys?“ proc., N=479

Didžiausia dalis labai mažose (38,0 proc.), vidutinėse (40,0 proc.) ir didelėse (43,8 proc.) įmonėse dirbančių respondentų nurodė, kad atviri duomenys, jų manymu, tai viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prieinami duomenys, o mažose įmonėse dirbančių respondentų

didžiausia dalis (35,2 proc.) nurodė, kad tai yra visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis. Mažiausia dalis labai mažose (29,7 proc.) ir didelėse (25,0 proc.) įmonėse dirbančių respondentų nurodė, kad atviri duomenys, jų manymu, tai visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis, o mažose ir vidutinėse įmonėse dirbančių respondentų mažiausia dalis (atitinkamai 31,8 ir 24,0 proc.) nurodė, kad tai yra visa viešai prieinama informacija (žr. 108 lentelę). Aptarti skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

93 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kas, Jūsų manymu, yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=479

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Visa viešai prieinama informacija	32,3	31,8	24,0	31,3	31,7
Visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis	29,7	35,2	36,0	25,0	30,9
Viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prienami duomenys	38,0	33,0	40,0	43,8	37,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

Didžiausia dalis gamybos (40,9 proc.) ir paslaugų (35,9 proc.) įmonėse dirbančių respondentų nurodė, kad atviri duomenys, jų manymu, tai viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prienami duomenys, o prekybos ir kita veikla užsiimančių įmonių respondentų didžiausia dalis (atitinkamai 38,3 ir 39,3 proc.) nurodė, kad tai yra visa viešai prieinama informacija (žr. 109 lentelę). Aptarti skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

94 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kas, Jūsų manymu, yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=479

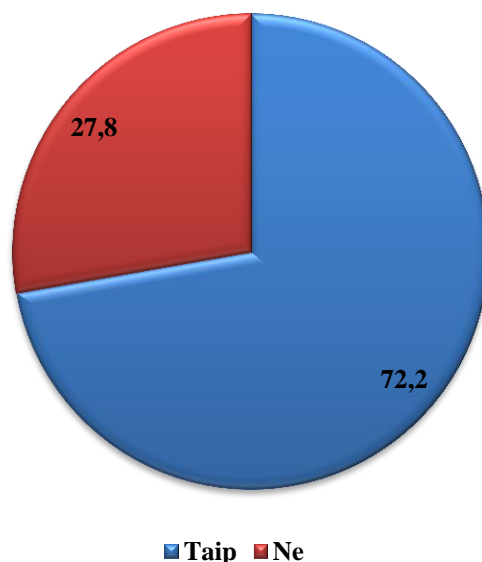
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Visa viešai prieinama informacija	31,8	24,1	38,3	39,3	31,7
Visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis	32,3	35,0	24,5	26,8	30,9
Viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prienami duomenys	35,9	40,9	37,2	33,9	37,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

Nors, analizuojant atsakymus pagal įmonės veiklos vietą (žr. 110 lentelę), galime matyti, kad daugiau kaip pusė Alytaus ir keliose apskrityse dirbančių respondentų nurodė, kad atviri duomenys, jų manymu, tai viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prienami duomenys, Marijampolės apskrityse daugiau kaip pusė respondentų nurodė, kad tai visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis, o Telšių apskrityse daugiau kaip pusė respondentų nurodė, kad tai visa viešai prieinama informacija. Visgi, minimi skirtumai nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

95 lentelė. Atsakymų į klausimą „Kas, Jūsų manymu, yra atviri duomenys?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=479

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Siaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Visa viešai prieinama informacija	28,6	26,3	30,0	36,4	40,0	43,5	37,5	55,6	47,1	29,9	18,2	31,7
Visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis	19,0	36,3	42,0	54,5	25,0	34,8	31,3	16,7	41,2	26,9	27,3	30,9
Viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prienami duomenys	52,4	37,5	28,0	9,1	35,0	21,7	31,3	27,8	11,8	43,3	54,5	37,4
Iš viso:	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Respondentų, kurie nurodė, kad žino, kas yra atviri duomenys, buvo teirujamasi, ar jie bent katrą yra pasinaudoję atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms. Beveik trys ketvirtadaliai (72,2 proc.) respondentų nurodė, kad yra tai darę, kiek daugiau kaip ketvirtadalis (27,8 proc.) nurodė, kad nėra naudojęsi (žr. 44 pav.)

42 pav. Atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ proc., N=479

111 lentelėje pateikiamas respondentų atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį. Galima matyti, kad šiek tiek daugiau vidutinių įmonių darbuotojų, lyginant su kitomis grupėmis, yra naudojęsi atvirais duomenimis. Visgi, minėti skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$)

96 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=479

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	71,4	71,6	84,0	75,0	72,2
Ne	28,6	28,4	16,0	25,0	27,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

Paslaugų ir gamybos įmonės atstovaujantys respondentai dažniau nei prekybos ir kita veikla užsiimantys, teigė, kad įmonės reikmėms yra pasinaudoję atvirais duomenimis, tačiau skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$) (žr. 112 paveikslą).

97 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=479

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	72,4	76,6	68,1	67,9	72,2
Ne	27,6	23,4	31,9	32,1	27,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

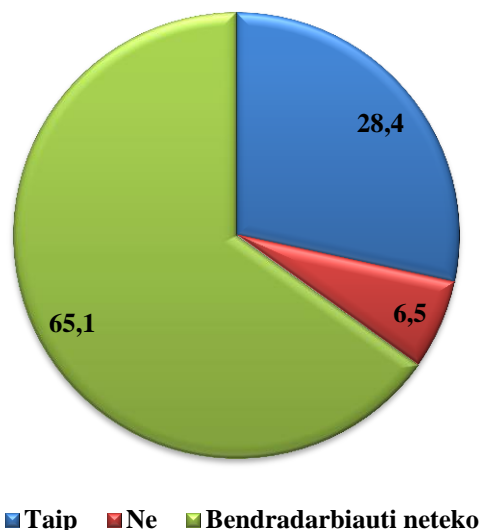
Šiaulių apskrities įmones atstovaujantys respondentai dažniau nei kiti, o Utenos įmones atstovaujantys rečiau nei kiti nurodė, kad įmonės reikmėms yra pasinaudoję atvirais duomenimis, tačiau skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$). Visų apskričių respondentų atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ pasiskirstymas pateikiamas 113 lentelėje.

98 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=479

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telsių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	71,4	73,8	72,0	72,7	65,0	87,0	68,8	66,7	52,9	74,1	63,6	72,2
Ne	28,6	26,3	28,0	27,3	35,0	13,0	31,3	33,3	47,1	25,9	36,4	27,8
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.2.2 Bendradarbiavimas su švietimo institucijomis

Tyrimo metu įmonių atstovų buvo teiraujama, kaip jie vertina įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis. Kaip matome iš 45 paveikslo, beveik du trečdaliai respondentų teigia, kad bendradarbiauti su mokslo ir studijų institucijomis jų įmonei neteko. Teigiamai bendradarbiavimą vertina daugiau kaip ketvirtadalis (28,4 proc.) respondentų, o 6,5 proc. vertina neigiamai.

43 pav. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ proc., N=1050

Analizuojant duomenis pagal respondentų atstovaujamos įmonės dydį, 114 lentelėje pateikiami rezultatai rodo, kad didesnių įmonių respondentai dažniau įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis vertina teigiamai, o rečiau nurodo, kad su šiomis institucijomis bendradarbiauti neteko. Remiantis tyrimo rezultatais, galima teigti, kad labai mažų ir mažų įmonių atstovai įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis vertina mažiau teigiamai, nei tai daro vidutinių ir didelių įmonių atstovai ir šie skirtumai yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

99 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	23,9	31,5	50,8	72,2	28,4
Ne	5,4	9,0	13,6	5,6	6,5
Bendradarbiauti neteko	70,7	59,6	35,6	22,2	65,1
Iš viso:	100	100	100	100	100

Analizuojant respondentų atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymą pagal įmonės veiklos sritį (žr. 115 lentelę), pastebėta, kad prekybos įmonių atstovai, lyginant su kitą veiklą vykdančiomis įmonėmis, rečiau nurodė, kad bendradarbiavimą vertina teigiamai (atitinkamai 20,8 proc. prekyboje ir 28,9 proc. kitoje srityje). Gamybos ir paslaugų sektoriaus atstovai, taip pat

palankiau vertina bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis, nei prekybos sektoriaus atstovai. Minėti skirtumai tarp grupių yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$). Plačiau žr. 115 lentelę.

100 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050

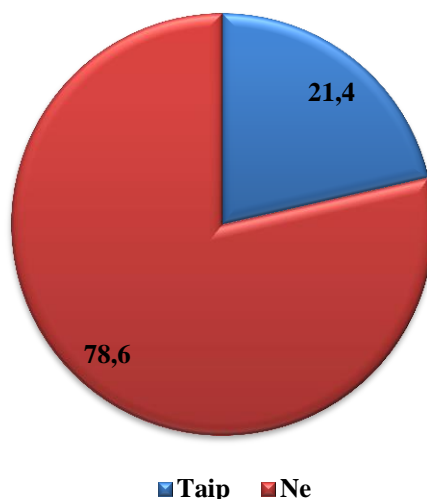
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	29,3	28,2	20,8	38,9	28,4
Ne	5,5	8,5	7,1	2,7	6,5
Bendradarbiauti neteko	65,3	63,2	72,1	58,4	65,1
Iš viso:	100	100	100	100	100

Dėl mažos atsakymų į klausimą sklaidos, vertinant atsakymų pasiskirstymą pagal apskirtis, nepilnai tenkinamos Chi kvadrat kriterijaus sąlygos, tad rezultatai analizuojami tik palyginant bendruosius pasiskirstymų dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Kaip rodo tyrimo rezultatai, Kauno apskrities įmones atstovaujantys respondentai dažniau nei kiti, o Utenos įmones atstovaujantys rečiau nei kiti nurodė, kad įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis vertina teigiamai, be to, Tauragės apskrities įmones atstovaujantys respondentai dažniau nei kiti, o Kauno įmones atstovaujantys rečiau nei kiti nurodė, kad su mokslo ir studijų institucijomis bendradarbiauti neteko. Visų apskričių respondentų atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pateikiamas 116 lentelėje.

101 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	28,1	36,6	24,8	30,0	28,6	23,9	19,4	20,6	13,3	27,7	35,4	28,4
Ne	0	8,2	7,1	3,3	1,8	7,5	3,2	5,9	16,7	6,3	6,3	6,5
Bendradarbiauti neteko	71,9	55,2	68,1	66,7	69,6	68,7	77,4	73,5	70,0	66,0	58,3	65,1
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo dalyvių buvo paklausta, ar jie žino informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt. Apklausos rezultatai atskleidė, kad šį portalą žino tik kiek daugiau nei penktadalis respondentų (21,4 proc.), o didžioji dauguma – nežino (žr. 46 pav.).

44 pav. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?“ proc., N=1050

Kaip galima matyti iš 117 lentelėje pateikiamų rezultatų, vidutinio dydžio įmonės atstovaujantys respondentai dažniau nei kitų įmonių atstovai teigia, kad žino informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt, tačiau skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

102 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	19,8	24,2	30,5	27,8	21,4
Ne	80,2	75,8	69,5	72,2	78,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Kaip galima matyti iš 118 lentelėje pateikiamų rezultatų, gamybos įmonės atstovaujantys respondentai kiek dažniau nei kiti, o kita veikla užsiimantys – šiek tiek rečiau nei kiti, teigė kad žino informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt, tačiau skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

103 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050

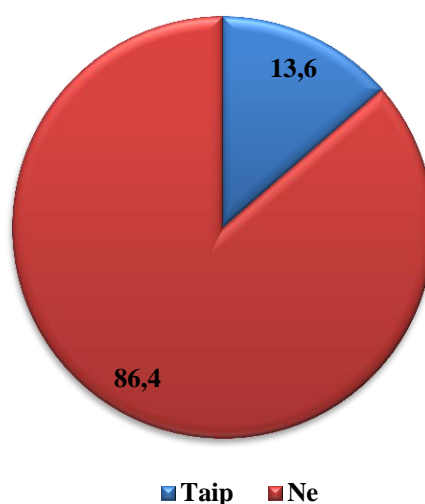
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	21,0	22,6	21,3	19,5	21,4
Ne	79,0	77,4	78,7	80,5	78,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Marijampolės apskrities įmones atstovaujantys respondentai dažniau nei kiti, o Klaipėdos įmones atstovaujantys rečiau nei kiti nurodė, kad žino informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ir šie skirtumai tarp grupių yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$). Visų apskričių respondentų atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?“ pasiskirstymas pateikiamas 119 lentelėje.

10419 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	21,9	27,8	14,2	36,7	21,4	26,9	25,8	20,6	30,0	18,1	16,7	21,4
Ne	78,1	72,2	85,8	63,3	78,6	73,1	74,2	79,4	70,0	81,9	83,3	78,6
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo dalyvių taip pat buvo klausama, ar jie žino informacinį portalą www.mita.lt. Apklausos rezultatai atskleidė, kad šį portalą žino dar mažesnė dalis respondentų, nei kad žinojo www.e-mokslovertai.lt - tik kiek daugiau nei dešimtdalis respondentų (13,6 proc.), o didžioji dauguma – nežino (žr. 47 pav.).

45 pav. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ proc., N=1050

Tyrimo rezultatai rodo, kad didesnėse įmonėse dirbantys respondentai dažniau žino informacinį portalą www.mita.lt, nei dirbantys mažesnėse įmonėse ir skirtumai tarp grupių yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$) (žr. 120 lentelę).

105 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1050

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	12,6	13,5	18,6	27,8	13,5
Ne	87,4	86,5	81,4	72,2	86,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

Tyrimo rezultatai rodo, kad prekybos įmonėse dirbantys respondentai rečiau žino informacinį portalą www.mita.lt, nei dirbantys paslaugų, gamybos arba kitose įmonėse, tačiau skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p>0,05$) (žr. 121 lentelę).

106 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1050

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	14,0	15,9	9,1	13,3	13,6
Ne	86,0	84,1	90,9	86,7	86,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

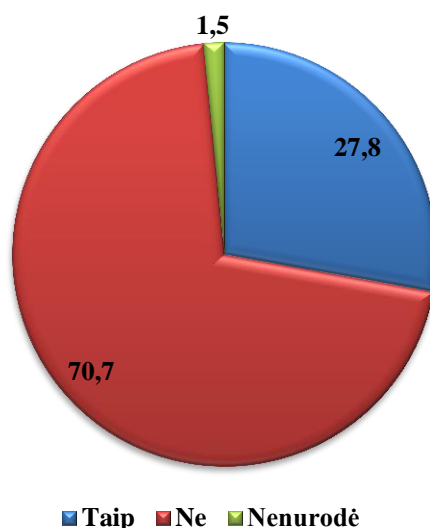
Tyrimo rezultatai rodo, kad respondentai iš įmonių, veiklą vykdančių Utenos apskrityje bei keliose apskrityse dažniau nei kiti, nurodė, kad žino informacinį portalą www.mita.lt, o štai Telšių apskrityje dirbantys respondentai visi nurodė, jog šio portalo nežino. Dėl mažos atsakymų į klausimą sklaidos, gauti rezultatai nepilnai tenkina Chi Kvadrat taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai yra analizuojami tik palyginant bendrus pasiskirstymo procentinius dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių. Visų apskričių respondentų atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ pasiskirstymas pateikiamas 122 lentelėje.

107 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1050

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	9,4	14,4	6,2	6,7	10,7	9,0	6,5	0	20,0	17,6	20,8	13,6
Ne	90,6	85,6	93,8	93,3	89,3	91,0	93,5	100	80,0	82,4	79,2	86,4
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.2.3 Aplinkosauga

Tyrimo metu įmonių atstovų buvo teirujamasi, ar jų atstovaujama įmonė per paskutinį pusmetį įsigijo energijos iš vietinių šaltinių. Kaip galima matyti iš 48 paveiksle pateikiamų rezultatų, dauguma respondentų (70,7 proc.) teigia, kad įmonė energijos iš vietinių šaltinių neįsigijo, daugiau kaip ketvirtadalis (27,8 proc.) nurodė, kad įsigijo, o 1,5 proc. – nepateikė atsakymo į šį klausimą.

48 pav. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ proc., N=1050

Analizuojant duomenis pagal respondentų atstovaujamos įmonės dydį, 123 lentelėje pateikiami rezultatai rodo, kad didesnių įmonių respondentai dažniau nurodo, kad įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių, nei mažesnėse įmonėse dirbantys respondentai. Aptarti skirtumai tarp skirtingų grupių pagal įmonės dydį yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

108 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1034

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	23,2	35,6	50,0	67,6	28,2
Ne	76,8	64,4	50,0	32,4	71,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

Tyrimo rezultatai rodo, kad respondentai, atstovaujantys gamybos įmones dažniau nei prekybos ar kitą veiklos sritį atstovaujantys teigė, kad jų įmonė yra įsigijusi energijos iš vietinių šaltinių (žr. 124 lentelę). Respondentų atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų

įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ skirtumai grupėse pagal įmonės veiklos sritį yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

109 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1034

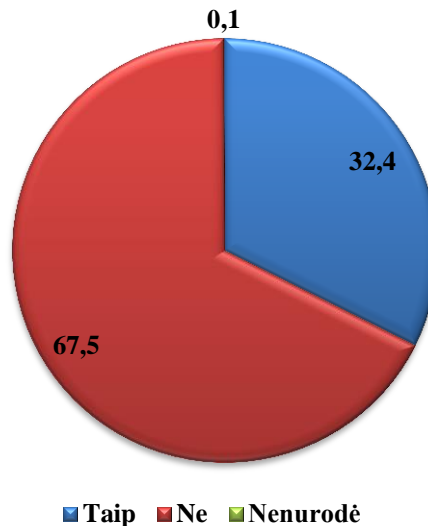
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	26,9	35,4	24,0	19,6	28,2
Ne	73,1	64,6	76,0	80,4	71,8
Iš viso:	100	100	100	100	100

Kaip rodo tyrimo rezultatai, energijos iš vietinių šaltinių dažniausiai yra pirkę Utenos (36,7 proc.) ir Tauragės (32,3 proc.) apskrityse dirbančios įmonės, o mažiausiai – Telšių apskrities įmonės (20,6 proc.) – plačiau žiūrėti 125 lentelėje. Tačiau atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ skirtumai grupėse pagal apskritis nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

110 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1034

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	21,9	28,6	21,4	33,3	30,4	24,6	32,3	20,6	36,7	30,5	25,0	28,2
Ne	78,1	71,4	78,6	66,7	69,6	75,4	67,7	79,4	63,3	69,5	75,0	71,8
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo dalyviams buvo pateiktas klausimas, ar jų atstovaujamoje įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai). Beveik trečdalis (32,4 proc.) respondentų į šį klausimą atsakė teigiamai, o maždaug du trečdaliai (67,5 proc.) – neigiamai (žr. 49 pav.).

49 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)?“ proc., N=1050

Tyrimo rezultatai rodo (žr. 126 lentelę), kad didesnių įmonių didesnė respondentų dalis nurodė, jog įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas, nei mažesnių įmonių. Statistiškai reikšmingi skirtumai, vertinant atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas?“ pasiskirstymą pagal įmonės dydį yra tarp labai mažų įmonių respondentų, kurių 27,9 proc. nurodė, kad energijos vartojimas buvo sumažintas ir visų kitų įmonių atstovų, kurių didesnė dalis (nuo 39,3 proc. iki 61,1 proc.) nurodė, sumažinę energijos suvartojimą ($p < 0,05$).

111 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1049

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	27,9	39,3	53,4	61,1	32,4
Ne	72,1	60,7	46,6	38,9	67,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Tyrimo rezultatai rodo (žr. 127 lentelę), kad pagal įmonės veiklos sritį iš kitų grupių išsiskiria gamybos įmonės, kurių didesnė respondentų dalis (45,3 proc.) nurodė, jog įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas, nei kitose veiklos srityse dirbančių įmonių. Aptarti respondentų atsakymų skirtumai skirtingose grupėse pagal įmonės veiklos sritį yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

112 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1049

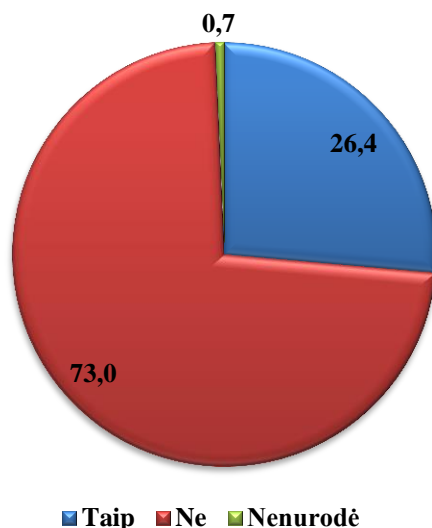
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	26,8	45,3	23,9	28,3	32,4
Ne	73,2	54,7	76,1	71,7	67,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

Nors, analizuojant atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas?“ pasiskirstymą pagal apskritis (žr. 128 lentelę), galime matyti, kad dažniausiai energijos suvartojimą sumažinę nurodė Marijampolės, Šiaulių ir Utenos apskrityse, o rečiausiai – Alytaus apskrityje veikiančių įmonių atstovai, tačiau šie skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p>0,05$).

113 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1049

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	21,9	35,6	35,4	46,7	32,1	40,3	29,0	26,5	40,0	29,0	31,3	32,4
Ne	78,1	64,4	64,6	53,3	67,9	59,7	71,0	73,5	60,0	71,0	68,8	67,6
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo dalyvavusių įmonių atstovų buvo teiraujama, ar jų atstovaujama įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinėmis ar mažaatliekinėmis technologijomis), jų kaina bei ekonomine nauda. Kaip matome iš 50 paveikslo, beveik trys ketvirtadaliai (73,0 proc.) respondentų teigia, kad ekoinovacijomis nebuvo domimasi, o daugiau kaip ketvirtadalis (26,4 proc.) nurodė, kad įmonė ekoinovacijomis domėjosi.

46 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinės ar mažaatliekinės technologijos), jų kaina bei ekonomine nauda?“ proc., N=1050

Tyrimo rezultatai rodo (žr. 129 lentelę), kad didesnėse įmonėse didesnė respondentų dalis nurodė, jog įmonėje domėjosi ekoinovacijomis, nei mažesnių įmonių atstovai. Statistiškai reikšmingi skirtumai, vertinant atsakymų į analizuojamą klausimą pasiskirstymą pagal įmonės dydį yra tarp labai mažų įmonių respondentų, kurių 20,1 proc. nurodė, kad domėjosi ir visų kitų įmonių atstovų, kurių didesnė dalis (nuo 36,2 proc. iki 69,4 proc.) nurodė, jog įmonė domėjosi ekoinovacijomis ($p < 0,05$).

114 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinės ar mažaatliekinės technologijos), jų kaina bei ekonomine nauda?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1043

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	20,1	36,2	56,9	69,4	26,6
Ne	79,9	63,8	43,1	30,6	73,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

Tyrimo rezultatai atskleidžia, kad gamybinės įmonės ekoinovacijomis domėjosi dažniau (46,0 proc.) nei paslaugų (16,8 proc.), prekybos (15,3 proc.) ar kitą veiklą vykdančios (22,3 proc.) įmonės. Aptarti skirtumai tarp gamybos srityje ir visose kitose srityse veiklą vykdančių įmonių yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$) (žr. 130 lentelę).

115 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinės ar mažaatliekinės technologijos), jų kaina bei ekonomine nauda?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1043

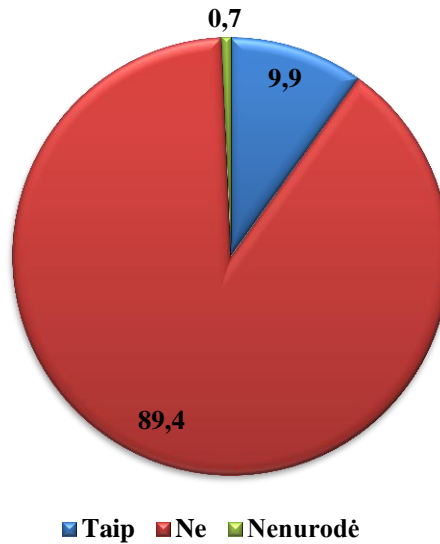
	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	16,8 a	46,0 b	15,3 a	22,3 a	26,6
Ne	83,2 a	54,0 b	84,7 a	77,7 a	73,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

Nors, analizuojant atsakymus pagal įmonės veiklos vietą, galime matyti (žr. 131 lentelę), kad keliose apskrityse, Šiaulių ir Utenos apskrityse dirbančių respondentų didesnė dalis, nei kitų apskričių įmonių atstovų nurodė, kad jų įmonė domėjosi ekoinovacijomis, tačiau šie skirtumai tarp grupių nėra statistiškai reikšmingi ($p > 0,05$).

116 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinės ar mažaatliekinės technologijos), jų kaina bei ekonomine nauda?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1043

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	18,8	28,5	17,7	26,7	28,6	32,8	29,0	17,6	30,0	26,5	37,0	26,6
Ne	81,3	71,5	82,3	73,3	71,4	67,2	71,0	82,4	70,0	73,5	63,0	73,4
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo metu įmonių atstovų buvo teiraujama, ar jų atstovaujama įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas). Kaip matome iš 51 paveikslo, didžioji dauguma (89,4 proc.) respondentų teigia, kad ekoinovacijos nebuvo taikomos. Nors įmonės domėjimąsi ekonovacijomis buvo nurodę daugiau kaip ketvirtadalis respondentų, tačiau jas taikė savo veikloje gerokai mažesnė dalis įmonių - beveik dešimtadalis respondentų (9,9 proc.) nurodė, kad įmonė taikė ekoinovacijas.

47 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ proc., N=1050

Analizuojant respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ pasiskirstymą pagal įmonės dydį, iš 132 lentelėje pateikiamų rezultatų galime matyti, kad ekoinovacijas buvo labiau linkę taikyti didesnės įmonės, nei mažesnės, o šie skirtumai tarp grupių yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

117 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1043

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	6,5	13,6	29,3	37,1	10,0
Ne	93,5	86,4	70,7	62,9	90,0
Iš viso:	100	100	100	100	100

Analizuojant respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ pasiskirstymą pagal įmonės veiklos sritį, iš 133 lentelėje pateikiamų rezultatų galime matyti, kad ekoinovacijas labiau buvo linkę taikyti gamybinės įmonės, nei kitose veiklos srityse veikiančios įmonės, o šie skirtumai tarp grupių yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

118 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1043

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	5,8	19,3	4,6	6,3	10,0
Ne	94,2	80,7	95,4	93,8	90,0
Iš viso:	100	100	100	100	100

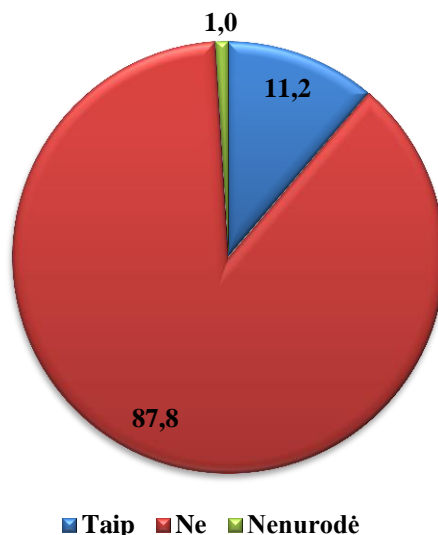
Kaip tyrime dalyvavusių įmonių atstovų atsakymai į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ pasiskirstė pagal įmonių veiklos vietą, pateikiama 134 lentelėje. Dėl mažos atsakymų į klausimą sklaidos, gauti rezultatai nepilnai tenkina Chi Kvadrat taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendrus pasiskirstymo procentinius dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių.

Nurodę, kad įmonė ekoinovacijų netaikė įmonių atstovai didžiąją daugumą sudaro visose apskrityse. Didžiausią dalį jie sudaro Telšių (97,1 proc.) ir Alytaus (96,9 proc.) apskričių įmonėse, o mažiausią – Panevėžio (58,7 proc.) apskrities įmonėse.

119 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažaatliekines technologijas)?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1043

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	3,1	10,4	8,0	6,7	14,3	9,1	6,5	2,9	20,0	10,0	17,0	10,0
Ne	96,9	89,6	92,0	93,3	58,7	90,9	93,5	97,1	80,0	90,0	83,0	90,0
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tyrimo metu įmonių atstovų buvo teiraujama, ar jų atstovaujamoje įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS). Kaip matome iš 52 paveikslo, didžioji dauguma (87,8 proc.) respondentų teigia, kad jų įmonėje nėra įdiegtas nei vienas aplinkosauginis standartas, kiek daugiau nei dešimtdalis (11,2 proc.) nurodė, kad bent vienas iš minimų standartų jų įmonėje yra įdiegtas.

48 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ proc., N=1050

Analizuojant respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas?“ pasiskirstymą pagal įmonės dydį, iš 135 lentelėje pateikiamų rezultatų galime matyti, kad aplinkosauginį standartą dažniau nurodė įsidiegusios didesnės įmonės, nei mažesnės ir šie skirtumai tarp grupių yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

120 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=1040

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	4,4	18,9	52,5	57,1	11,3
Ne	95,6	81,1	47,5	42,9	88,7
Iš viso:	100	100	100	100	100

Analizuojant respondentų atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas?“ pasiskirstymą pagal įmonės veiklos sritį, iš 136 lentelėje pateikiamų rezultatų galime matyti, kad aplinkosauginį standartą dažniau yra įsidiegę gamybinės įmonės (18,0 proc.), nei prekybos (6,2 proc.) arba paslaugų (9,0 proc.) srityse veikiančios įmonės ir šie skirtumai tarp grupių yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

121 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=1040

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	9,0 a	18,0 b	6,2 a	8,8 ab	11,3
Ne	91,0 a	82,0 b	93,8 a	91,2 ab	88,7
Iš viso:	100	100	100	100	100

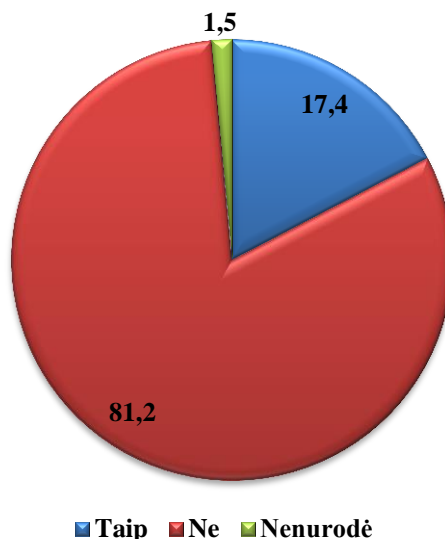
Kaip tyrime dalyvavusių įmonių atstovų atsakymai į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas?“ pasiskirstė pagal įmonių veiklos vietą, pateikiama 137 lentelėje. Dėl per daug mažos atsakymų į klausimą sklaidos, gauti rezultatai nepilnai tenkina Chi Kvadrat taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendrus pasiskirstymo procentinius dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių.

Nurodantys, kad įmonė nėra įsidiegusi nei vieno aplinkosauginio standarto didžiąją daugumą sudaro visose apskrityse. Didžiausią dalį jie sudaro Tauragės (100 proc.) ir Telšių (93,9 proc.) apskričių įmonėse, o mažiausią – Utenos (72,4 proc.) apskrities įmonėse.

122 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=1040

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	9,4	10,9	9,8	10,3	14,3	12,1	0	6,1	27,6	11,6	12,8	11,3
Ne	90,6	89,1	90,2	89,7	85,7	87,9	100	93,9	72,4	88,4	87,2	88,7
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Gamybos įmonių atstovų buvo teiraujamosi, ar įmonė per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti. Kaip matome iš 53 paveikslo, didžioji dauguma (81,2 proc.) respondentų teigia, kad gamybos atliekų energijai gauti per paskutinį pusmetį nenaudojo, naudoję nurodė 17,4 proc. respondentų, o 1,5 proc. – nepateikė atsakymo į šį klausimą.

49 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti?“ proc., N=340

138 lentelėje galima matyti, kaip atsakymai į klausimą apie gamybos atliekų panaudojimą energijai gauti pasiskirsto skirtingo dydžio gamybos įmonėse. Mažiau nei dešimtadalis labai mažų gamybinių įmonių nurodė, kad per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti. Didesnėse įmonėse ši dalis yra didesnė, o labai didelėse sudaro beveik pusę įmonių. Aptarti skirtumai tarp labai mažų ir visų kitų gamybinių įmonių yra statistiškai reikšmingi ($p < 0,05$).

123 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti?“ pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=335

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	7,7	25,5	30,8	47,4	17,6
Ne	92,3	74,5	69,2	52,6	82,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

Kaip tyrime dalyvavusių gamybinių įmonių atstovų atsakymai į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti?“ pasiskirstė pagal įmonių veiklos vietą, pateikiama 139 lentelėje. Dėl per mažos atsakymų į klausimą sklaidos, gauti rezultatai nepilnai tenkina Chi Kvadrat taikymo sąlygas, tad šio klausimo rezultatai analizuojami tik palyginant bendrus pasiskirstymo procentinius dažnius, neanalizuojant statistiškai patikimų skirtumų tarp grupių.

Respondentai, nurodantys, kad įmonė nėra naudojusi gamybos atliekų energijai gauti daugumą sudaro visose apskrityse. Didžiausią dalį jie sudaro Tauragės (100 proc.) ir Alytaus

(88,9 proc.) apskričių įmonėse, o mažiausią – keliose apskrityse veikiančiose įmonėse (57,1 proc.).

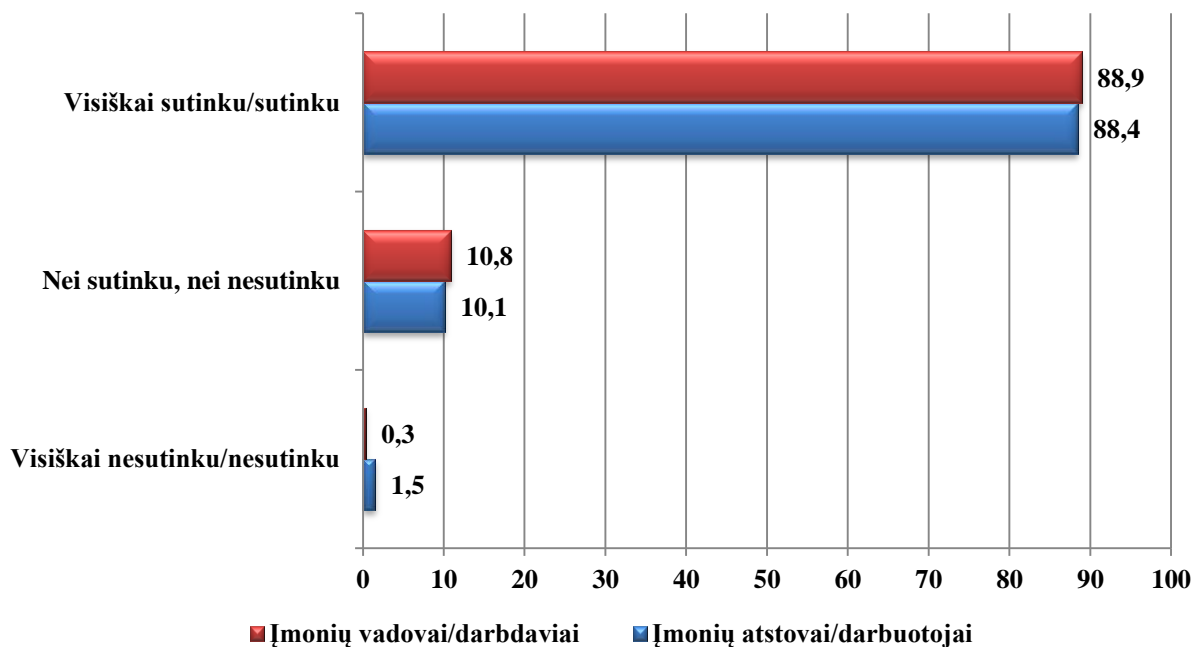
124 lentelė. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti?“ pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=335

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Keliose apskrityse	Iš viso:
Taip	11,1	19,2	21,9	22,2	12,5	11,8	0	33,3	20,0	16,8	42,9	17,6
Ne	88,9	80,8	78,1	77,8	87,5	88,2	100	66,7	80,0	83,2	57,1	82,4
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.2. Įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų nuomonių palyginimas

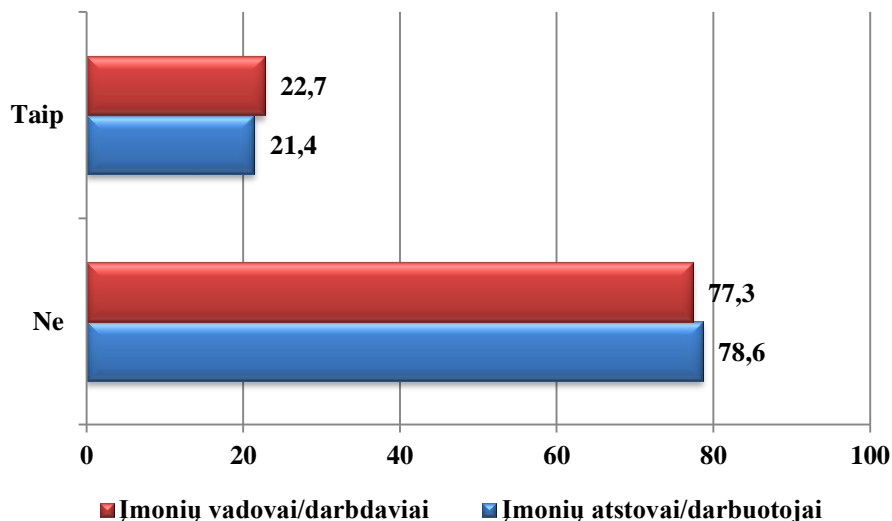
Keletas apklausos klausimų buvo pateikiami bendrai, tiek įmonių vadovams/darbdaviams, tiek įmonių atstovams/darbuotojams. Taigi šiame skyriuje bus pateikiami atsakymų į šiuos klausimus palyginimai tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų.

Kaip rodo tyrimo rezultatai, tiek didžioji dauguma įmonių vadovų/darbdavių, tiek įmonių atstovų/darbuotojų sutinka su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas (žr. 54 pav.). Statistiškai reikšmingų skirtumų tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų atsakymų nestebima ($p>0,05$).

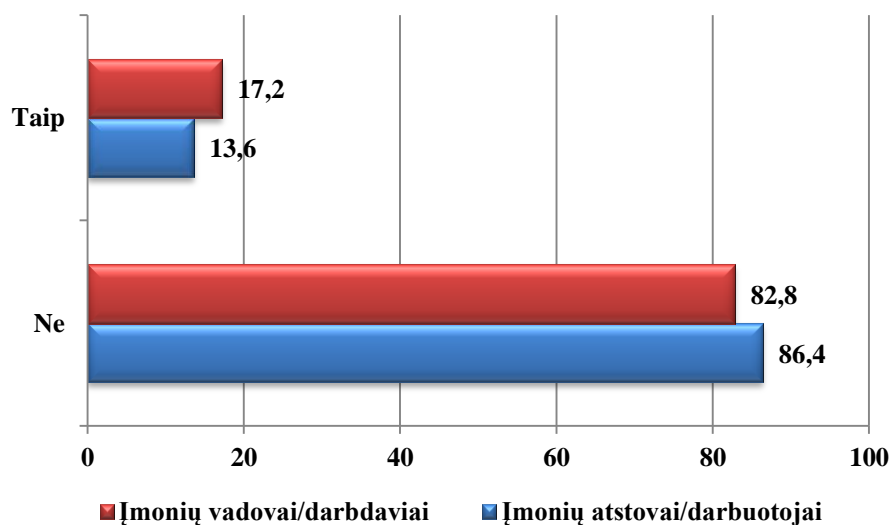
50 pav. Atsakymų į klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?“ palyginimas tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų, proc., N=1364

Tik daugiau nei penktadalis įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų darbuotojų žino informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt. Šio portal žinojimas tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų statistiškai reikšmingai nesiskiria ($p>0,05$) (žr. 55 pav.).

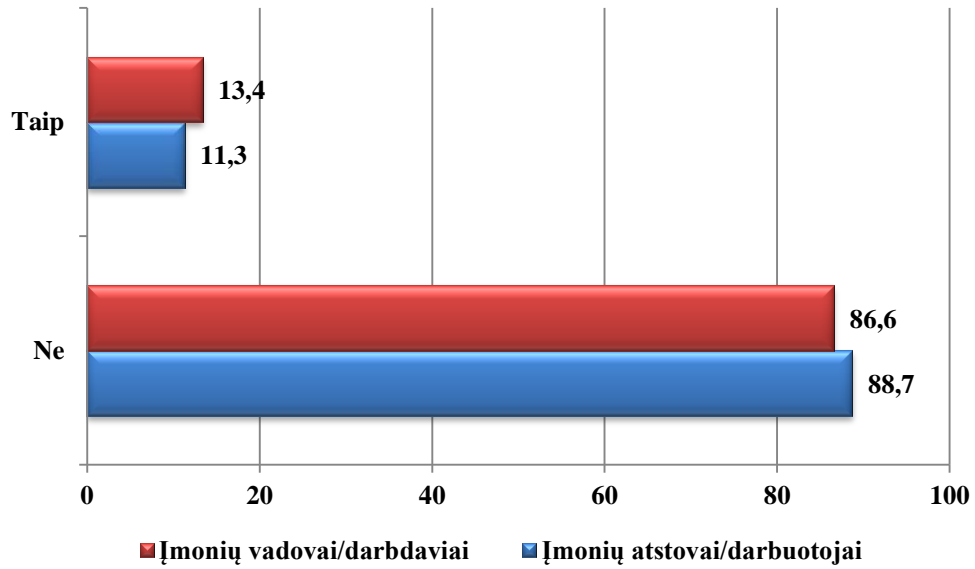
51 pav. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.e-moksloportai.lt“ palyginimas tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų, proc., N=1363

Informacinį portalą www.mita.lt, žino kiek mažiau respondentų. Stebimos tendencijos, kad portalą žino daugiau įmonių vadovų/darbdavių, nei įmonių atstovų/darbuotojų ($0,05 < p < 0,1$) (žr. 56 pav.)

52 pav. Atsakymų į klausimą „Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt“ palyginimas tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų, proc., N=1364

Tik daugiau nei dešimtadalis įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų nurodo, kad jų įmonėje yra įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS. Įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų atsakymai į klausimą apie aplinkosauginių standartų buvimą įmonėje nesiskiria ($p > 0,05$) (žr. 57 pav.).

53 pav. Atsakymų į klausimą „Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas bent vienas aplinkosauginis standartas (pvz., Europos ir tarptautinis standartas EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema EMAS)?“ palyginimas tarp įmonių vadovų/darbdavių ir įmonių atstovų/darbuotojų, proc., N=1354

IŠVADOS

1. Įmonių vadovai, darbuotojų kvalifikaciją ir kompetenciją vertina labiau, nei jų asmeninę praeitį ar vykdomų pareigų neatitinkantį aukštąjį išsilavinimą. Daugiau įmonių vadovai taip pat nesutinka, jog formali profesinė kvalifikacija geba parodyti tikrą darbuotojų kompetencijos lygį. Didesnė dalis įmonių vadovų darbuotojų mokymąsi linkę traktuoti kaip investiciją, o ne išlaidas. Todėl mokymasis darbo vietoje, jų nuomone, gali būti pozicionuojamas kaip pažangios įmonės standartas.
2. Beveik du trečdaliai įmonių vadovų žino apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 metų ir teigia, jog jų įmonėse yra noriai priimami jauni praktikantai. Didžiojoje dalyje įmonių darbuotojai turintys patirties perduoda praktinius įgūdžius jauniems įmonės darbuotojams. Nors įmonių vadovai sutinka, jog jaunimo praktika jų įmonėse yra investicijos, o ne išlaidos, nemaža dalis jų išsako savo dvejones šiuo klausimu.
3. Įmonės nelinkusios dalyvauti profesinių programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis. Tačiau labiau pritaria, nei nepitaria, kad įmonėms dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks jų poreikius. Tik mažiau nei penktadalis įmonių vadovų žino informacinių portalą www.mita.lt ir tik šiek tiek daugiau nei penktadalis - www.e-mokslovertai.lt. Pastarasis informacinis portalas yra kiek žinomesnis įmonių vadovams, nei darbuotojams. Nors įmonių vadovai būtų linkę teigiamai vertinti bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis, tačiau didesnė dalis jų nurodė, jog jiems bendradarbiauti neteko.
4. Teigiamai bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis vertina daugiau kaip ketvirtadalis tyrime dalyvavusių įmonių atstovų, kad bendradarbiauti su mokslo ir studijų institucijomis neteko nurodo beveik du trečdaliai respondentų. Informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt žino tik kiek daugiau nei penktadalis, o portalą www.mita.lt - tik kiek daugiau nei dešimtadalis tyrime dalyvavusių įmonių atstovų.
5. Tiek įmonių vadovų, tiek darbuotojų manymu, investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas. Dauguma įmonių atstovų taip pat pritaria teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą.
6. Daugiau nei pusė tyrime dalyvavusių įmonių atstovų teigia, kad viešosios e-paslaugos yra kasdienis įmonės darbo įrankis, tačiau daugiau nei pusė jų nežino, kas yra atviri duomenys. Beveik du penktadaliai tyrime dalyvavusių įmonių atstovų, kurie teigė, kad žino kas yra atviri duomenys, nurodo, kad tai yra viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prieinami duomenys, beveik po trečdalį respondentų teigia, kad tai visa viešai prieinama informacija ir, kad tai visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, komercinė ar karinė paslaptis. Beveik trys ketvirtadaliai tyrime dalyvavusių įmonių atstovų, kurie

teigė, kad žino kas yra atviri duomenys, nurodo, kad bent kartą yra pasinaudoję atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms.

7. Didesnė dalis apklaustų įmonių vadovų nelinkę sutikti, jog įmonėms finansiškai naudinga remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas. Tai gali lemti, kad įmonės nelinkusios dalyvauti sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas.
8. Didesnė dalis įmonių vadovų pritaria, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga, tačiau taip pat ne maža dalis dar yra neapsisprendę šiuo klausimu. Šiek tiek daugiau nei pusė įmonių turi paskirtą rūkymo erdvę, beveik du penktadaliai – šalia turi dviračių stovėjimo aikštelę. Skatinant sveikesnį darbuotojų gyvenimo būdą, šiek tiek daugiau nei penktadalis įmonių vadovų teigia, kad įmonės kolektyvas dalyvauja aktyvaus judėjimo renginiuose. Šiek tiek daugiau nei dešimtadalis nurodo, kad jų darbe yra sudarytos sąlygos mankštintis, sportuoti ir beveik tiek pat siūlo sveiką maitinimą. Visgi, didesnė dalis įmonių vadovų teigia neinformavę savo įmonės darbuotojų apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas.
9. Įmonės nelinkusios diegti aplinkosaugos standartų, tačiau mano, kad svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniams įmonės poreikiams bei rūšiuoti atliekas perdirbimui. Daugumoje įmonių per paskutinį pusmetį dauguma atliekų buvo rūšiuojamos bei stengiamasi mažinti jų kiekį.
10. Tyrime dalyvavusių įmonių atstovų teigimu daugiau kaip ketvirtadalis įmonių per paskutinį pusmetį įsigijo energijos iš vietinių šaltinių ir beveik trečdalis įmonių, per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos priežasčių sumažino energijos suvartojimą. Įmonių atstovų teigimu, daugiau kaip ketvirtadalis įmonių domėjosi ekoinovacijomis; beveik dešimtadalis įmonių per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas; kiek daugiau nei dešimtadalis įmonių turi įsidiegtę bent vieną aplinkosauginį standartą; beveik penktadalis gamybos įmonių per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti.
11. Panaši įmonių vadovų dalis sutinka ir panaši dvejoja ar regionai yra patraukli vieta verslui vystyti. Įmonių vadovai yra labiau linkę sutikti, kad kompleksiskai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos itin geros sąlygos naujų verslų startui ar esamo verslo plėtrai, tačiau taip pat nemaža dalis yra ir dvejojančių.

Gerb. įmonių vadovai,

Verslo atstovų dedamos pastangos plėtojant šalies ekonomiką ir kuriant naujas darbo vietas yra labai svarbus indėlis Lietuvai ir jos gyventojams. Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija) daug dėmesio skiria investicijų skatinimui ir verslo aplinkos gerinimui.

Ūkio ministerija, bendradarbiaudama su viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų kompanija UAB „Factus Dominus“, atlieka viešosios nuomonės tyrimą apie 2014–2020 m. ES investicijas.

Apklausa yra anoniminė, Jūsų atsakymai atskirai nebus analizuojami ir bus naudojami bendrų atsakymų pasiskirstymų vertinimui. Mums labai svarbūs kiekvieno pakviesto dalyvauti tyrime įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens atsakymai.

I. Požiūris į darbuotojo kvalifikaciją

Nurodykite kaip sutinkate su žemiau pateiktais teiginiais:

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nei sutinku, nei nesutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
1.Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis	☐	☐	☐	☐	☐
2.Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų	☐	☐	☐	☐	☐
3.Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą kompetencijos lygį	☐	☐	☐	☐	☐
4.Darbuotojų mokymasis – tai ne išlaidos, o investicijos	☐	☐	☐	☐	☐

5. Ar manote, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas?

Taip Ne

II. Jaunimas darbo rinkoje

	Taip	Ne
6. Ar žinote apie valstybės teikiamą paramą įdarbinant jaunimą iki 29 m.?	☐	☐
7. Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai?	☐	☐
8. Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui?	☐	☐

9. Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos?

Visiškai sutinku Sutinku Nei sutinku, nei nesutinku Nesutinku Visiškai nesutinku.

III. Bendradarbiavimas su švietimo institucijomis

	Taip	Ne
10. Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis?	☐	☐
11. Ar sutinkate su teiginiu, kad tik Jūsų įmonei dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks Jūsų įmonės poreikius?	☐	☐
12. Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt ?	☐	☐

13. Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt ?	☐	☐
--	-----------------------	-----------------------

14. Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?

- Taip Ne Bendradarbiauti neteko

IV. Inovacijų naudojimas darbe

15. Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?

- Visiškai sutinku Sutinku Nei sutinku, nei nesutinku Nesutinku Visiškai nesutinku

V. Bendradarbiavimas su vietos bendruomenėmis

	Taip	Ne
16. Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį dalyvavo sprendžiant vietos bendruomenės socialines problemas?	☐	☐
17. Ar sutinkate, kad įmonėms yra naudinga finansiškai remti vietos bendruomenių socialines iniciatyvas?	☐	☐

VI. Sveikatos apsauga

18. Ar sutinkate su teiginiu, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga?

- Visiškai sutinku Sutinku Nei sutinku, nei nesutinku Nesutinku Visiškai nesutinku

19. Ar Jūsų įmonėje yra taikomos šios priemonės, skatinančios darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą?

	Taip	Ne
Siūlome sveiką maitinimą	☐	☐
Siūlome abonementą sporto klube	☐	☐
Yra dviračių stovėjimo aikštelė	☐	☐
Darbe sudarytos sąlygos mankštintis, sportuoti	☐	☐
Įmonės kolektyvas dalyvauja aktyvaus judėjimo renginiuose	☐	☐
Paskirta rūkymo erdvė	☐	☐
Kita (įrašykite)	☐	☐

20. Ar Jūs per paskutinius 12 mėnesių informavote savo įmonės darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas?

- Taip Ne

VII. Aplinkosauga

	Taip	Ne
21. Ar Jūsų įmonė diegia aplinkosaugos standartus ((Pastaba: Į šį klausimą turėtų atsakyti tik gamybos įmonių vadovai).	☐	☐
22. Ar Jūsų įmonė yra įsidiegusi bent vieną aplinkosauginį standartą (pavyzdžiui, Europos ir tarptautinį standartą EN/ISO 14001 ar Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS)? (Jeigu atsakėte „Taip“ pereikite prie 24 klausimo)	☐	☐
23. Ar Jūsų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą?	☐	☐
24. Ar, Jūsų nuomone, svarbu pirkti aplinką tausojančius produktus kasdieniniams savo įmonės poreikiams?	☐	☐
25. Ar, Jūsų nuomone, yra svarbu rūšiuoti atliekas perdirbimui?	☐	☐
26. Ar per paskutinį pusmetį, Jūsų įmonėje, dauguma atliekų buvo rūšiuojamos perdirbimui?	☐	☐
27. Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonėje dėl aplinkosaugos priežasčių buvo mažinamas atliekų kiekis?	☐	☐

VIII. Įmonių plėtra

Kiek Jūs sutinkate su žemiau pateiktais teiginiais:

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nei sutinku, nei nesutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
28. Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokesstinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir pigesni kaštai)	☐	☐	☐	☐	☐
29. Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui (<u>Pastaba:</u> Į šį klausimą turėtų atsakyti įmonių veikiančių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje vadovai).	☐	☐	☐	☐	☐
30. Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamo verslo plėtrai (<u>Pastaba:</u> Į šį klausimą turėtų atsakyti įmonių veikiančių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje vadovai).	☐	☐	☐	☐	☐

31. Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą į užsienio rinkas?

(Pastaba: Į šį klausimą turėtų atsakyti tik labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių atstovai)

- Taip Ne

IX. Respondentų duomenys

32. Jūs dirbate:

- Alytaus apskrityje
- Kauno apskrityje
- Klaipėdos apskrityje
- Marijampolės apskrityje
- Panevėžio apskrityje
- Šiaulių apskrityje
- Tauragės apskrityje
- Telšių apskrityje
- Utenos apskrityje
- Vilniaus apskrityje
- Keliose apskrityse

33. Įmonė, kurioje dirbate yra: (Nurodykite įmonės dydį pagal bendrą visos įmonės darbuotojų skaičių)

- Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai
- Maža įmonė - 10-49 darbuotojai
- Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai
- Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų

34. Kokia yra pagrindinė Jūsų įmonės veiklos sritis?

- Paslaugos
- Gamyba
- Prekyba
- Kita (įrašykite).....

Gerb. įmonių atstovai,

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija) daug dėmesio skiria investicijų skatinimui ir verslo aplinkos gerinimui. Ūkio ministerija bendradarbiaudama su viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų kompanija UAB „Factus Dominus“, atlieka viešosios nuomonės tyrimą apie 2014–2020 m. ES investicijas.

Apklausa yra anoniminė, Jūsų atsakymai atskirai nebus analizuojami ir bus naudojami bendrų atsakymų pasiskirstymų vertinimui. Mums labai svarbūs kiekvieno pakviesto dalyvauti tyrime įmonės atstovo atsakymai.

I. Inovacijų naudojimas darbe

1. Ar sutinkate su teiginiu, kad investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas?

- Visiškai sutinku Sutinku Nei sutinku, nei nesutinku Nesutinku Visiškai nesutinku

2. Ar pritariate teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai didina konkurencinį pranašumą?

- Taip Ne

3. Ar viešosios e-paslaugos yra kasdienis Jūsų įmonės darbo įrankis?

- Taip Ne

4. Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys?

- Taip Ne (pereikite prie 7 klausimo)

5. Kas, Jūsų manymu, yra atviri duomenys?

- Visa viešai prieinama informacija
 Visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis
 Viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prienami duomenys

6. Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms?

- Taip Ne

II. Bendradarbiavimas su švietimo institucijomis

7. Ar teigiamai vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis?

- Taip Ne Bendradarbiauti neteko

8. Ar žinote informacinį portalą www.e-mokslovertai.lt?

- Taip Ne

9. Ar žinote informacinį portalą www.mita.lt?

- Taip Ne

III. Aplikosauga

	Taip	Ne
10. Ar per paskutinį pusmetį Jūsų įmonė įsigijo energijos iš vietinių šaltinių?		
11. Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos prižasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)?	☐	☐
12. Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinės ar mažatliekinės technologijos), jų kaina bei ekonomine nauda?	☐	☐
13. Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį taikė ekoinovacijas (beatliekines ar mažatliekines technologijas)?	☐	☐
14. Ar Jūsų įmonė per paskutinį pusmetį naudojo gamybos atliekas energijai gauti? (<u>Pastaba: / šį klausimą turėtų atsakyti gamybos įmonių atstovai</u>)	☐	☐
15. Ar Jūsų įmonėje yra įdiegtas ekostandartas?	☐	☐

IV. Respondentų duomenys

16. Jūs dirbate:

- Alytaus apskrityje
- Kauno apskrityje
- Klaipėdos apskrityje
- Marijampolės apskrityje
- Panevėžio apskrityje
- Šiaulių apskrityje
- Tauragės apskrityje
- Telšių apskrityje
- Utenos apskrityje
- Vilniaus apskrityje
- Keliose apskrityse

17. Įmonė, kurioje dirbate yra: (Nurodykite įmonės dydį pagal bendrą visos įmonės darbuotojų skaičių)

- Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai
- Maža įmonė - 10-49 darbuotojai
- Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai
- Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų

18. Kokia yra pagrindinė Jūsų įmonės veiklos sritis?

- Paslaugos
- Gamyba
- Prekyba
- Kita (įrašykite).....

1 lentelė. Priemonės „Siūlome sveiką maitinimą“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	11,4	14,8	6,7	13,3	11,8
Ne	88,6	85,2	93,3	86,7	88,2
Iš viso:	100	100	100	100	100

2 lentelė. Priemonės „Siūlome abonementą sporto klube“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	7,8	4,9	20,0	20,0	9,6
Ne	92,2	95,1	80,0	80,0	90,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

3 lentelė. Priemonės „Yra dviračių stovėjimo aikštelė“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	32,6	45,9	53,3	56,7	39,5
Ne	67,4	54,1	46,7	43,3	60,5
Iš viso:	100	100	100	100	100

4 lentelė. Priemonės „Darbe sudarytos sąlygos mankštintis, sportuoti“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	13,5	13,1	16,7	6,7	13,1
Ne	86,5	86,9	83,3	93,3	86,9
Iš viso:	100	100	100	100	100

5 lentelė. Priemonės „Įmonės kolektyvas dalyvauja aktyvaus judėjimo renginiuose“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	16,6	16,4	26,7	43,3	20,1
Ne	83,4	83,6	73,3	56,7	79,9
Iš viso:	100	100	100	100	100

6 lentelė. Priemonės „Paskirta rūkymo erdvė“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės dydį, proc., N=314

	Labai maža įmonė - 1-9 darbuotojai	Maža įmonė - 10-49 darbuotojai	Vidutinė įmonė - 50-249 darbuotojai	Didelė įmonė - 250 ir daugiau darbuotojų	Iš viso:
Taip	44,6	72,1	70,0	76,7	55,4
Ne	55,4	27,9	30,0	23,3	44,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

7 lentelė. Priemonės „Siūlome sveiką maitinimą“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	8,5	13,3	6,7	20,0	11,8
Ne	91,5	86,7	93,3	80,0	88,2
Iš viso:	100	100	100	100	100

8 lentelė. Priemonės „Siūlome abonementą sporto klube“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	9,3	8,6	10,0	12,0	9,6
Ne	90,7	91,4	90,0	88,0	90,4
Iš viso:	100	100	100	100	100

9 lentelė. Priemonės „Yra dviračių stovėjimo aikštelė“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	33,3	46,7	46,7	36,0	39,5
Ne	66,7	53,3	53,3	64,0	60,5
Iš viso:	100	100	100	100	100

10 lentelė. Priemonės „Darbe sudarytos sąlygos mankštintis, sportuoti“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	14,0	15,2	3,3	12,0	13,1
Ne	86,0	84,8	96,7	88,0	86,9
Iš viso:	100	100	100	100	100

11 lentelė. Priemonės „Įmonės kolektyvas dalyvauja aktyvaus judėjimo renginiuose“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	24,0	15,2	13,3	24,0	20,1
Ne	76,0	84,8	86,7	76,0	79,9
Iš viso:	100	100	100	100	100

12 lentelė. Priemonės „Paskirta rūkymo erdvė“ vertinimų pasiskirstymas pagal įmonės veiklos sritį, proc., N=314

	Paslaugos	Gamyba	Prekyba	Kita	Iš viso:
Taip	35,7	80,0	63,3	50,0	55,4
Ne	64,3	20,0	36,7	50,0	44,6
Iš viso:	100	100	100	100	100

13 lentelė. Priemonės „Siūlome sveiką maitinimą“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	5,0	14,0	5,7	0	15,0	20,0	0	10,0	25,0	14,7	11,7
Ne	95,0	86,0	94,3	100	85,0	80,0	100	90,0	75,0	85,3	88,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

14 lentelė. Priemonės „Siūlome abonementą sporto klube“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	5,0	16,0	2,9	0	10,0	10,0	10,0	10,0	0	13,3	9,3
Ne	95,0	84,0	97,1	100	90,0	90,0	90,0	90,0	100	86,7	90,7
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

15 lentelė. Priemonės „Yra dviračių stovėjimo aikštelė“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	30,0	40,0	31,4	40,0	40,0	45,0	45,0	55,0	45,0	38,7	40,0
Ne	70,0	60,0	68,6	60,0	60,0	55,0	55,0	45,0	55,0	61,3	60,0
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

16 lentelė. Priemonės „Darbe sudarytos sąlygos mankštintis, sportuoti“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	5,0	18,0	11,4	0	20,0	10,0	5,0	15,0	10,0	16,0	12,7
Ne	95,0	82,0	88,6	100	80,0	90,0	95,0	85,0	90,0	84,0	87,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

17 lentelė. Priemonės „Įmonės kolektyvas dalyvauja aktyvaus judėjimo renginiuose“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	20,0	26,0	17,1	20,0	20,0	25,0	10,0	15,0	10,0	21,3	19,7
Ne	80,0	74,0	82,9	80,0	80,0	75,0	90,0	85,0	90,0	78,7	80,3
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

18 lentelė. Priemonės „Paskirta rūkymo erdvė“ vertinimų pasiskirstymas pagal apskritis, proc., N=300

	Alytaus apskrityje	Kauno apskrityje	Klaipėdos apskrityje	Marijampolės apskrityje	Panevėžio apskrityje	Šiaulių apskrityje	Tauragės apskrityje	Telšių apskrityje	Utenos apskrityje	Vilniaus apskrityje	Iš viso:
Taip	60,0	52,0	51,4	65,0	65,0	50,0	55,0	75,0	60,0	48,0	55,3
Ne	40,0	48,0	48,6	35,0	35,0	50,0	45,0	25,0	40,0	52,0	44,7
Iš viso	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100